

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor, till lag om ändring av kemikalielagen samt till lag om ändring av 44 kap. 11 och 12 § strafflagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att en lag om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor skall stiftas. Den nya lagen skall ersätta lagen om explosionsfarliga ämnen från år 1953.

I den nya lagen skall ingå bestämmelser om industriell hantering och upplagring av alla farliga kemikalier, både de som är brand- och explosionsfarliga och de som är hälso- och miljöfarliga.

Lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor skall också innehålla bestämmelser om explosiva varor samt om tillverkning, import, användning, överföring, handel med, överlåtelse, innehav, upplagring, förvaring och förstöring av dem. Dessutom skall lagen innehålla bestämmelser som gäller anordningar samt installation och underhåll av de apparater som används vid hanteringen av farliga kemikalier.

Huvuddelen av bestämmelserna i den nya lagen är inte nya, utan de tas in i den föreslagna lagen från gällande förordningar. På detta sätt föreskrivs om de skyldigheter som gäller hanteringen av farliga kemikalier och explosiva varor på lagnivå i enlighet med

Finlands grundlag.

I propositionen ingår också ett förslag till lag om ändring av kemikalielagen. Genom lagen om ändring av kemikalielagen skall de bestämmelser som gäller industriell hantering och upplagring av hälso- och miljöfarliga kemikalier upphävas. Dessa bestämmelser skall i stället ingå i den nya lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor. I denna proposition föreslås att också 8 § i kemikalielagen skall ändras så att social- och hälsovårdens produkttillsynscentral kan utöva tillsyn av skyddsinformationsblad för kemikalier i samband med granskningen av anmälningar om kemikalier och annan övervakning.

I propositionen ingår dessutom ett förslag till lag om ändring av 44 kap. 11 och 12 § i strafflagen. Syftet med förslaget är att korrigera ordalydelsen i paragrafen så att den motsvarar de begrepp som används i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor.

Avsikten är att de föreslagna lagarna skall träda i kraft den 1 juli 2005.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL.....	2
ALLMÄN MOTIVERING	4
1. Inledning	4
2. Nuläge.....	4
2.1. Lagstiftning och praxis	4
Lagen om explosionsfarliga ämnen	4
Kemikalielagen.....	6
Tillsyn.....	6
Strafflagens 44 kap. 11 och 12 §.....	7
Annan lagstiftning.....	7
2.2. Den internationella utvecklingen och lagstiftningen utomlands	8
Verkningarna av Europeiska unionen	8
FN:s konventioner.....	9
OECD	10
Lagstiftningen i vissa länder	10
2.3. Bedömning av nuläget.....	12
3. Propositionens mål och de viktiga förslagen.....	13
3.1. Mål och medel.....	13
3.2. De viktiga förslagen.....	14
4. Propositionens verkningar.....	15
4.1. Ekonomiska verkningar	15
4.2. Verkningar på myndigheternas verksamhet	15
4.3. Miljökonsekvenser	16
4.4. Samhälleliga verkningar	16
5. Beredningen av propositionen.....	16
5.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial.....	16
5.2. Hörande och remissutlåtanden	16
DETALJMOTIVERING	17
1. Motiveringar till lagförslagen.....	17
1.1. Lag om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor	17
1 kap. Allmänna bestämmelser	17
2 kap. Säkerhetskrav.....	19
3 kap. Hantering och upplagring av farliga kemikalier	24
4 kap. Förebyggande av och skyddande mot explosioner.....	29
5 kap. Produkter som är förknippade med farliga kemikalier	30
6 kap. Installation och underhåll av aggregat som är förknippade med farliga kemikalier	32
7 kap. Tillverkning och upplagring av explosiva varor	33
8 kap. Godkännande, import och överföring av explosiva varor	34

9 kap.	Användning, överlåtelse och förvaring av explosiva varor	37
10 kap.	Särskilda bestämmelser som gäller fyrverkeripjäser	40
11 kap.	Olyckor som omfattar kemikalier eller explosiva varor	41
12 kap.	Besiktningsorgan.....	42
13 kap.	Förbud och begränsningar	44
14 kap.	Tillsyn.....	46
15 kap.	Tvångsmedel och påföljder	48
16 kap.	Ändringssökande.....	50
17 kap.	Särskilda bestämmelser	50
18 kap.	Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	52
1.2.	Lag om ändring av kemikalielagen.....	52
1.3.	Lag om ändring av 44 kap. 11 och 12 § strafflagen.....	53
2.	Närmare bestämmelser	55
3.	Ikraftträdande	55
4.	Lagstiftningsordning	55
LAGFÖRSLAGEN		56
	om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor	56
	om ändring av kemikalielagen	89
	om ändring av 44 kap. 11 och 12 § strafflagen	91
BILAGA		93
PARALLELL/TEXTER		93
	om ändring av kemikalielagen	93
	om ändring av 44 kap. 11 och 12 § strafflagen	97

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

De risker som förekommer i samhället har man traditionellt försökt kontrollera bl.a. genom att skyldigheter har ställts i lagstiftningen. I lagstiftningen har verksamhetsövarna getts sådana skyldigheter genom vilka man från samhällets sida har strävat efter att säkerställa att en sådan verksamhet som innehåller risker är säker. Den första säkerhetsförfattningen om farliga ämnen kan anses vara redan från år 1776, då en anvisning för hantering av krut gavs. Också i grundlagen konstateras det i kapitlet om människors grundläggande rättigheter att var och en har rätt till säkerhet.

Som en följd av den tekniska utvecklingen har de risker som förekommer i samhället förändrats. När produktionsenheterna blir större och användningen av farliga kemikalier ökar, blir också riskerna större. Dessa faktorer har man också eftersträvat att beakta vid utvecklandet av säkerhetslagstiftningen. En skärpning av säkerhetslagstiftningen har dock ofta vidtagits uttryckligen till följd av att olyckor har skett.

Också de olyckor som har skett i Europa har inverkat på Europeiska gemenskapens lagstiftningsåtgärder. Ett läckage av en giftig kemikalie i Seveso i Norra Italien satte i tiderna igång beredningen av ett direktiv av rådet om avvärjningen av risker för storolyckor förorsakade av kemikalier, det s.k. Seveso-direktivet. Direktivet reviderades helt genom rådets direktiv 96/82/EG, nedan Seveso II-direktivet. Vid utgången av år 2003 antogs den första ändringen av detta direktiv. Centrala grunder för ändringen var de industriolyckor som under de senaste åren har skett i Baia Mare i Rumänien, i Enschede i Nederländerna och i Toulouse i Frankrike. I dagens läge försöker man ofta avvärja de faror som förekommer i samhället genom att förenhetliga åtgärderna inom Europeiska unionens område och även genom internationella fördrag.

Lagen om explosionsfarliga ämnen (263/1953) har varit central vid regleringen av sådana farliga verksamheter vilka kan för-

orsaka explosionsfara. Med stöd av lagen har åtgärder införts med vilka man nationellt har försökt avvärja olyckor som orsakas av explosionsfara. Under de senaste åren har också Europeiska gemenskapens direktiv och internationella fördrag som hör till lagens tillämpningsområde, införts med stöd av lagen.

2. Nuläge

2.1. Lagstiftning och praxis

Lagen om explosionsfarliga ämnen

Lagen om explosionsfarliga ämnen trädde i kraft den 1 januari 1954. Den har ändrats flera gånger under den tid den varit i kraft.

Lagen är en s.k. ramlag. Dess 1 § innehåller ett omfattande bemyndigande att utfärda förordning, och i denna paragraf bestäms också om lagens syfte. Enligt denna är lagens syfte att upprätthålla allmän säkerhet samt förebygga person- och egendomsskador.

Enligt 1 § kan för upprätthållande av allmän säkerhet samt förebyggande av person- och egendomsskador, utöver vad som gäller enligt stadgandena om bedrivande av näring, genom förordning stadgas om tillverkning, införsel, innehav, försäljning eller annan överlåtelse, försling och användning av samt kvaliteten hos explosiva ämnen, brännbara vätskor och gaser ävensom andra med dem jämförbara explosionsfarliga eller självtändliga ämnen och produkter samt produkter som under vissa omständigheter bildar explosionsfarliga ämnen.

Dessutom kan genom förordning stadgas om tillverknings- och upplagringsanordningar samt förbrukningsapparater för dessa ämnen och produkter samt om införsel, försäljning och annan överlåtelse, drift, besiktning och installation av samt service för dylika anordningar och apparater.

Enligt 1 § skall när stadganden om explosiva varor utfärdas, hänsyn tas till att hälso- och miljöskador som kan orsakas av explosiva varor och av tillverkningen av sådana förhindras.

I lagen föreskrivs att genom förordning må bestämmas att i lagen avsedd verksamhet må bedrivas endast med särskilt tillstånd och på godkänd lednings ansvar.

Den högsta ledningen och styrningen av iakttagandet av lagen utövas av handels- och industriministeriet. Tillsynen över att bestämmelserna i lagen iakttas utövas av säkerhetsteknikcentralen och av de övriga tillsynsmyndigheter som nämnda uppgift anförtros genom förordning.

Med stöd av 1 § har flera förordningar getts. I förordningarna har skyldigheter ställts både för verksamhetsutövarna och för enskilda personer.

En förordning om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier (59/1999) har meddelats. Den innehåller centrala bestämmelser om hanteringen av farliga kemikalier. Likaså har en förordning om oljeeldningsaggregat (1211/1995) meddelats.

Bestämmelser om brännbara gaser har meddelats i flytgasförordningen (711/1993) och naturgasförordningen (1058/1993). Dessutom har med stöd av lagen också getts en förordning om användning av väte eller annan brännbar gas som påfyllningsgas för ballonger (109/1973).

Tillverkningen, upplagringen och hanteringen av explosiva varor regleras i förordningen om explosiva varor (473/1993). I denna förordning bestäms också om de krav som skall ställas på fyrverkeripjäser och användningen av dem. Dessutom har om ammoniumnitrat meddelats en separat förordning, förordningen om ammoniumnitrat (171/1984).

Med stöd av lagen har också flera direktiv av Europeiska gemenskapen, vilka gäller olika produkter, satts i kraft nationellt. Sådana produkter är gasanordningar, explosiva varor för civilt bruk, aerosoler, utrustningar och säkerhetssystem som är avsedda att användas i explosionsfarliga luftblandningar. Förordningar som gäller dessa är gasanordningsförordningen (1434/1993), förordningen om konstaterande av överensstämmelse med krav för explosiva varor (1384/1994), aerosolförordningen (1433/1993) och förordningen om utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för explosionsfarliga luftblandningar (917/1996). Också om tändvätskor för grill-

kol har en förordning getts (947/1973).

Med stöd av lagen har också specialbestämmelser om farliga kemikalier och explosiva varor meddelats för försvarsmakten, gränsbevakningsväsendet och polisen i följande förordningar: förordningen om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier inom försvarsmakten (78/1996), förordningen om försvarsmaktens explosiva varor (648/1996) samt förordningen om explosionsfarliga ämnen inom gränsbevakningsväsendet och polisen (731/1983).

Med stöd av lagen om explosionsfarliga ämnen och arbetarskyddslagen (738/2002) har en förordning av statsrådet om förebyggande av fara som explosiv atmosfär orsakar arbetstagare (576/2003) meddelats.

Med stöd av lagen om explosionsfarliga ämnen och lagen om tryckkärl (98/1973) som upphävts genom lagen om tryckbärande anordningar (869/1999), har en förordning om delegationen för säkerhetsteknik (540/1993) getts. Delegationen biträder handels- och industriministeriet vid behandlingen av ärenden i enlighet med nämnda lagar vilka gäller teknisk säkerhet.

I flera av de förordningar som nämns ovan har handels- och industriministeriet också getts fullmakt att utfärda närmare bestämmelser om tillämpningen av förordningarna. Innan den nya grundlagen trädde i kraft meddelades i allmänhet i förordningar bestämmelser om allmänna säkerhetskrav och administrativa förfaranden och i de beslut av handels- och industriministeriet som har utfärdats med stöd av dem har bestämmelser om tekniska krav meddelats. Handels- och industriministeriet har med stöd av ovan nämnda förordningar utfärdat flera beslut av handels- och industriministeriet, av vilka de viktigaste är följande: handels- och industriministeriets beslut om brännbara vätskor (313/1985), handels- och industriministeriets beslut om hantering och upplagring av farliga kemikalier på distributionsstation (415/1998), handels- och industriministeriets beslut om utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för explosionsfarliga luftblandningar (918/1996), handels- och industriministeriets beslut om tillämpning av flytgasförordningen (344/1997), handels- och industriministeriets beslut om tillämpning av

naturgasförordningen (1059/1993), handels- och industriministeriets beslut om oljeeldningsaggregat (314/1985) samt handels- och industriministeriets beslut om explosiva varor (130/1980).

Kemikalielagen

Kemikalielagen (744/1989) trädde i kraft den 1 september 1990. Kemikalielagen är en allmän lag som gäller kemikalier. Syftet med lagen är att förebygga och avvärja skador av kemikalier på hälsan och i miljön. Dessutom är syftet med vissa bestämmelser i lagen att också förebygga brand- och explosionsrisker.

Kemikalielagen innehåller bestämmelser om verksamhetsutövarnas allmänna skyldigheter. Sådana är omsorgsplikt, skyldighet att inhämta information och skyldighet att välja. Skyldigheterna beskriver verksamhetsutövarns ansvar när denne hanterar kemikalier.

I kemikalielagen ingår bestämmelser om ett förfarande för anmälan om ett nytt ämne samt om biocidpreparat. I kemikalieförordningen (675/1993) som getts med stöd av lagen finns bestämmelser bl.a. om gruppering, klassificering och märkning av farliga kemikalier, om förteckning av anmälda ämnen och om skyddsinformationsblad.

I kemikalielagens 7 kap. finns bestämmelser om industriell hantering och upplagring av hälso- och miljöfarliga kemikalier. Syftet med dessa bestämmelser är utöver lagens allmänna syfte också att förebygga egenomsskador som kemikalierna förorsakar. I 35 § föreskrivs om bemyndigande att utfärda förordning i fråga om industriell hantering och upplagring av hälso- och miljöfarliga kemikalier.

Utgående från kemikalielagen och lagen om explosionsfarliga ämnen har en gemensam förordning meddelats om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier. Förordningen gäller såväl brand- och explosionsfarliga kemikalier som hälso- och miljöfarliga kemikalier. Därför har förordningen blivit den centrala författning som gäller hantering av farliga kemikalier. Genom förordningen har också skyldigheterna enligt Seveso II-direktivet huvudsakligen införts i den nationella lagstiftningen.

Tillsyn

De centrala tillsynsförfarandena i fråga om de verksamheter om vilka bestäms i lagen om explosionsfarliga ämnen och de förordningar som getts med stöd av den har varit tillstånds- och anmälningsförfaranden. I regel har tillstånd krävts för de objekt som har störst betydelse med tanke på tillsynen. Anmälningsförfarandet har använts som en lindrigare tillsynsmetod än tillstånds-förfarandet.

Det förutsätts i allmänhet att tillstånd söks innan byggnadsarbeten inleds. I samband med ansökan om tillstånd ger verksamhetsutövaren tillräckliga utredningar av den tilltänkta verksamheten. Sedan tillstånd har beviljats inspekterar tillsynsmyndigheten produktionsanläggningen innan den tas i bruk.

I de förordningar genom vilka Europeiska gemenskapens s.k. produktiv direktiv har fått att träda i kraft är den marknadstillsyn som myndigheterna utför en viktig tillsynsform.

I fråga om lagen om explosionsfarliga ämnen och de bestämmelser som meddelats med stöd av den är tillsynsmyndigheter huvudsakligen säkerhetsteknikcentralen och kommunens brandchef. I förordningarna finns närmare bestämmelser om dessa myndigheters uppgifter och uppgiftsfördelning. I förordningen om explosiva varor bestäms dessutom om de tillsynsuppgifter enligt denna lag, vilka ankommer på polisen, tullväsendet och hamnmyndigheterna. I flytgasförordningen föreskrivs också om tillsynsuppgifter som ankommer på sjöfartsstyrelsen.

Liten industriell hantering och upplagring, som definieras i förordningen om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier, övervakas gemensamt av kommunens brandchef och kommunens kemikalietillsynsmyndighet. Brandchefen har till uppgift att övervaka liten industriell hantering och upplagring av brand- och explosionsfarliga kemikalier. Kommunens kemikalietillsynsmyndighet igen har till uppgift att övervaka industriell hantering och upplagring av hälso- och miljöfarliga kemikalier. Brandchefens befogenheter vid tillsynen baserar sig på lagen om explosionsfarliga ämnen och kommunens kemikalietillsynsmyndighets befogenheter på kemikalielagen. I förordningen regleras dessutom dessa myndigheters sam-

arbete.

I de förordningar som har getts med stöd av lagen om explosionsfarliga ämnen finns relativt detaljerade bestämmelser om de förfaranden för samverkan med arbetarskydds-, miljöskydds- och byggnadstillsynsmyndigheterna, vilka skall följas vid behandlingen av tillståndsansökningar och vid inspektionerna.

Strafflagens 44 kap. 11 och 12 §

I 44 kap. 11 § strafflagen (39/1889) föreskrivs om straff för sprängämnesbrott och i bestämmelsen hänvisas det till lagen om explosionsfarliga ämnen. I 44 kap. 12 § strafflagen föreskrivs om straff för ovarsam hantering och i bestämmelsen hänvisas bl.a. till ovarsam användning, hantering och förvaring av explosionsfarliga ämnen och produkter samt farliga kemikalier.

Annan lagstiftning

Lagen om explosionsfarliga ämnen gäller sådana farliga verksamheter, i vilka farliga kemikalier och explosiva varor hanteras. Bestämmelser om sådana objekt finns också i flera andra lagar än i lagen om explosionsfarliga ämnen. Dessa bestämmelser tillämpas vid sidan av bestämmelserna i lagen om explosionsfarliga ämnen.

Sådana lagar är förutom kemikalielagen också arbetarskyddslagen, räddningslagen (468/2003), miljöskyddslagen (86/2000), markanvändnings- och bygglagen (132/1999), lagen om bekämpning av oljeskador som uppkommer på land (378/1974), lagen om transport av farliga ämnen (719/1994), lagen om laddare (219/2000), hälsoskyddslagen (763/1994), elsäkerhetslagen (410/1996), lagen om tryckbärande anordningar samt lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet (75/2004).

Lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet trädde i kraft den 16 februari 2004. Med stöd av dess 2 § tillämpas den på konsumtionsvaror till den del det inte i annan lagstiftning föreskrivs att minst samma säkerhetsnivå skall uppnås när det gäller förebyggande av sådana faror för hälsa och egendom som dessa medför.

Förslaget till lag om säkerhet vid hantering

av farliga kemikalier och explosiva varor gäller också konsumtionsvaror, t.ex. fyrverkeripjäser samt sådana tekniska anordningar som behövs vid hanteringen av farliga kemikalier, aerosoler som innehåller farliga kemikalier och cisterner som är avsedda för upplagring av brännbar vätska, vilka är avsedda eller i väsentlig grad används för enskild konsumtion. Den säkerhetsnivå som förutsätts med stöd av den föreslagna lagen skall hållas minst på den nivå som förutsätts med stöd av lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet. Därmed står de konsumtionsvaror som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor i princip utanför tillämpningsområdet för lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet.

Vidare sägs det i 12 § lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet att en myndighet som med stöd av annan lagstiftning utövar tillsyn över säkerheten hos konsumtionsvaror vid sin övervakning skall iaktta de bestämmelser i denna lag som gäller näringsidkarnas skyldigheter samt tillsynsmyndighetens befogenheter och rättigheter, om det inte är möjligt att uppnå samma säkerhetsnivå med stöd av den avsedda andra lagstiftningen. De bestämmelser om tillsynsmyndighetens befogenheter och rättigheter som ingår i den föreslagna lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor är innehållsmässigt synnerligen likartade som motsvarande bestämmelser i den föreslagna lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet. I de bestämmelser som gäller näringsidkarens skyldigheter finns däremot skillnader. Vid övervakningen av lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor kan det följaktligen bli aktuellt att tillämpa också vissa bestämmelser som gäller näringsidkarens skyldigheter i lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet, i synnerhet näringsidkarens underrättelse- och samarbetskyldighet enligt 4 § samt skyldighet att lämna uppgifter enligt 16 §.

Lagen om underrättelser till Europeiska gemenskapernas kommission om åtgärder för att begränsa utsläppande på marknaden, salu-

föring och användning av vissa produkter som medför allvarlig risk (76/2004) trädde i kraft samtidigt med lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet. Den förra gäller de underrättelser som från Finland skall lämnas till Europeiska kommissionen vilka enligt artikel 12 i Europaparlamentets och rådets direktiv om allmän produktsäkerhet (2001/95/EG) skall sändas från medlemsstaterna till Europeiska kommissionen. Den ifrågavarande RAPEX-anmälan som avses i artikel 12 och den likaså nämnda lagen tillämpas på produkter och explosiva varor som hör till tillämpningsområdet för lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor när det är fråga om en konsumentprodukt som avses i produktsäkerhetsdirektivet.

2.2. Den internationella utvecklingen och lagstiftningen utomlands

Verkningarna av Europeiska unionen

Det centralaste direktivet inom lagens tillämpningsområde är Seveso II-direktivet. Direktivet är en fortsättning på rådets direktiv 82/501/EEC om risker för storolyckor i vissa industriella verksamheter. Seveso II-direktivet fastställer skyldigheter för de industriinrättningar som hanterar brand- och explosionsfarliga kemikalier, giftiga kemikalier och miljöfarliga kemikalier med början i de ämnesmängder som tas upp i direktivet. Genom dessa skyldigheter eftersträvas att uppkomsten av storolyckor skall kunna förhindras och de verkningar som blir följden av olyckor i och utanför inrättningarna minimeras. På basis av skyldigheterna i direktivet gör de ovan avsedda industriinrättningarna en anmälan om sin verksamhet till tillsynsmyndigheten, fastställer sina säkerhetsprinciper för att förhindra storolyckor, utarbetar ett säkerhetsledningssystem och genomför det i praktiken, utarbetar en intern räddningsplan för fall av olyckor och arrangerar övningar för att garantera att planen fungerar samt informerar omgivningen om sin verksamhet och om de risker den medför. Direktivet förutsätter dessutom att tillsynsmyndigheten gör inspektioner i inrättningarna, att man bereder sig på räddningsverksamhet vid storolyckor

genom att utarbeta en extern räddningsplan samt att placeringen av farliga inrättningar genom planeringen av markanvändningen styrs tillräckligt långt från bosättning och annan verksamhet.

Seveso II-direktivet har trätt i kraft i Finland genom ändringar av kemikalielagen och lagen om explosionsfarliga ämnen samt genom bestämmelser på förordningsnivå om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier, vilka baserar sig på dessa. Dessa ändringar trädde i kraft den 1 februari 1999. Skyldigheten att utarbeta en extern räddningsplan har trätt i kraft genom en föreskrift av inrikesministeriet om beredskap inför kemikalieolyckor, vilken har meddelats med stöd av lagen om räddningsväsendet (561/1999). Artikel 12 om planering av markanvändningen har genomförts med bestämmelser som meddelats med stöd av markanvändnings- och bygglagen. I Finland hör ca 200 industriinrättningar till tillämpningsområdet för direktivet, och på dem har skyldigheterna i direktivet tillämpats sedan år 1999.

En ändring av Seveso II-direktivet, som antogs vid utgången av år 2003, breddar tillämpningsområdet för direktivet genom att också gruvdriften inbegrips i det samt genom att gränsvärdena för miljöfarliga kemikalier, explosiva varor och ammoniumnitrat ändras. Skyldigheterna enligt direktivet är huvudsakligen de samma som tidigare. Kommissionen motiverar sitt förslag till ändring med att olyckor såsom cyanidutsläppet från en avfallsbassäng i en gruva i Rumänien (Baia Mare, 2000), den allvarliga fyrverkeriolyckan i Holland (Enschede, 2000) samt ammoniumnitratexplosionen i Frankrike (Toulouse, 2001) skall kunna förebyggas. Ändringarna ökar antalet industriinrättningar som omfattas av skyldigheterna i direktivet med 50—100 inrättningar i Finland.

Europaparlamentet och rådet har gett ett direktiv om minimikrav för förbättring av säkerhet och hälsa för arbetstagare som kan utsättas för fara orsakad av explosiv atmosfär 1999/92/EG. I direktivet definieras de principer och förfaranden genom vilka man försöker förebygga uppkomsten av explosiva atmosfärer som förorsakas av brand- och explosionsfarliga kemikalier och antändningen av sådana atmosfärer samt begränsa följderna

av en explosion så att människors säkerhet kan garanteras. Motsvarande bestämmelser om explosionsfarliga omgivningar har tidigare ingått i författningarna om brännbara vätskor och gaser, vilka har getts med stöd av lagen om explosionsfarliga ämnen. Direktivet har trätt i kraft i Finland genom en förordning av statsrådet om förebyggande av fara som explosiv atmosfär orsakar arbetstagare. Förordningen meddelades med stöd av både arbetarskyddslagen och lagen om explosionsfarliga ämnen.

Flera direktiv och motsvarande nationella författningar som siktar till att undanröja hinder för fri rörlighet för och handel med varor har också getts med anknytning till tillämpningsområdet för lagen om explosionsfarliga ämnen.

I rådets direktiv om harmonisering av bestämmelserna om utsläppande på marknaden och övervakning av explosiva varor för civilt bruk 93/15/EEG fastställs de säkerhetskrav som explosiva varor som är avsedda för civilt bruk skall uppfylla, samt de åtgärder genom vilka de explosiva varornas överensstämmelse med kraven skall säkerställas och visas. Direktivet fastställer också de förfaranden genom vilka förflyttning av explosiva varor inom ett medlemsland och mellan medlemsländer i Europeiska unionen övervakas för att de explosiva varorna inte skall råka i obehöriga händer. Direktivet gäller inte militära explosiva varor eller pyrotekniska medel. Skyldigheterna i direktivet har införlivats i den finska lagstiftningen genom en förordning om verifiering av explosiva varors överensstämmelse med kraven och en ändring av förordningen om explosiva varor (1385/1994).

I Europaparlamentets och rådets direktiv om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar 94/9/EG definieras säkerhetskraven och sätten att påvisa överensstämmelse med kraven i fråga om de utrustningar och säkerhetssystem som skall användas i explosionsfarliga omgivningar. I Finland har direktivet trätt i kraft genom en förordning och ett beslut av handels- och industriministeriet om utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för explosionsfarliga

luftblandningar, vilka grundar sig på lagen om explosionsfarliga ämnen och elsäkerhetslagen.

Bestämmelser om säkerhetskraven för gasanordningar har rådet gett i ett direktiv om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om anordningar för förbränning av gasformiga bränslen 90/396/EEG. I det fastställs minimikrav för de gasanordningar som skall släppas ut på marknaden och hur gasanordningarnas överensstämmelse med kraven skall säkerställas och visas. Nationellt har direktivet genomförts genom en gasanordningsförordning som baserar sig på lagen om explosionsfarliga ämnen.

Bestämmelser om säkerhetskraven för aerosoler som innehåller farliga kemikalier och om hur det skall säkerställas att dessa uppfylls har rådet gett i ett direktiv om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar beträffande aerosolbehållare 75/324/EEG. Finland införlivade direktivet med sin nationella lagstiftning genom en aerosolförordning som gavs med stöd av lagen om explosionsfarliga ämnen och lagen om tryckkärl, när landet anslöt sig till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

FN:s konventioner

Konventionen om gränsöverskridande effekter av industriolyckor av Förenta nationernas ekonomiska kommission för Europa (ECE), som Finland ratificerade år 1999 (FördrS 26/2000), förutsätter att mellan konventionsländerna finns ömsesidiga anmälningsförfaranden och organisering av förfaranden för hörande i fråga om sådana industriinrättningar vilka kan medföra gränsöverskridande verkningar när en eventuell olycka inträffar. Kriterierna för de inrättningar som skall anmälas motsvarar i fråga om kemikalier kriterierna i Seveso II-direktivet. Ifrågasättande konventionsskyldigheter har trätt i kraft i Finland genom en förordning om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier som har getts med stöd av kemikalielagen och lagen om explosionsfarliga ämnen. Som sådana anläggningar som uppfyller kriterierna i konventionen har i Finland fastställts fyra industrianläggningar, av vilka två är belägna nära gränsen till Sverige och

två nära gränsen till Ryssland.

Den internationella civila luftfartsorganisationens (ICAO) konvention om märkning av plastiska sprängämnen i detekterings syfte (FördrS 7/2002) förutsätter att gällande lagstiftning i Finland stämmer överens med konventionen. Finland ratificerade konventionen år 2001 och den har trätt i kraft genom en ändring av lagen om explosionsfarliga ämnen (990/2001) och en förordning av handels- och industriministeriet (63/2002) som har getts med stöd av lagen. Konventionen och dess ikraftträdande bestämmelser förutsätter att i vissa explosiva varor, som det är enkelt att använda för terroråd, skall tillsättas vissa kemikalier med hjälp av vilka dessa kan upptäckas vid säkerhetskontroller.

OECD

Inom organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) har en arbetsgrupp sedan 1988 arbetat underställd miljödirektoratet. Den har bl.a. genom rekommendationer eftersträvat att harmonisera medlemsländernas förfaranden för att förbättra säkerheten vid hantering och upplagring av farliga kemikalier och höja räddningsberedskapen. Som ett resultat av arbetet publicerade OECD 1992 en omfattande rekommendation Guiding Principles for Chemical Accident Prevention, Preparedness and Response, där roller och rekommenderade förfaranden för de olika parter som deltar i säkerhetsarbetet vad gäller att förebygga olyckor och bekämpa följderna av dem diskuterades. Som ett resultat av arbetsgruppens beredningsarbete har OECD:s råd också utfärdat tre beslut med anknytning till bekämpningen av kemikallyckor: rådets beslut om informationsutbyte om olyckor, vilka medför gränsöverskridande effekter (C(88)84), rådets beslut-rekommendation om informering av allmänheten och om allmänhetens möjligheter att delta i beslutsfattandet med anknytning till förebyggandet och bekämpningen av olyckor med farliga ämnen (C(88)85) samt rådets rekommendation om tillämpningen av principen "orsakaren betalar" på föroreningar orsakade av olyckor (C(89)88). Rekommendationen och OECD:s råds beslut har påverkat bl.a. innehållet i Seveso II-direktivet och

den ovan nämnda konventionen av ECE. En ny och moderniserad version av publikationen Guiding Principles har just blivit klar inom OECD som ett resultat av ett omfattande och grundligt arbete i arbetsgruppen.

Lagstiftningen i vissa länder

Norge. I Norge har lagstiftningen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och den förvaltning som anknyter till den i hög grad förnyats under de senaste åren. Dessutom har man satsat ansevärt på att verkställa lagstiftningen i synnerhet vad gäller förebyggandet av olyckor förorsakade av brand- och explosionsfarliga kemikalier. Landet har som medlem i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet satt i kraft Europeiska gemenskapens ovan nämnda direktiv.

I Norge trädde den 1 juli 2002 en ny lag i kraft (Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver, Nr 20). Den gäller förebyggande av bränder och explosioner samt olyckor med farliga kemikalier samt räddningsväsendets uppgifter. Lagen täcker också transport av farliga ämnen. Den ersätter de tidigare bestämmelserna på lagnivå om hanteringen av brand- och explosionsfarliga kemikalier, men låter en stor del av de författningar på lägre nivå som har meddelats med stöd av dem förbli i kraft, till den del dessa inte står i strid med principerna i den nya lagen.

Den nya lagen definierar verksamhetsutövarens skyldigheter vid förebyggandet av olyckor och bekämpningen av följderna av dem. Lagen gäller både hantering av farliga kemikalier och utsläppande på marknaden av produkter som anknyter till farliga kemikalier. I Norge har verksamhetsutövarens eget ansvar och egna åtgärder (s.k. internkontroll) för uppfyllande av skyldigheterna i lagstiftningen och övervakningen av den betonats sedan år 1992. Saken har behandlats i Forskrift om systematisk helse-, miljø- och sikkerhetsarbeid i virksomheter, som i sin nuvarande form är från år 1997. Denna linje fortgår också vid verkställandet av den nya lagen.

I lagen fastställs också myndigheternas övervakningsansvar och befogenheter. Det

centrala övervakningsansvaret ankommer i Norge på Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, DSB. Den lokala övervakningen har kommunerna getts i uppdrag och i praktiken är räddningsmyndigheten ansvarig för den. Kommunerna kan, om de vill, förena sina resurser och även avtala om en gemensam räddningsmyndighet för denna sammanslutning. DSB samordnar och styr verksamheten vid kommunernas räddningsverk också när det är fråga om räddningsverksamheten. DSB verkar utgående från författningarna i samarbete med miljöskyddsmyndigheterna och arbetarskyddsmyndigheterna. I samarbetet deltar i Norge också Naeringslivets sikkerhetsorganisasjon, som är en av näringslivet grundad organisation som utför säkerhetsarbete.

I de författningar på lägre nivå som förblir i kraft på basis av den nya lagen fastställs mera detaljerade säkerhetskrav för olika verksamheter och produkter. I föreskrifterna förutsätts i regel motsvarande tillstånds- och anmälningsförfaranden som de som är i bruk i Finland. Föreskrifterna innehåller också bestämmelser som gäller de åtgärder som förutsätts i Seveso II-direktivet.

Sverige. I Sverige har lagstiftningen om säker hantering av kemikalier delats upp på en stor mängd författningar inom olika förvaltningsområden och de övervakas av ett stort antal myndigheter på centralförvaltnings-, regionalförvaltnings- samt lokalförvaltningsnivå.

De bestämmelser som är centrala med tanke på verkställandet av Seveso-direktivet ingår i en lag 1999:381 och en förordning 1999:382 om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, vilka gavs 1999. Direktivet har delvis satts i kraft genom att ändringar har gjorts i arbetarskyddsbestämmelserna, bestämmelserna om brand- och explosionsfarliga ämnen samt bestämmelserna om räddningsväsendet och miljöskyddet.

Bestämmelserna om verkställandet av direktivet innehåller direktivets skyldigheter och förutsätter tillståndsbehandling i fråga om större anläggningar och anmälan till myndigheterna i fråga om mindre anläggningar. De tillstånds-förfaranden som förut-

sattes enligt miljöskyddsförfattningarna samt de som gällde brand- och explosionsfarliga ämnen bibehölls som tidigare trots de nya åtgärderna.

Bestämmelserna om verkställandet av direktivet övervakas på centralförvaltningsnivå av Räddningsverket, SRV, Arbetsmiljöverket, AV, och Naturvårdsverket, NVV. Den operativa övervakningen ankommer på länsstyrelserna, kommunala nämnder och de regionala Arbetsmiljöinspektionerna, vilka bemyndigas till detta i olika författningar. Till SRV:s verksamhetsområde hör i dagens läge verkställandet av räddningsväsendets lagstiftning samt den lagstiftning som gäller brand- och explosionsfarliga ämnen.

Bestämmelserna om säkerhet vid industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier, vilka inte ingår i direktivet, ingår i stället i särskilda författningar om brännbara vätskor och gaser samt explosiva varor, vilka i hög grad motsvarar de finska bestämmelserna. I fråga om ämnen som är farliga för hälsan och miljön sker säkerhetsregleringen å ena sidan via regleringen av miljöfarliga verksamheter som ingår i miljöskyddslagstiftningen och å andra sidan via regleringen av säkerheten i arbetet som ingår i arbetsmiljölagsstiftningen. I fråga om säkerheten vid hantering av kemikalier är författningarna skrivna på en mera generell nivå än t.ex. i Finland. De förfaranden för tillstånd och godkännanden som gäller brand- och explosionsfarliga ämnen är synnerligen likartade som i Finland och i det övriga Norden. Centrala tillstånds- och övervakningsmyndigheter i fråga om explosiva varor är SRV och på lokal nivå polisen. I fråga om brännbara vätskor har övervakningen i hög grad koncentrerats till de kommunala organen, huvudsakligen räddningsväsendet. Övervakningen av att bestämmelserna om hälso- och miljöfarliga ämnen följs ankommer å ena sidan på länsstyrelserna och de kommunala nämnderna och å andra sidan på de regionala Arbetsmiljöinspektionerna.

Förenade konungadömet. Den författning om förebyggande av risken för storolycka Control of Major Accident Hazards Regulations (COMAH) som gavs i Förenade konungadömet för införande av Seveso II-

direktivet trädde i kraft i april 1999. Verkställandet av och tillsynen över författningen har koncentrerats till Hälso- och säkerhetsmyndigheten (Health and Safety Executive, HSE) samt i fråga om ärenden som gäller miljöskyddet till miljömyndigheterna, som för Englands och Wales' del är Miljöverket (Environment Agency, EA) och för Skottlands del det skottiska miljöskyddsverket (Scottish Environment Protection Agency, SEPA).

COMAH-författningen täcker alla skyldigheter enligt Seveso II-direktivet och de har inbegripits i bestämmelserna utan att ha ändrats på något sätt. I praktiken har HSE en central roll vid verkställandet av bestämmelserna. HSE och miljömyndigheterna behandlar dock i samarbete produktionsanläggningars anmälningar, verksamhetsprincipdokument, säkerhetsutredningar, räddningsplaner och gör tillsammans inspektioner i anläggningarna samt sörjer med gemensamt ansvar för övriga tillsynsuppgifter gällande bestämmelserna. Till HSE:s roll hör att styra också planläggningsmyndigheternas planering av markanvändningen när det är fråga om planläggningen av omgivningen runt anläggningar som innebär en risk för storolyckor.

HSE är också allmän arbetarskyddsmyndighet i Förenade konungadömet. I denna roll övervakar den också att säkerhetsbestämmelserna för hälso-, brand- och explosionsfarliga ämnen följs på arbetsplatserna. I fråga om explosiva varor ankommer det totala ansvaret på HSE när det gäller att verkställa och övervaka det synnerligen omfattande och delvis ganska gamla regelverket i Förenade konungadömet. HSE beviljar största delen av tillverknings- och upplagringstillstånden för explosiva varor samt utgör också anmält organ i fråga om de explosiva varor som skall släppas ut på marknaden. Vissa uppgifter på den lokala nivån, vilka gäller tillsynen över explosiva varor, har i Förenade konungadömet dock getts polismyndigheten.

2.3. Bedömning av nuläget

Lagen om explosionsfarliga ämnen och bestämmelserna i 7 kap. kemikalielagen har utgjort den centrala grunden för regleringen av säkerheten vid hanteringen av farliga kemi-

kalier och explosiva varor. Utgående från dessa bestämmelser har flera förordningar getts och med stöd av dem har ministeriebeslut utfärdats.

Betydelsen av de ovan nämnda bestämmelserna har vidare framhävts av det att med stöd av dem har Seveso II-direktivet, som behandlar risker för storolyckor förorsakade av farliga kemikalier, satts i kraft i Finland. Detta har inneburit att övervakningen har ökat i synnerhet i fråga om de produktionsanläggningar som hör till tillämpningsområdet för detta direktiv, eftersom dessa produktionsanläggningar har tagits med bland dem som säkerhetsteknikcentralen utför periodiska inspektioner i.

Från verksamhetsutövarnas sida har man varit uppenbart nöjd med de bestämmelser som gäller säkerheten vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor och de administrativa förfaranden som ingår i dem, eftersom inga framställningar om ändring av bestämmelserna har gjorts. Behovet att förnya de bestämmelser som står på en lägre nivå än lagen är man dock medveten om. Beredningsarbete för att förnya dessa bestämmelser pågår redan bl.a. i delegationen för säkerhetsteknik.

Den nuvarande lagstiftningen om explosionsfarliga ämnen motsvarar inte bestämmelserna i den nya grundlagen, eftersom centrala skyldigheter både för verksamhetsutövare och enskilda personer har ställts på förordningsnivå och eftersom om bemyndiganden att utfärda förordningar har föreskrivits mycket generellt i lagen. På grund av detta är det nödvändigt att ändra lagstiftningen så att den följer kraven i grundlagen. Förnyandet och utfärdandet av bestämmelser på lägre nivå förutsätter att i lagen ingår exakt avgränsade bemyndiganden att utfärda förordning, vilka stämmer överens med grundlagen.

Säkerhetsteknikcentralen för register över de olyckor som sker på dess verksamhetsområde. I samband med hanteringen av farliga kemikalier och explosiva varor har under de senaste åren skett ungefär 200 olyckor per år. I största delen av olyckorna är följderna dock relativt lindriga. I de allvarligaste fallen har i genomsnitt 2—5 personer dött per år. Dödsfallen har huvudsakligen skett i samband

med småskalig användning av flytgas, industriell hantering av farliga kemikalier och hantering av explosiva varor. Med beaktande av verksamhetens art och omfattning har säkerhetsnivån på denna sektor dock varit relativt god.

De bestämmelser som gäller säkerheten vid hantering av farliga kemikalier ingår i två lagar, lagen om explosionsfarliga ämnen och kemikalielagen. I lagen om explosionsfarliga ämnen finns bestämmelser om brand- och explosionsfarliga kemikalier och i kemikalielagen bestämmelser om hälso- och miljöfarliga kemikalier. En sådan lösning beslöt man sig för vid beredningen av kemikalielagen vid slutet av 1980-talet. Denna lösning har inte orsakat några stora problem, eftersom den centrala förordningen om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier har getts med stöd av båda lagarna.

Av det att bestämmelserna grundar sig på de två ovan nämnda lagarna har följt att övervakningen av liten industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier har delats mellan två kommunala myndigheter, kommunens brandchef och kommunens kemikalietylillsynsmyndighet som fastställs i kemikalielagen. Kommunens brandchef är behörig i fråga om brand- och explosionsfarliga kemikalier och kommunens kemikalietylillsynsmyndighet i fråga om hälso- och miljöfarliga kemikalier. I förordningen om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier finns på grund av detta tämligen exakta bestämmelser om dessa myndigheters samverkan vid övervakningen av liten industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier. Tillsynen över liten industriell hantering och upplagring har följaktligen fördelats på över 700 övervakningsenheter i Finland, vilket har försvårat styrningen och handledningen av tillsynen samt även ordnandet av utbildning för de kommunala myndigheterna. I en stor del av kommunerna är antalet tillsynsobjekt synnerligen litet. De objekt som omfattas av kommunens kemikalietylillsynsmyndighets tillsyn kan som minst vara klart under tio till antalet i en kommun. Detta har gjort det svårt för kommunerna att förvärva och upprätthålla den sakkunskap som denna tillsyn förutsätter.

inga egentliga innehållsmässiga ändringar

föreslås i gärningssätten, brottsrekvisiten, imputabiliteten eller straffskalorna, om vilka bestäms i 44 kap. 11 och 12 § strafflagen.

3. Propositionens mål och de viktiga förslagen

3.1. Mål och medel

Det huvudsakliga syftet med lagförslagen är att de nya bestämmelser som skall ges om säkerheten vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor skall motsvara principerna i grundlagen. Ett syfte är också att de nya bestämmelserna skall innehålla tillräckligt exakt avgränsade bemyndiganden att utfärda förordning, för att nödvändiga bestämmelser på lägre nivå skall kunna utfärdas med stöd av dem.

I detta sammanhang är avsikten inte att göra några mera betydande ändringar av innehållet i bestämmelserna. Huvuddelen av den nya lagens bestämmelser är redan nu i kraft. I propositionen föreslås det att dessa bestämmelser skall överföras från gällande förordningar till den nya lagen.

I samma sammanhang är avsikten också att klargöra den nya lagens förhållande till kemikalielagen. I de föreslagna lagarna är principen den att de bestämmelser som gäller industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier skall koncentreras till en lag, lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor. De bestämmelser i kemikalielagen som gäller industriell hantering och upplagring av hälso- och miljöfarliga kemikalier upphävs. Denna lösning minskar behovet att utfärda bestämmelser som överlappar varandra. Detta gör också kemikalielagens syfte och tillämpningsområde klarare.

I samband med revideringen finns det också ett behov att förnya organiserandet av övervakningen av liten industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier i kommunen, eftersom det i praktiken har visat sig oändamålsenligt att en i lag definierad tillsynsuppgift har getts två olika kommunala myndigheter till uppgift. I propositionen föreslås det att övervakningen av liten industriell hantering och upplagring av farliga kemi-

kalier koncentreras till räddningsmyndigheterna. Motiveringen till detta förslag är att räddningsmyndigheterna på basis av sina andra uppgifter också deltar i övervakningen av omfattande industriell hantering och upplagring varvid de bistår säkerhetsteknikcentralen. Dessutom har räddningsmyndigheterna varit tillsynsmyndigheter bl.a. i fråga om explosiva varor, flytgas och oljeeldningsanläggningar. Räddningsmyndigheterna har också haft en mera betydande roll vid övervakningen av liten industriell hantering och upplagring än kommunens kemikalietillsynsmyndighet. I det register som förs av säkerhetsteknikcentralen är dessa objekt som bedriver s.k. liten verksamhet nästan 3000. En ansenlig del av dessa objekt har omfattats av båda de kommunala myndigheternas tillsyn. Den föreslagna lösningen befrämjas också av det att ett system med lokala områden för räddningsväsendet enligt räddningslagen togs i bruk vid ingången av 2004. Övervakningen av liten industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier skall genomföras just på åtgärd av räddningsområdena. Följaktligen skall tillsynen över liten industriell hantering och upplagring kunna koncentreras till övervakningsenheterna på de 22 lokala räddningsområdena. Detta möjliggör också handledning och styrning av samt ordnande av utbildning för de lokala räddningsmyndigheterna så att dessa motsvarar tillsynsuppgifterna. Säkerhetsteknikcentralen har redan påbörjat ett projekt för att organisera och utveckla de lokala myndigheternas utbildning, styrning och handledning. Som en följd av reformen blir övervakningen effektivare på kommunal nivå och dess nivå stiger.

Efter detta skall kommunens kemikalietillsynsmyndighet koncentrera sig på tillsynsuppgifter enligt kemikalielagen. I förordning av statsrådet skall det kunna föreskrivas om ändamålsenliga förfaranden för samverkan mellan den lokala räddningsmyndigheten och kommunens kemikalietillsynsmyndighet för att det skall garanteras att tillräcklig sakkunskap om klassificering och märkning av kemikalier står till buds inom övervakningen.

Syftet med de föreslagna ändringarna av 44 kap. 11 och 12 § strafflagen är att säkerställa att de begrepp som används i bestämmelser-

na är enhetliga med dem som används i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor.

3.2. De viktiga förslagen

Det föreslås i propositionen att en ny lag om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor skall stiftas. Lagens tillämpningsområde skall täcka tillämpningsområdet för den nuvarande lagen om explosionsfarliga ämnen samt bestämmelserna om industriell hantering och upplagring av hälso- och miljöfarliga kemikalier i 7 kap. kemikalielagen.

Största delen av bestämmelserna i den nya lagen baserar sig på de nuvarande bestämmelserna i de ovan nämnda lagarna och på gällande förordningar som har getts med stöd av dem. De grundprinciper för en säker verksamhet som presenteras i 2 kap. i den nya lagen är ett koncentrat av gällande bestämmelser och i dem har de krav som Seveso II-direktivet, som behandlar förebyggandet av risker för storolyckor förorsakade av farliga kemikalier, ställer på säkerhetsledningssystemen beaktats. I 9 kap. anförs en ny anmäningsskyldighet gällande explosiva varor samt användning av brand- och explosionsfarliga kemikalier som specialeffekter vid allmänna möten och offentliga tillställningar. Likaså har vissa tillägsskyldigheter för de verksamhetsutövare som svarar för tillverkningsen eller importen av fyrverkeripjäser föreslagits i 10 kap.

I förslaget till lag om ändring av kemikalielagen föreslås att de bestämmelser i kemikalielagen som gäller industriell hantering av hälso- och miljöfarliga kemikalier skall upphävas.

Övervakningen av liten industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier föreslås bli de regionala räddningsmyndigheternas uppgift. Genom en förordning av statsrådet, som skall ges med stöd av lagen, skall bestämmas om de förfaranden för samverkan mellan den regionala räddningsmyndigheten och kommunens kemikalietillsynsmyndighet som är nödvändiga.

Om bemyndigandena att utfärda förordningar har man i den föreslagna lagen försökt föreskriva tillräckligt exakt i enlighet med

kraven i grundlagen. I korta kapitel har bemyndigandena att utfärda förordningar samlats i en paragraf i slutet av kapitlet. I övriga kapitel ingår bemyndigandena att utfärda förordningar som det sista momentet i paragrafen i fråga.

I förslaget till lag om ändring av kemikalielagen föreslås det att i 8 § skall göras ett tillägg enligt vilket social- och hälsovårdens produkttillsynscentral skall övervaka att bestämmelserna om skyddsinformationsblad följs. Skyldigheten att registrera kemikalier ingår i 48 a § kemikalielagen. Uppgifterna om kemikalier registreras på basis av de anmälningar om kemikalier som gjorts av tillverkare, importörer eller andra leverantörer. Uppgiftsinnehållet i en anmälan om kemikalie baserar sig på uppgifterna i skyddsinformationsbladet, som kompletteras med vissa koder. Innehållet i kemikalieanmälan motsvarar så i princip innehållet i skyddsinformationsbladet i detalj, men juridiskt är de olika handlingar. Bestämmelserna om både skyddsinformationsblad och registrering av kemikalier har utfärdats enligt kemikalielagen. Registreringen av kemikalier sköttes av social- och hälsovårdsministeriet ända till år 1998 då registret i samband med organisationsreformen överfördes till social- och hälsovårdens produkttillsynscentral. I samband med överföringen gjordes inga ändringar i bestämmelserna som gäller tillsynen över kemikalielagen. De gällande bestämmelserna om tillsynen över kemikalielagen är otydligt formulerade vad angår tillsynen av skyddsinformationsblad. Det vore ändamålsenligt att tillsynen av skyddsinformationsblad kunde utövas i samband med tillsynen av kemikalieanmälningar. Syftet med den föreslagna bestämmelsen är att tillsynen över att de bestämmelser som gäller skyddsinformationsblad följs i fortsättningen skall skötas av social- och hälsovårdens produkttillsynscentral till den del som det i gällande lag har föreskrivits att tillsynen ankommer på social- och hälsovårdsministeriet. Den föreslagna ändringen har inga verkningar på arbetarskyddets distriktsförvaltning.

I lagen om ändring av 44 kap. 11 och 12 § strafflagen föreslås att formuleringen i bestämmelserna skall justeras.

4. Propositionens verkningar

4.1. Ekonomiska verkningar

Propositionen har inga betydande ekonomiska verkningar, eftersom det i detta sammanhang inte föreslås några betydande ändringar i bestämmelserna. Huvuddelen av bestämmelserna i lagförslagen finns redan i ifrågavarande förordningar.

De verksamhetsutövare som svarar för tillverkning eller import av fyrverkeripjäser kan få små tilläggskostnader för att höja sin verksamhet till en nivå som är förenlig med de nya kraven i den föreslagna lagen.

De ändringar i fråga om liten industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier, vilka gäller myndigheterna, förväntas på kommunnivå innebära att tillsynen blir effektivare, personresurserna minskar och att kostnaderna därmed också minskar. Huvuddelen av de uppgifter som på basis av lagen om explosionsfarliga ämnen i dagens läge ankommer på räddningsmyndigheterna kommer dock att kvarstå. Ändringen gäller endast koncentreringsenheten av de uppgifter som gäller liten industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier till räddningsmyndigheterna. Denna uppgift kan uppskattas motsvara en arbetsinsats på 10–20 årsverken. På motsvarande sätt minskar kommunens kemikalietillsynsmyndighets resursbehov mera än ovan nämnda uppskattning. Det är svårt att göra exakta uppskattningar, eftersom resursbehoven fördelar sig på 22 räddningsområden och resursinbesparingarna på hundra kommuner. Av koncentreringsenheten av tillsynen till de lokala räddningsmyndigheterna följer att också de avgifter som skall betalas till myndigheterna för behandlingen av verksamhetsutövarnas anmälningar om liten industriell hantering och upplagring minskar.

4.2. Verkningar på myndigheternas verksamhet

De föreslagna lagarna har verkningar på myndigheternas verksamhet endast på kommunnivå. Det att de tillsynsuppgifter som gäller liten industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier koncentreras en-

bart till räddningsmyndigheterna betyder att kommunens kemikalietillsynsmyndigheters uppgifter minskar. Antalet tillsynsobjekt i kommunerna varierar stort. I största delen av kommunerna har tillsynsobjekten dock i praktiken varit mycket få, vilket gör att effekten av ändringen kommer att bli liten i dessa kommuner. Minskningen av uppgifterna gäller i princip alla kommuner, vilket gör att effekten för en enskild kommun av ovan nämnda skäl är svår att uppskatta.

4.3. Miljökonsekvenser

Ett av de centrala målen med den föreslagna lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor är att förebygga miljöskador. Genom att lagstiftningen görs klarare och övervakningen av den effektiveras förbättras möjligheterna i det arbete som skall göras inom företagen och förvaltningen för att förebygga olyckor. Följaktligen har den föreslagna lagen positiva miljökonsekvenser som en följd av att de utsläpp i miljön som olyckor förorsakar minskar.

4.4. Samhälleliga verkningar

Propositionen har inga särskilda verkningar på olika medborgargrupperns ställning. Syftet med den föreslagna lagen är att förebygga och avvärja skador på person, miljö och egendom som förorsakas av tillverkning, användning, överföring, upplagring, förvaring och hantering av farliga kemikalier och explosiva varor. Syftet med lagen är också att främja den allmänna säkerheten. Bestämmelserna i lagen kan anses neutrala till sina könsverkningar.

5. Beredningen av propositionen

5.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial

Lagförslagen har beretts vid handels- och industriministeriet i samarbete med säkerhetsteknikcentralen. Under beredningen har lagförslagen behandlats flera gånger i delegationen för säkerhetsteknik och i kemikaliedelegationen samt i dessa delegationers sektio-

ner. I olika etapper av beredningen har man dessutom diskuterat med olika ministerier och andra intressegrupper om sammanjämkningen av den lagstiftning som anknyter till förslaget.

Förslaget om ändring av 8 § i kemikalielagen har beretts i social- och hälsovårdsministeriet. I beredningen av propositionen har deltagit delegationen för arbetarskydd beträffande kemiska ämnen och kemikaliedelegationen. Vid beredningen har förhandlingar förts med social- och hälsovårdens produkt-tillsynscentral.

5.2. Hörande och remissutlåtanden

Handels- och industriministeriet ordnade den 3 oktober 2002 ett omfattande möte där olika parter hördes. I mötet deltog ca 50 representanter för ministerier, myndigheter, näringslivets organisationer och arbetsmarknadsorganisationerna. De förslag som togs fram vid mötet har i huvudsak beaktats vid den fortsatta beredningen.

Handels- och industriministeriet bad om utlåtanden på utkastet till regeringsproposition av ovan nämnda parter. De erhållna utlåtandena har till största delen beaktats vid den fortsatta beredningen av regeringspropositionen. I vissa utlåtanden föreslogs att lagens tillämpningsområde skulle breddas till att gälla också tillfällig upplagring, som sker utanför en produktionsanläggnings område i samband med transport av farliga ämnen och som anknyter till transporten. Likaså har i vissa utlåtanden föreslagits att den skyldighet till periodisk besiktning som gäller cisterner skall breddas samt att också bestämmelserna om installering och underhåll av aggregat som sammanhänger med farliga kemikalier skall ändras i betydande grad. Dessa förslag har inte beaktats i denna regeringsproposition, utan man har hållit sig till kraven enligt nu gällande bestämmelser. De ovan nämnda förslagen kan tas upp till ny behandling när lagstiftningen förnyas i ett senare skede.

Utkastet till lag har inte anmälts till Europeiska gemenskapernas kommission på det sätt som sägs i statsrådets beslut om informationsförfarandet i fråga om tekniska föreskrifter (802/1999), eftersom utkastet inte innehåller sådana bestämmelser som skulle ha

nya rättsliga verkningar. Avsikten är att lagen skall notifieras hos Europeiska gemenskapernas kommission sedan den har stiftats,

eftersom kraven i flera produktdirektiv kommer att införas i den nationella lagstiftningen på basis av denna lag.

DETALJMOTIVERING

1. Motiveringar till lagförslagen

1.1. Lag om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Lagens syfte. Lagens syfte skall vara att förebygga och avvärja skador på person, miljö och egendom vilka förorsakas vid tillverkning, användning, överföring, upplagring, förvaring och annan hantering av farliga kemikalier samt explosiva varor. I praktiken motsvarar detta nuvarande motsvarande bestämmelser i kemikalielagen och lagen om explosionsfarliga ämnen.

Syftet skall vara att förebygga och avvärja skador på person, miljö och egendom orsakade av sedvanlig användning av farliga kemikalier och explosiva varor och i samband med eventuella olyckor där dessa är inblandade. Både de människor som arbetar i en produktionsanläggning och de som är verksamma och bosatta utanför den skall skyddas för personskador. För egendomsskador vill man skydda egendom som tillhör utomstående, vilken kan äventyras i samband med skadefall.

Syftet med lagen skall dessutom vara att främja den allmänna säkerheten. Främjandet av den allmänna säkerheten är också ett viktigt syfte i den nuvarande lagen om explosionsfarliga ämnen. I denna lag främjas den allmänna säkerheten främst av bestämmelserna om tillgången till och användningen av explosiva varor.

2 §. Lagens tillämpningsområde. Lagens tillämpningsområde skall täcka det nuvaran-

de tillämpningsområdet för lagen om explosionsfarliga ämnen samt den industriella hanteringen och upplagringen av hälso- och miljöfarliga kemikalier om vilken för närvarande bestäms i kemikalielagen.

Lagen skall tillämpas på industriell hantering och upplagring, överföring och förvaring av alla farliga kemikalier.

Lagen skall tillämpas på explosiva varor som är produkter och i lagen skall bestämmas om de krav som skall ställas på explosiva varor. De explosiva varorna skall omfatta bl.a. explosiva varor för brytning och fyrverkeripjäser. Lagen skall också tillämpas på tillverkning, import, användning, överföring, handel med, överlåtelse, innehav, upplagring, förvaring och förstöring av explosiva varor. I lagen skall bestämmas om de säkerhetskrav som hänför sig till dessa hanteringsfaser för explosiva varor och om förfarandena för övervakning av dem.

Lagen skall också gälla de krav som skall ställas på de anordningar och apparater som används vid ovan nämnda verksamheter gällande farliga kemikalier och explosiva varor samt de åtgärder som anknyter till säkerställandet av att dessa krav följs. Likaså skall i lagen bestämmas om de krav som sammanhänger med installation och underhåll av ovan nämnda anordningar och apparater samt om andra åtgärder som behövs för att förhindra skador. Dyliga bestämmelser skall vara de allmänna krav som gäller bl.a. anordningar och apparater och vilka föreslås ingå i 2 kap. samt de detaljerade krav om vilka föreskrivs i 5 och 6 kap.

Till lagens tillämpningsområde skall också höra förhindrande av den explosionsrisk som damm förorsakar i samband med industriell

hantering och upplagring av farliga kemikalier samt tillverkning och upplagring av explosiva varor. I lagen skall föreskrivas om de åtgärder som behövs för att avvärja den explosionsrisk som damm förorsakar. Också övervakningen av åtgärderna skall skötas utgående från denna lag i ovan nämnda fall. Bestämmelser om de åtgärder som behövs för förebyggande av den explosionsrisk som damm orsakar ingår i statsrådets förordning om förebyggande av fara som explosiv atmosfär orsakar arbetstagare, vilken har getts med stöd av arbetarskyddslagen och lagen om explosionsfarliga ämnen samt i förordningen om utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för explosionsfarliga luftblandningar.

3 §. Tillämpning av lagen inom försvarsmakten. Bestämmelserna i lagen är också tillämpliga på försvarsmaktens verksamhet, om inget annat föreskrivs särskilt i denna lag. De preciseringar av lagens bestämmelser som skall meddelas genom förordningar av statsrådet skall dock inte gälla de explosiva varor som är avsedda för försvarsmaktens militära verksamhet och inte heller industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier i objekt som skall hållas hemliga med tanke på rikets säkerhet samt vid militära övningar, på övningsområden och vid fredsbevarande operationer, utan om dem skall föreskrivas genom förordning av försvarsministeriet.

Försvarsmaktens explosiva varor som är avsedda för militär verksamhet är till sin art av mycket annan typ än övriga explosiva varor. De olika medlen och förnödenhetssorterna är talrika, såsom minor, granater och bomber, och antalet explosiva varor är stort. En säker hantering av dem kräver en egen, mycket detaljerad reglering. Samtidigt är det möjligt att föreskriva mera exakt än på lagnivå om säker hantering av sprängämnen med tanke på eventuella samhällsliga störningssituationer och när försvarsmaktens beredskap höjs. Med försvarsmaktens militära verksamhet skall i denna lag också avses försvarsmaktens fredsbevarande verksamhet.

I regleringen tas synnerligen många bestämmelser in som behandlar tekniska detaljer, när t.ex. försvarsministeriets beslut om explosiva varor, som innehåller 128 paragrafer, skall lyftas upp på förordningsnivå. Mest

ändamålsenligt är det att föreskriva om denna sak genom en förordning av försvarsministeriet, eftersom det i regleringen inte kan anses vara fråga om så vidsträckt eller principiellt viktiga frågor att om dem borde föreskrivas genom en förordning av statsrådet.

Till följd av de uppgifter med anknytning till det militära landsförsvaret som har föreskrivits för gränsbevakningsväsendet har det i sin besittning försvarsmaktens material som gäller explosiva varor. Försvarsministeriets förordning skall också gälla dessa explosiva varor.

Genom förordning av försvarsministeriet skall också föreskrivas om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier i objekt som skall hållas hemliga med tanke på rikets säkerhet samt vid militära övningar, på övningsområden och vid fredsbevarande operationer. Genom förordning av försvarsministeriet skall de objekt fastställas som skall hållas hemliga med tanke på rikets säkerhet.

Till följd av den speciella karaktär som försvarsmaktens verksamhet har, föreslås det att alla uppgifter om vilka i denna lag har föreskrivits att de ankommer på säkerhetsteknikcentralen, räddningsmyndigheten, polisen och övriga myndigheter och som gäller explosiva varor fortsättningsvis skall skötas inom försvarsmakten internt inom försvarsförvaltningen. Försvarsförvaltningen skall också övervaka att bestämmelserna i denna lag följs inom försvarsmakten.

Skötseln av uppgifterna förutsätter kännedom om försvarsmaktens särdrag. Sprängämnen är viktigt krigsmaterial och med dem sammanhänger ett ansenligt sekretesselement. Till uppgifterna skall också höra att övervaka den militära provningsverksamheten, såsom provskjutningen.

Internt inom försvarsförvaltningen skall också de uppgifter skötas som gäller försvarsmaktens explosiva varor som är avsedda för militär verksamhet och som är i gränsbevakningsväsendets besittning. Sålunda sköts dessutom de uppgifter som i denna lag har föreskrivits att de ankommer på säkerhetsteknikcentralen, räddningsmyndigheterna och övriga myndigheter och vilka gäller hantering och upplagring av farliga kemikalier i objekt som skall hållas hemliga med tanke på rikets säkerhet och vid militära övningar, på

övningsområden och vid fredsbevarande operationer.

De som sköter dessa uppgifter skall samarbeta med övriga myndigheter som nämns i denna lag. Samverkan skall organiseras t.ex. genom avtal om samverkan. Genom detta säkerställs en säker verksamhet t.ex. i de fall där försvarsmaktens produktionsanläggning och en annan produktionsanläggning är belägna nära varandra.

4 §. Avgränsning av tillämpningsområdet. I denna paragraf bestäms om avgränsningar av tillämpningsområdet för denna lag jämfört med tillämpningsområdet för annan lagstiftning.

Avsikten är inte att tillämpa lagen på sådana transporter som avses i lagen om transport av farliga ämnen och som sker utanför produktionsanläggningens område och inte heller på tillfällig förvaring som hör nära samman med dylik transport. Detta innebär att denna lag inte tillämpas t.ex. på farliga kemikalier som tillfälligt förvaras i järnvägscisternvagnar på bangårdar och inte heller på kemikalier som tillfälligt förvaras i hamnar. Bestämmelser som gäller dessa fall finns i lagen om transport av farliga ämnen eller i författningar som utfärdats med stöd av den. Tillsynsmyndigheterna enligt lagen om transport av farliga ämnen svarar också för tillsynen över ovan nämnda verksamheter. Däremot hör s.k. cisternlager för farliga kemikalier, vilka är belägna i hamnar, till tillämpningsområdet för denna lag. Likaså hör sådana fall till lagens tillämpningsområde där farliga kemikalier förvaras i transportcisterner, t.ex. järnvägscisternvagnar, på produktionsanläggningens område.

Lagen skall inte tillämpas på tillverkning, användning och upplagring av explosiva varor i gruva till den del som bestämmelser om dem finns i gruvlagen (503/1965).

Lagen skall inte heller tillämpas på användning och upplagring av farliga kemikalier i fartyg. Till denna del skall bestämmelserna om transport av farliga kemikalier följas.

Lagen skall inte tillämpas på radioaktiva ämnen och inte heller på produkter som innehåller radioaktiva ämnen. I fråga om dessa gäller vad som bestäms i strålskyddslagen (592/1991).

Denna lag skall inte tillämpas på patroner som används i skjutvapen förutom i fråga om tillverkning, upplagring, förvaring och förstöring av dem. Dessutom är enligt skjutvapenlagen (1/1998) tillverkning av patroner beroende av tillstånd. Till övriga delar skall för patroner gälla bestämmelserna om patroner i skjutvapenlagen.

5 §. Förhållandet till annan lagstiftning. I samband med att denna lag stiftas är avsikten att också klargöra dess förhållande till kemikalielagen. Det föreslås att de bestämmelser i kemikalielagen som gäller industriell hantering och upplagring av hälso- och miljöfarliga kemikalier skall upphävas. De bestämmelser som gäller bl.a. klassificering och märkning av farliga kemikalier skall kvarstå i kemikalielagen. Både verksamhetsutövarna och tillsynsmyndigheterna behöver dessa uppgifter som har reglerats i kemikalielagen i samband med att de uppfyller skyldigheterna enligt den föreslagna nya lagen.

Dessutom hänvisas det i denna paragraf till räddningslagen, lagen om tryckbärande anordningar och elsäkerhetslagen, vilka är i kraft samtidigt med den föreslagna lagen, och en verksamhetsutövare skall beakta också de skyldigheter som föreskrivs i dem.

I 5 mom. finns också en hänvisning till de bestämmelser som gäller skydd för arbetstagen och miljöskydd.

6 §. Definitioner. I denna paragraf har definitioner på de viktigaste begreppen i lagen tagits upp. Definitionerna är huvudsakligen redan i bruk i gällande bestämmelser.

2 kap. Säkerhetskrav

Allmänna säkerhetsprinciper

7 §. Skyldighet att inhämta information. För att en verksamhetsutövare som hanterar farliga kemikalier eller explosiva varor i sin verksamhet skall kunna beakta skyldigheterna enligt denna lag och de praktiska åtgärder de medför vilka förutsätts för att det skall kunna säkerställas att verksamheten är säker, skall han eller hon till sitt förfogande ha nödvändiga uppgifter om farliga egenskaper hos och klassificering av de farliga kemikalier och explosiva varor som hanteras. Enligt denna paragraf skall verksamhetsutövaren

skaffa sig sådan information om de fysikaliska och kemiska egenskaperna hos kemikalier och explosiva varor som han eller hon tillverkar, hanterar och upplagrar samt om deras verkningar på hälsan och miljön som skäliggen kan fås och som är tillräckliga för att han eller hon skall kunna uppfylla sina förpliktelser enligt denna lag. Motsvarande bestämmelse ingår i 16 § kemikalielagen.

8 §. Skyldighet att välja. Med hanteringen av farliga kemikalier sammanhänger alltid en risk. Också när man har vidtagit de åtgärder och tagit i bruk de skydd som har planerats för att förebygga olyckor kvarstår det alltid en olycksrisk av någon grad. Hur stor risken är beror bl.a. på egenskaperna hos de kemikalier och explosiva varor som hanteras och på vilka hanteringsmetoder som väljs. I paragrafen bestäms om verksamhetsutövarens skyldighet att i fråga om de kemikalier, explosiva varor och metoder som tas i användning bedöma om det är möjligt att genomföra den planerade verksamheten med dem tillräckligt säkert eller om det skäliggen är möjligt att minska risken genom att välja den kemikalie, explosiva vara eller metod som orsakar minst risk av de befintliga alternativen. Motsvarande bestämmelse ingår i 16 a § kemikalielagen.

9 §. Omsorgsplikt. Det föreslås att i lagen skall tas in motsvarande bestämmelser om allmän omsorgsplikt som finns i 15 § kemikalielagen. I 1 mom. skall det bestämmas att verksamhetsutövaren har en allmän skyldighet att se till att hanteringen av en farlig kemikalie och en explosiv vara inte orsakar skador på personer, miljö eller egendom. Personskador får verksamheten inte orsaka dem som arbetar i produktionsanläggningen och inte heller utomstående. Syftet skall också vara att förhindra egendomsskador för utomstående. Skador på verksamhetsutövarens egen egendom försöker man inte påverka med bestämmelsen, förutsatt att skador på person och miljö inte orsakas. Bestämmelsen förutsätter att verksamhetsutövaren vidtar sådana åtgärder för att förebygga skador som omsorg och försiktighet i relation till verksamhetens farlighet förutsätter.

Bestämmelsen i 2 mom. förutsätter att verksamhetsutövaren sörjer för att produktionsanläggningens konstruktioner och om-

givning återställs i ett sådant skick att de blir ofarliga, om en sådan mängd farliga kemikalier eller explosiva varor som medför en risk för människors hälsa eller miljön har kommit ut i dem till följd av vårdslös eller ovarsam hantering, t.ex. i samband med en olycka eller som en följd av långvarig sedvanlig verksamhet.

Organiserandet av verksamheten i en produktionsanläggning

10 §. Förebyggande av olyckor. Ända till de senaste åren har man i lagstiftningen om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier och explosiva varor till stor del koncentrerat sig på att fastställa de minimikrav i fråga om säkerheten i samhället som en verksamhet skall uppfylla för att den skall vara tillåten. Vad gäller anläggningarna i fråga har man från och med 1990-talet, delvis som en följd av den europeiska utvecklingen, börjat fästa allt mera uppmärksamhet vid att i anläggningarna som en helhet, systematiskt och målinriktat har beaktats möjligheten att förebygga olyckor och begränsa följderna av dem vid planeringen och styrningen av och verksamhetssätten i anläggningarna. Målet har varit att man på detta sätt effektivare än tidigare i en anläggnings normala verksamhet kan inbegripa åtgärder som syftar till att förebygga olyckor som grundar sig på verksamheten i anläggningen och de identifierade risker som förekommer i den. Detta är det bästa sättet att försäkra sig om att de i varje enskilt fall effektivaste säkerhetsåtgärderna kontinuerligt ombesörjs i produktionsanläggningen. I fråga om de produktionsanläggningar som har den allra största risken för olyckor har detta inneburit att ett säkerhetsledningssystem har utarbetats och att verksamheten försiggår i enlighet med det. I fråga om mindre anläggningar har bestämmelserna förutsatt att säkerhetsprinciperna och de verksamhetssätt som dessa förutsätter har fastställts på en nivå som har relaterats till potentiella risker i verksamheten. I fråga om anläggningar där det förekommer risker för storolyckor har också Europeiska gemenskapens Seveso II-direktiv förutsatt detta sedan år 1999. I den finska lagstiftningen har de ovan nämnda bestämmelserna hittills huvud-

sakligen getts i författningar på förordningsnivå. För att saken skall kunna regleras närmare i författningar på lägre nivå, föreslås det att på lagnivå skall fastställas de grundprinciper från vilka mera detaljerade krav kan härledas för verksamheter av olika slag.

I 1 mom. skall det bestämmas att för verksamhetsutövaren ställs ett allmänt krav att vidta alla med tanke på verksamheten relevanta åtgärder för att förebygga olyckor och begränsa följderna av dem.

I 2 mom. skall det förutsättas att åtgärderna skall grunda sig på identifiering av riskerna i en produktionsanläggning och att de skall vara planliga och systematiska samt täcka verksamheten i hela anläggningen. Åtgärderna bör grunda sig på mål i fråga om säkerheten och verksamhetssätten, vilka fastställs för varje produktionsanläggning. Dessutom skall genomförandet av åtgärderna och verkan av dem säkerställas genom kontinuerlig uppföljning och bedömning samt vid behov genom att korrigerande åtgärder vidtas.

I 3 mom. skall det bestämmas att motsvarande principer skall tillämpas också i fråga om ändringar som görs i produktionsanläggningens verksamhet.

11 §. Organisation och personal. Principen för en säker verksamhet är att produktionsanläggningens uppgifter har organiserats klart och att utbildningen och handledningen av personalen har ombesörjts på adekvat sätt. Enskilda bestämmelser med anknytning till temat ingår i författningar på förordningsnivå inom temaområdet, men på lagnivå har saken inte reglerats. Av detta skäl föreslås det att en paragraf skall tas in i lagen, där de grundläggande kraven i fråga om organisation och personal fastställs.

I 1 mom. skall föreskrivas att verksamhetsutövaren har en skyldighet att sörja för att ledningens och personalens uppgifter med anknytning till säkerheten är klart organiserade. Personalens uppgifter och ansvarsområden skall vara klart definierade på alla nivåer inom organisationen.

I 2 mom. skall föreskrivas att verksamhetsutövaren har en skyldighet att se till att personalen får nödvändig utbildning, handledning och uppgiftsvägledning. En enskild persons behov av utbildning beror i hög grad på verksamhetens särdrag och personens uppgif-

ter. För att verksamheten i produktionsanläggningen skall vara säker förutsätts dock att de som arbetar i anläggningen behärskar sina uppgifter väl samt förstår de risker som är förknippade med verksamheten och sina egna uppgifters betydelse med tanke på en säker verksamhet. Dessutom skall de kunna agera i störnings- och olycksituationer så att skadorna blir så små som möjligt och så att deras egen säkerhet inte äventyras. Garanterandet av personalens yrkesskicklighet förutsätter i praktiken utöver grund- och begynnelseutbildning fortgående planlig underhållsutbildning.

I moderna industrianläggningar verkar arbetstagare som är anställda av andra företag i olika uppgifter vid sidan av företagets egen personal. Trenden är att företagen lägger ut allt mera av sina verksamheter på utomstående aktörer. En del av personalen i dessa utomstående företag är kontinuerligt verksam på produktionsanläggningens område. En del av personerna gör endast korta besök i produktionsanläggningen. Med tanke på de utomstående personernas egen säkerhet och en säker verksamhet i anläggningen är det ytterst viktigt att den utomstående personalen i fråga om utbildning står på samma nivå som produktionsanläggningens egen personal som är verksam i motsvarande uppgifter. Den nuvarande utvecklingen medför en risk för att utbildning och handledning av den personal som är i tjänst hos utomstående företag inte ombesörjs på rätt sätt, om inte ansvaret för detta klart och tydligt har getts en aktör, dvs den som bäst behärskar helheten. Också till denna del ankommer uppgiften naturligt på verksamhetsutövaren, som ansvarar för att verksamheten vid produktionsanläggningen är säker. Av detta skäl föreslås det att en bestämmelse skall ingå i 3 mom., enligt vilken det skall ankomma på verksamhetsutövaren att också ansvara för att utbildningen och styrningen av andra företags arbetstagare som är verksamma vid produktionsanläggningen säkerställs samt att övervaka att utomstående arbetstagare i praktiken följer den undervisning de fått, dvs agerar i enlighet med bestämmelserna och produktionsanläggningens verksamhetssätt.

12 §. Drift och underhåll av en produktionsanläggning. Med tanke på att verksam-

heten vid en produktionsanläggning skall vara säker är det viktigt att produktionsanläggningens aggregat och anordningar drivs säkert och i enlighet med de bruksanvisningar som getts om dem. I 1 mom. skall det föreskrivas att verksamhetsutövaren har en skyldighet att sörja för att aggregat och anordningar drivs säkert och i enlighet med bruksanvisningarna.

I 2 mom. skall det föreskrivas om verksamhetsutövarens skyldighet att sörja för att aggregat, anordningar och system underhålls och att det garanteras att de kan användas säkert och att de fungerar som de skall.

I 3 och 4 mom. skall det föreskrivas om vissa åtgärder som siktar till en säker verksamhet i en produktionsanläggning, att i produktionsanläggningens byggnader och produktionsutrymmen inte i onödan placeras farliga kemikalier eller explosiva varor eller aggregat och anordningar som innehåller sådana. Aggregat och anordningar som innehåller synnerligen lättantändliga, lättantändliga och explosiva kemikalier samt explosiva varor får enligt 3 mom. placeras i en byggnad endast i en sådan mängd som är nödvändig med tanke på organiserandet av verksamheten. Farliga kemikalier eller explosiva varor får enligt 4 mom. finnas i produktionsutrymmena endast i sådana mängder som är motiverade med tanke på verksamheten och säkerheten.

Planering och byggande av en produktionsanläggning

13 §. Aggregat och anordningar. Som en del av garanterandet av säkerheten vid produktionsanläggningar som hanterar farliga kemikalier och explosiva varor skall verksamhetsutövaren se till att de aggregat och anordningar som används i produktionsanläggningen ursprungligen har planerats, byggts och placerats så att de är så säkra som möjligt och att de har märkts på adekvat sätt. Synnerligen många tekniska och funktionsmässiga krav gällande aggregat och anordningar har ställts för brand- och explosionsfarliga kemikalier och explosiva varor. Bestämmelserna har hittills huvudsakligen getts genom författningar på ministeriebeslutsnivå. Också i fortsättningen är det nödvändigt att

om minimikrav i fråga om vissa aggregat och anordningar som anknyter till farlig verksamhet föreskrivs mera detaljerat med stöd av den fullmakt som finns i lagen.

14 §. Planering av en produktionsanläggningens område. I denna paragraf skall det föreskrivas om de centrala principer som skall följas vid planeringen av en produktionsanläggning. Närmare bestämmelser om tillämpningen av dessa principer i olika produktionsanläggningar meddelas genom förordning av statsrådet.

Enligt 1 mom. skall de anläggningar samt övriga byggnader, objekt och verksamheter som finns på en produktionsanläggningens område placeras och vid behov skyddas så att det kan förhindras att olyckor sprids från en anläggning till en annan eller till andra byggnader eller konstruktioner som finns på produktionsanläggningens område och att verkningarna av olyckor kan begränsas till ett så litet område som möjligt.

I 2 mom. föreskrivs om att utrymmen och områden som är avsedda för industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier skall placeras åtskilt från arbetslokaliteterna för de människor som är sysselsatta med andra uppgifter. Likaså skall i det föreskrivas att enheter eller verksamheter som medför särskild fara skall placeras åtskilda från övriga verksamheter.

I 3 mom. föreskrivs om att anläggningar och verksamheter på en produktionsanläggningens område skall placeras så att nödvändiga bekämpnings- och räddningsåtgärder kan vidtas i olyckssituationer. Detta förutsätter att de som befinner sig på de områden där olyckor sker i en olyckssituation har möjlighet att avlägsna sig från området tryggt, att de som deltar i bekämpningsåtgärderna har tillträde till olycksobjekten och att det är möjligt att på ett tryggt sätt köra ned processen eller en annan verksamhet.

15 §. Byggnader och konstruktioner. Till förutsättningarna för en säker verksamhet vid produktionsanläggningar som hanterar farliga kemikalier och explosiva varor hör också att säkerhetsprinciperna följs när byggnaderna planeras och uppförs. I fråga om varje byggnad innebär detta bl.a. att en olycka som sker på produktionsanläggningens område utanför byggnaden inte medför fara för all-

varliga personskador för dem som arbetar inne i byggnaden och att effekterna av olyckan inte kan sprida sig till farliga kemikalier eller explosiva varor eller deras hanteringsanordningar inne i byggnaden. Byggnaderna och aggregaten i dem skall dessutom planeras och byggas så att det är möjligt att begränsa följderna av en olycka som sker i en apparat så att personer som arbetar i byggnaden och de som befinner sig utanför den inte råkar i allvarlig fara. Mera detaljerade krav om hur ovan nämnda principer skall beaktas ingår i de nuvarande säkerhetsföreskrifterna som gäller brand- och explosionsfarliga kemikalier och explosiva varor. De har i allmänhet getts genom författningar på ministeriebeslutsnivå. Det föreslås att i lagen skall tas in grundläggande krav gällande byggnader och konstruktioner, med stöd av vilka detaljerade krav fortsättningsvis vid behov skall kunna ställas i författningar på lägre nivå.

16 §. Förhindrande av obehörigt tillträde. Tillverkningen, hanteringen och upplagringen av farliga kemikalier och explosiva varor är till sin art sådan att verksamhetsutövaren som en del av säkerhetsåtgärderna bör sörja för att obehöriga inte kommer in på produktionsanläggningens område. Om obehöriga kan komma in på området, medför det en säkerhetsrisk med tanke på verksamheten i anläggningen och också för personerna själva. Likaså skall obehöriga inte heller kunna få tillgång till farliga kemikalier eller explosiva varor från produktionsanläggningen. Bestämmelser om detta ingår redan i de nuvarande författningarna på förordnings- och ministeriebeslutsnivå. I och med att de yttre hoten ökar, kommer behovet av författningskrav i framtiden sannolikt att utvidgas. För att det skall vara möjligt att härleda författningar från krav på lagnivå, föreslås det att grundprinciper om detta skall tas in i lagen.

Placering av en produktionsanläggning

17 §. Placering på bebyggt område. Med produktionsanläggningar som hanterar farliga kemikalier och explosiva varor sammanhänger alltid en potentiell risk för olyckor. Beroende på vilka kemikalier och explosiva varor som skall hanteras och hur stora mängder det är fråga om, kan de verkningar som

följer på en allvarlig olycka som värst sträcka sig t.o.m. över ett mycket vidsträckt område utanför produktionsanläggningen. Som en del av grundprinciperna för garanterandet av säkerheten skall farliga anläggningar placeras på ett tillräckligt stort avstånd från samhällets övriga funktioner så att produktionsanläggningens verksamhet inte medför risk för skador på person, miljö eller egendom för utomstående. Vid bedömning av de farliga verkningarna bör de allvarligaste olyckor som bedöms möjliga i produktionsanläggningen beaktas. Detaljerade krav i fråga om skyddsavstånd ingår för närvarande i de författningar på lägre nivå som gäller brand- och explosionsfarliga kemikalier och explosiva varor. I fråga om övriga farliga kemikalier har de principer som skall beaktas vid placeringen i allmänhet fastställts i mera allmän form i författningar på förordningsnivå. Det föreslås att ett allmänt krav gällande placering skall tas in i lagen för att de krav gällande placeringen som lämpar sig för varje situation i framtiden skall kunna härledas från lagnivå till statsrådets förordningar.

18 §. Placering i närheten av naturobjekt och grundvattenområden. Utöver bebyggda områden skall vid placeringen av produktionsanläggningar också beaktas särskilt viktiga och känsliga naturobjekt samt viktiga och med tanke på vattenförsörjningen potentiella grundvattenområden. De olyckor som bedöms möjliga i en produktionsanläggning får inte orsaka miljöskador i dessa objekt eller förstöra vattnet i ett grundvattenområde. I regel skall produktionsanläggningar som hanterar farliga kemikalier och explosiva varor inte placeras på ett viktigt grundvattenområde. Om en anläggning av ett motiverat skäl placeras på ett grundvattenområde, skall det med särskilda åtgärder i fråga om konstruktion och driftteknik ses till att anläggningen inte medför risk för att grundvattnen förorenas. Förordningen om industriell hantering av farliga kemikalier innehåller de krav som beskrivs i paragrafen, men för dem finns ingen grund på lagnivå. Därför föreslås det att också dessa principer skall tas in i lagen.

19 §. Beaktandet av utomstående verksamhet. När placeringsplatsen för en produktionsanläggning som hanterar farliga kemika-

lier eller explosiva varor väljs, bör utöver de verkningar som anläggningen orsakar utomstående också verksamhet utanför anläggningen beaktas i det hänseendet att verksamhet i närheten av anläggningen till sin art inte får vara sådan att den ökar risken för en olycka i produktionsanläggningen. På motsvarande sätt skall också förhållandena i naturen beaktas.

20 §. Beaktandet av planläggningen. I paragrafen skall det föreslås att när placeringen av en produktionsanläggning som hanterar farliga kemikalier och explosiva varor övervägs, skall placeringsplatsens och omgivningens nuvarande och kommande användningssyfte beaktas. Det användningssyfte som har anvisats i planer enligt markanvändnings- och bygglagen och övriga planbestämmelser som eventuellt gäller området bör redas ut innan placeringsbeslutet fattas och de skall också följas.

Kompletterande bestämmelser

21 §. Bemyndigande att utfärda förordning om säkerhetskrav. Verksamhet av mycket olika slag omfattas av lagens tillämpningsområde. Kemikalierna har mycket olika egenskaper och farlighetsgrad. Kemikalier hanteras i många olika slags hanteringsapparater och i mycket olika mängder. Av detta skäl avviker riskerna för olika verksamheter och de säkerhetsåtgärder som lämpar sig för att man skall kunna behärska dem betydligt från fall till fall. I paragrafen skall det bestämmas att genom förordning av statsrådet skall meddelas närmare bestämmelser om vad de säkerhetskrav som fastställs i lagen i praktiken betyder i olika fall.

I Finland gäller redan nu ett stort antal bestämmelser på förordnings- och ministeriebeslutsnivå om de frågor som avses i detta kapitel. Bestämmelserna grundar sig på de krav av allmän karaktär som getts i kemikalielagen och lagen om explosionsfarliga ämnen. Avsikten är att dessa bestämmelser skall förbli i kraft på basis av 138 § i den föreslagna lagen. Gällande bestämmelser står i sig i överensstämmelse med de principer som presenterats i detta kapitel, vilket gör att de utgör en god utgångspunkt för att vidareutveckla mera exakta bestämmelser. Dessa be-

stämmelser förnyas med förordningar av statsrådet som skall utfärdas med stöd av den föreslagna lagen inom några år från den tidpunkt då den föreslagna lagen träder i kraft. I de nya bestämmelserna kommer i synnerhet placeringen av en produktionsanläggning och områdesplaneringen samt krav som gäller drivande och underhåll av en produktionsanläggning att behandlas. De krav som gäller utrustningar och aggregat baserar sig i dagens läge huvudsakligen på krav i Europeiska gemenskapens direktiv.

3 kap. **Hantering och upplagring av farliga kemikalier**

Industriell hantering och upplagring

22 §. Uppdelning av verksamheten. Industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier skall delas upp i omfattande och liten industriell hantering och upplagring enligt mängden av den farliga kemikalien och hur farlig den är. I enlighet med denna uppdelning skall de förvaltningsförfaranden som gäller denna verksamhet fastställas och i enlighet med den skall också tillsynsmyndigheten fastställas.

Vid fastställandet av uppdelningen av industriell hantering och upplagring i omfattande och liten samt andra skyldigheter som gäller industriell hantering och upplagring skall alla farliga kemikalier som hanteras och upplagras i en produktionsanläggning som hör till samma verksamhetsutövare beaktas.

Genom förordning av statsrådet skall föreskrivas närmare om uppdelningen av industriell hantering och upplagring med beaktande av de krav som ikraftsättandet av Europeiska gemenskapens ifrågavarande direktiv ställer.

För närvarande bestäms om denna uppdelning i omfattande och liten verksamhet i förordningen om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier och i bilaga 1 till den. I samma bilaga presenteras också hur gränserna för de förpliktelser som gäller förbyggnad och begränsning av risken för storolycka fastställs, vilka baserar sig på Seveso II-direktivet. I bilagan anförs minimimängder för olika kemikalier och kemikaliekategorier. Industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier kan definieras

som omfattande på basis av en enskild farlig kemikalie eller den sammanlagda mängden kemikalier som hör till samma kemikaliekategori eller på basis av den sammanlagda mängden hälso- och miljöfarliga kemikalier eller brand- och explosionsfarliga kemikalier. Avsikten är att denna förordning skall förbli i kraft på basis av 138 § i denna lag.

23 §. Tillståndsplikt. I paragrafen föreslås att det nuvarande tillsynssystemet skall behållas. Enligt det får omfattande industriell hantering och upplagring av en farlig kemikalie utövas endast med tillstånd av säkerhetsteknikcentralen. Det har konstaterats som ett bra tillsynsätt att tillsynsmyndigheten i ett tillräckligt tidigt skede på förhand får granska de planer som gäller en produktionsanläggning.

I ansökan skall verksamhetsutövaren ta upp uppgifter och utredningar av den planerade verksamheten och säkerhetsarrangemangen.

Om flera verksamhetsutövare är verksamma på samma placeringsplats, och en del av dem idkar omfattande industriell hantering och upplagring och en del liten industriell hantering och upplagring samt om verksamhetsutövarnas verksamhet bildar en funktionell helhet, skall säkerhetsteknikcentralen dock i sådana fall bevilja tillstånd och fatta de beslut som behövs på basis av en anmälan. Genom detta säkerställs att en enda tillsynsmyndighet svarar för tillsynen i dylika objekt.

Om betydande ändringar skall verksamhetsutövaren göra en anmälan eller ansöka om tillstånd. Närmare bestämmelser om detta skall meddelas genom förordning av statsrådet.

Genom förordning av statsrådet skall också bestämmas närmare om tillståndsförfarandet, om det tillstånds- och anmälningsförfarande som anknyter till ändringssituationer, om ansökan om tillstånd, om hur en anmälan görs samt om de uppgifter och utredningar som skall presenteras i ansökan och anmälan. I förordningen om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier ingår detaljerade bestämmelser om de uppgifter och utredningar som verksamhetsutövaren förutsätts lämna i samband med tillståndsansökan. Avsikten är att dessa bestämmelser skall förbli i kraft med stöd av 138 § denna lag. Ge-

nom förordningar av statsrådet skall det vid behov kunna föreskrivas också om de tidsfrister som skall följas vid ansökan om tillstånd bl.a. så att tillsynsmyndigheten skall tillförsäkras en möjlighet att bekanta sig med de planer som gäller en produktionsanläggning redan innan betydande beslut, som t.ex. gäller placeringen av produktionsanläggningen, fattas.

24 §. Anmälningsskyldighet. Liten industriell hantering och upplagring skall få utövas endast genom en anmälan om detta till räddningsmyndigheten. Också detta tillsynsförfarande föreslås bli bibehållet som hittills, dock så att endast räddningsmyndigheten skall vara tillsynsmyndighet för liten industriell hantering och upplagring. Med räddningsmyndighet avses här den räddningsmyndighet för ett räddningsområde som avses i räddningslagen. Dock skall i de fall som avses i 23 § 2 mom. anmälan göras till säkerhetsteknikcentralen.

I anmälan skall verksamhetsutövaren presentera uppgifter och utredningar om den planerade verksamheten och säkerhetsarrangemangen.

Om betydande ändringar skall verksamhetsutövaren göra en anmälan. Närmare bestämmelser om detta skall meddelas genom förordning av statsrådet.

Genom förordning av statsrådet skall föreskrivas närmare också om anmälningsförfarandet, hur anmälan görs samt om de uppgifter och utredningar som skall presenteras i anmälan. I förordningen om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier har detaljerade bestämmelser meddelats om de uppgifter och utredningar som verksamhetsutövaren förutsätts lämna i samband med anmälan. Syftet är att dessa bestämmelser skall förbli i kraft med stöd av 138 § denna lag.

25 §. Beviljande av tillstånd och behandling av anmälan. Enligt paragrafen är en förutsättning för att tillstånd till omfattande industriell hantering och upplagring skall beviljas att verksamhetsutövaren har visat att verksamheten uppfyller säkerhetskraven enligt 2 kap. i denna lag. Tillståndet anses klart som ett rättsligt prövat säkerhetstillstånd. Om en produktionsanläggning uppfyller de säkerhetskrav som gäller den, kan tillstånd för

den inte förvägras utgående från denna lag. Till tillståndet skall emellertid kunna fogas villkor som anses nödvändiga med tanke på att verksamheten i produktionsanläggningen skall vara säker.

Liten industriell hantering och upplagring skall naturligtvis uppfylla samma säkerhetskrav som omfattande verksamhet. Ifrågavarande tillsynsmyndighet kan på motsvarande sätt ställa villkor för verksamheten när den fattar beslut i saken på basis av en anmälan.

26 §. Miljökonsekvensbedömning. I paragrafen bestäms att för tillstånd enligt 23 § skall en miljökonsekvensbeskrivning presenteras, när det är fråga om ett projekt som avses i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994). I tillståndet skall konstateras hur miljökonsekvensbeskrivningen har beaktats.

27 §. Inspektion av produktionsanläggningar. Enligt paragrafen skall säkerhetsteknikcentralen övervaka att en produktionsanläggning som utövar omfattande industriell hantering och upplagring och det tekniska genomförandet av de objekt som avses i 23 § 2 mom. samt deras verksamhetsprinciper, verksamhetssätt och ledningssystem stämmer överens med kraven och är funktionsdugliga. I praktiken ombesörjs detta genom periodiska systematiska inspektioner i produktionsanläggningarna i den omfattning som deras verksamhet förutsätter. Säkerhetsteknikcentralen kan också godkänna andra sådana metoder som lämpar sig för övervakning av en produktionsanläggning och med vilka centralen kan försäkra sig om att ovan avsedda objekt stämmer överens med kraven och fungerar. Detta motsvarar nu gällande bestämmelser. Motsvarande skyldighet ingår också i Seveso II-direktivet, som gäller de produktionsanläggningar som hör till tillämpningsområdet för detta direktiv.

Räddningsmyndigheten skall också inspektera verksamhetssätten och att det tekniska genomförandet stämmer överens med kraven i fråga om produktionsanläggningar som utövar liten industriell hantering och upplagring. Räddningsmyndigheten skall med sitt beslut kunna godkänna att en sådan inspektion kan ersättas med en besiktning utförd av ett besiktningsorgan som avses i 100 §.

Genom förordning av statsrådet skall be-

stämmas närmare om inspektionernas innehåll, tidsfrister eller tidpunkter samt om anmälingarna till andra myndigheter och om övrigt genomförande av inspektionerna i praktiken. I 35—39 och 42 § förordningen om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier ingår synnerligen detaljerade bestämmelser om tidsfristerna och tidpunkterna för inspektionerna, deras innehåll samt de inspektionsberättelser som skall upprättas över dem. Bestämmelserna grundar sig delvis på kraven i Seveso II-direktivet. Avsikten är att dessa bestämmelser också skall förbli i kraft med stöd av 138 § denna lag.

28 §. Intern räddningsplan. Bestämmelsen om en intern räddningsplan motsvarar nu gällande bestämmelse. Enligt den skall en intern räddningsplan göras upp för en produktionsanläggning, om den industriella hanteringen och upplagringen är omfattande. Genom förordning av statsrådet skall det föreskrivas närmare om uppgörandet av en intern räddningsplan, dess innehåll, förnyandet av den, övningar enligt den och om ingivandet av planen till tillsynsmyndigheten.

29 §. Person som är ansvarig för industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier. Enligt paragrafen skall verksamhetsutövaren utse en ansvarig person, om den industriella hanteringen och upplagringen är omfattande. Den ansvariga personen skall ha till uppgift att sörja för att verksamheten i produktionsanläggningen stämmer överens med bestämmelserna om och tillståndsvillkoren för farliga kemikalier samt med uppgjorda säkerhetsprinciper och planer. Motsvarande krav finns redan nu i gällande bestämmelser.

Den ansvariga personen skall känna till verksamheten i produktionsanläggningen, de bestämmelser som gäller den samt förutsättningarna för en säker verksamhet. En ansvarig person skall visa sin kompetens vid ett prov som säkerhetsteknikcentralen ordnar.

Genom förordning av statsrådet skall det kunna föreskrivas närmare om utnämning av en ansvarig person, om dennes uppgifter, kompetenskrav och visandet av kompetens.

30 §. Åtgärder för förebyggande av storo-lyckor orsakade av farliga kemikalier. I paragrafen bestäms om de skyldigheter som följer av Seveso II-direktivet. För en produk-

tionsanläggning där hanteringen och upplagringen av farliga kemikalier kan leda till en storolycka, skall verksamhetsutövaren upprätta ett dokument där verksamhetsprinciperna för förebyggande av storolyckor refereras. Om verksamheten kan orsaka en omfattande storolycka, skall verksamhetsutövaren på motsvarande sätt utarbeta en säkerhetsrapport, där verksamhetsutövaren visar sina verksamhetsprinciper för förebyggande och begränsning av storolyckor samt ger nödvändiga upplysningar om den organisation och det säkerhetsledningssystem som behövs för att dessa skall kunna iakttas.

Grunderna för fastställandet av ovan nämnda skyldigheter finns i Seveso II-direktivet och avsikten är att om dem skall bestämmas i en förordning av statsrådet som skall meddelas med stöd av 4 mom. För närvarande bestäms om grunderna för fastställandet av skyldigheter i förordningen om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier.

Säkerhetsteknikcentralen bedömer hur tillräckliga de åtgärder är som har tagits upp i säkerhetsrapporten, och för detta skall verksamhetsutövaren sända in säkerhetsrapporten till säkerhetsteknikcentralen. Vad gäller offentligheten och sekretessplikten i fråga om de handlingar som ingår i denna säkerhetsrapport följs det som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

I paragrafen finns också en bestämmelse om att verksamhetsutövarna vid två eller flera produktionsanläggningar som är belägna nära varandra skall samarbeta för förebyggande av storolyckor. Denna bestämmelse grundar sig på Seveso II-direktivet.

I 4 mom. skall ingå ett bemyndigande att utfärda förordning om de åtgärder som behövs för förebyggande av storolyckor, om vilka bestäms i 1—3 mom.

Genom förordning av statsrådet skall bestämmas närmare om fastställandet av de skyldigheter som gäller förebyggandet av risken för storolyckor samt om innehållet i nödvändiga verksamhetsprinciper och säkerhetsrapporter, om skyldigheterna att förnya och granska dem och tidpunkterna för detta samt om verksamhetsutövarnas skyldigheter att samarbeta för att förebygga storolyckor.

Dessa skyldigheter grundar sig huvudsakligen på Seveso II-direktivet.

31 §. Framläggande av säkerhetsrapporten. I denna paragraf föreskrivs om verksamhetsutövarens skyldighet att hålla den säkerhetsrapport som gäller produktionsanläggningen och en med den sammanhängande förteckning över de farliga kemikalierna framlagd. Denna skyldighet grundar sig på Seveso II-direktivet. Motsvarande bestämmelse har nu getts i förordningen om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier.

Verksamhetsutövaren skall med säkerhetsteknikcentralens samtycke i säkerhetsrapporten kunna begränsa de uppgifter som ges allmänheten, vilka denne anser vara affärs- eller yrkeshemligheter eller annars med fog konfidentiella.

Genom förordning av statsrådet skall vid behov föreskrivas närmare om verksamhetsutövarens skyldighet att hålla säkerhetsrapporten framlagd med beaktande av de krav som ikraftsättandet av Europeiska gemenskapens ifrågavarande direktiv förutsätter.

32 §. Informeringsskyldighet avseende objekt för vilka en säkerhetsrapport krävs. Den informeringsskyldighet för verksamhetsutövaren om vilken bestäms i denna paragraf grundar sig också på Seveso II-direktivet.

En verksamhetsutövare som har objekt som kräver en säkerhetsrapport skall informera de personer och sammanslutningar som kan påverkas av en sådan storolycka som har fått sin början i produktionsanläggningen i fråga, om de säkerhetsåtgärder som gäller produktionsanläggningen och om de förhållningsregler som skall följas i olycksfall för den händelse att en storolycka inträffar. I meddelandet skall uppgifter ges om verksamheten i produktionsanläggningen, de kemikalier som orsakar risk för storolycka, storolycksriskernas art samt om hur befolkningen skall varnas och bete sig i olyckssituationer.

Genom förordning av statsrådet skall det vid behov föreskrivas närmare om verksamhetsutövarens informeringsskyldighet och fullgörandet av den samt om innehållet i de upplysningar som skall ges med beaktande av de krav som införandet av Europeiska gemenskapens ifrågavarande direktiv ställer.

Motsvarande bestämmelse har nu medde-

lats i förordningen om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier. Förordningen ingår i en bilaga, som stämmer överens med det nämnda Seveso II-direktivet och i vilken en detaljerad förteckning ingår över de uppgifter som skall ges allmänheten i händelse av en storolycka.

Upplagsområde

33 §. Ansökan om fastställande av ett område som upplagsområde. Paragrafen innehåller en skyldighet att som upplagsområde fastställa ett sådant upplagsområde där två eller flera verksamhetsutövare som bedriver omfattande upplagring av farliga kemikalier är verksamma. En ytterligare förutsättning är att upplagen använder gemensamma anordningar, trafikområden, lossnings- och lastningskajer eller med dem jämförbara arrangemang eller att brandbekämpningen och övrig beredskap för olyckor i upplagen helt eller delvis har planerats bli skött med gemensamma anordningar och utrustningar. Om fastställande av ett upplagsområde skall ansökas hos säkerhetsteknikcentralen. Motsvarande bestämmelse ingår för närvarande i förordningen om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier.

Genom fastställandet av ett upplagsområde vill man bl.a. säkerställa att verksamhetsutövarna i tillräcklig utsträckning har kommit överens om underhållet av gemensamma utrustningar och om gemensamma arrangemang i fråga om brandbekämpning och annan beredskap för olyckor. Hittills har flera upplagsområden i kemikaliehamnar fastställts som dylika upplagsområden.

Genom förordning av statsrådet skall det föreskrivas närmare om fastställandet av ett område som upplagsområde, om hur man ansöker om fastställande, om de uppgifter och utredningar som skall ingå i ansökan, samt om behandlingen av ansökan.

34 §. Beslut om fastställande. Enligt paragrafen är en förutsättning för att ett område skall fastställas som upplagsområde att det i ansökan har visats att utrustningar och arrangemang på upplagsområdet uppfyller säkerhetskraven enligt 2 kap. i denna lag. Till beslutet om fastställande kan villkor som skall anses nödvändiga för säkerheten på upplags-

området fogas.

Bestämmelser om förvaring av en farlig kemikalie

35 §. Förvaring av farliga kemikalier. I paragrafen skall bestämmas om de allmänna kraven för förvaring av farliga kemikalier. Den allmänna principen skall vara att omsorg och försiktighet skall iaktas vid förvaringen av en kemikalie. Farliga kemikalier skall dessutom förvaras så att obehöriga inte får tag i dem.

Enligt 4 mom. skall vid behov genom förordning av statsrådet föreskrivas närmare om de krav som gäller förvaring av farliga kemikalier.

36 §. Farliga kemikaliers förvaringsmängder och begränsningar i dem. Farliga kemikaliers förvaringsmängder och förvaringsplatser skall vara sådana att de inte medför fara.

I 2 mom. skall bestämmas om räddningsmyndighetens rätt att i ett enskilt fall begränsa de mängder av farliga kemikalier som förvaras eller att fastställa andra begränsningar eller villkor för förvaringen som anses nödvändiga med tanke på säkerheten. Motsvarande begränsningsrätt har räddningsmyndigheterna i dagens läge i fråga om brännbara vätskor och gaser enligt förordningen om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier.

Enligt 3 mom. skall genom förordning av statsrådet vid behov kunna bestämmas närmare om de begränsningar som gäller farliga kemikaliers förvaringsmängder och förvaringsplatser. I gällande bestämmelser finns begränsningar för förvaringen av brännbara vätskor och gaser bl.a. i bostads-, kontors-, inkvarterings-, daghems- och samlingslokaler samt i garage för motorfordon och butikslokaler.

Överföring av en farlig kemikalie

37 §. Krav som gäller överföringen av farliga kemikalier. I paragrafen skall det bestämmas om de krav som skall ställas på överföring av farliga kemikalier i rörsystem utanför produktionsanläggningen. Huvudprincipen är att säkerhetskraven i 2 kap. skall

tillämpas på överföringen.

Rörsystem i vilka farliga kemikalier överförs utanför produktionsanläggningen skall endast få byggas med byggnadstillstånd av säkerhetsteknikcentralen. En förutsättning för att tillstånd skall beviljas är att de säkerhetskrav om vilka bestäms i 2 kap. uppfylls. I fråga om byggnadstillståndet skall det som sägs i 23 och 25 § följas. Längs rörsystemslinjerna räcker som passerkontrollskrav enligt 16 § de nuvarande kart- och terrängmärkningarna samt informerande.

Kraven i paragrafen skall i dagens läge främst gälla överföring av naturgas, om vilken motsvarande bestämmelser finns i naturgasförordningen.

38 §. Besiktningar av rörsystem. Verksamhetsutövaren skall sörja för att ett rörsystem besiktas innan det tas i bruk och därefter periodiskt. Närmare bestämmelser om besiktningssystem och tidpunkterna för dem skall föreskrivas genom förordning av statsrådet. Besiktningarna skall utföras av ett sådant besiktningssorgan som avses i 100 §. Säkerhetsteknikcentralen skall också kunna godkänna att rörsystemets skick i stället för genom periodiska besiktningar övervakas i enlighet med verksamhetsutövarens eget besiktningssystem. En förutsättning för godkännande skall vara att iakttagandet av besiktningssystemet garanterar motsvarande säkerhetsnivå som de periodiska besiktningarna.

39 §. Ansvarig person för rörsystem. Enligt paragrafen skall verksamhetsutövaren utnämna en ansvarig person för ett rörsystem för en farlig kemikalie, vilket befinner sig utanför produktionsanläggningen. På uppgifterna och behörighetskraven för en ansvarig person för ett rörsystem skall kraven på en ansvarig person som ansvarar för omfattande industriell hantering och upplagring tillämpas i enlighet med 29 §.

40 §. Bemyndigande att utfärda förordning om rörsystem. Genom förordning av statsrådet skall det bestämmas närmare om de krav som skall ställas på ett rörsystem som är avsett för överföring av en farlig kemikalie, om byggnadstillståndsförfarandet i fråga om rörsystemet, om ansökan om tillstånd samt om de uppgifter och utredningar som skall presenteras i ansökan. I övrigt skall i fråga om

byggnadstillstånd följas det som föreskrivs i 23 och 25 § om tillståndsförfarandet för industriell hantering och upplagring av en farlig kemikalie. Genom förordning av statsrådet skall det också bestämmas om besiktningar av rörsystem samt om tidsfristerna och tidpunkterna för dem samt om de ansvariga personerna.

Genom förordning av statsrådet skall det också föreskrivas om de objekt för vilka ingen besiktning krävs. Dyliga objekt är t.ex. små- och radhusobjekt som använder naturgas och vilkas överensstämmelse med kraven skall verifieras med en skriftlig försäkran av installationsrörelsen, såsom praxis är i fråga om motsvarande oljeeldnings- och flytgasobjekt. Genom förordning av statsrådet skall dessutom föreskrivas om de krav som skall ställas på verksamhetsutövarens eget besiktningssystem och om de förfaranden för godkännande som gäller det.

4 kap. **Förebyggande av och skyddande mot explosioner**

41 §. Bedömning av explosionsrisk. Verksamhetsutövaren skall vara skyldig att bedöma de riskfaktorer som explosiva atmosfärer orsakar och de risker som explosionsfaran medför. Bedömningen skall uppdateras regelbundet och alltid när betydande förändringar uppdagas.

42 §. Principerna för förebyggande av och skyddande mot explosioner. I paragrafen skall bestämmas om principerna för förebyggande av och skyddande mot explosioner. Verksamhetsutövaren skall för förebyggande av och skyddande mot explosioner vidta adekvata tekniska och administrativa åtgärder. Dessa principer grundar sig på Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/92/EG om minimikrav för förbättring av säkerhet och hälsa för arbetstagare som kan utsättas för fara orsakad av explosiv atmosfär. Direktivet har trätt i kraft i Finland genom en förordning av statsrådet om förebyggande av fara som explosiv atmosfär orsakar arbetstagare vilken har getts med stöd av arbetarskyddslagen och lagen om explosionsfarliga ämnen.

I enlighet med dessa principer är den första åtgärden att förhindra att explosiva atmosfärer uppkommer. Om detta till följd av verk-

samhetens art inte är möjligt, skall följande åtgärd vara att förhindra att de explosiva atmosfärerna antänds. Den sista åtgärden skall vara att minska de skadliga verkningarna av en explosion så att människors hälsa och säkerhet kan garanteras.

43 §. Klassificering av utrymmen. I paragrafen skall bestämmas om verksamhetsutövarens skyldighet att klassificera utrymmen. Verksamhetsutövaren skall klassificera de utrymmen där explosiv atmosfär kan förekomma, följa de minimikrav som gäller de utrymmen som skall klassificeras och märka ingångarna till dessa utrymmen.

Enligt 2 mom. skall verksamhetsutövaren också klassificera utrymmen där explosiva varor tillverkas, hanteras eller upplagras. Klassificeringen görs enligt hur ofta den explosionsrisk som de explosiva varornas dammbildande eller avdunstning medför uppkommer och hur länge den varar.

44 §. Explosionsskyddsdokument. Verksamhetsutövaren skall utarbeta ett explosionsskyddsdokument där de bedömningar som har gjorts i fråga om explosionsskyddet och resultaten av dessa samt åtgärderna för garanterande av explosionsskyddet konstateras. Explosionsskyddsdokumentet kan utgöra en del av en annan säkerhetsrapport eller säkerhetsplan som utarbetas på arbetsplatsen.

45 §. Bemyndigande att utfärda förordning om explosionsskydd. Genom förordning av statsrådet skall det kunna bestämmas närmare om de skyldigheter som har ställts för verksamhetsutövaren, såsom om bedömningen av explosionsrisken, om åtgärder för förhindrande av och skydd mot explosioner, om klassificeringen av utrymmen som innehåller explosiva atmosfärer och explosiva varor och om de krav som gäller dessa utrymmen samt om innehållet i explosionsskyddsdokumentet. Bestämmelserna i statsrådets förordning grundar sig huvudsakligen på kraven i Europeiska gemenskapens ifrågavarande direktiv.

5 kap. **Produkter som är förknippade med farliga kemikalier**

46 §. Krav i fråga om utrustning och säkerhetssystem som skall användas i explosionsfarliga utrymmen. I utrymmen där det kan förekomma explosiva atmosfärer är det

säkert att hantera endast sådan utrustning i fråga om vilken det har säkerställts att den inte kan medföra att en explosiv atmosfär som eventuellt förekommer i utrymmet antänds. I paragrafen skall allmänna krav för sådan utrustning presenteras. Kraven grundar sig på Europeiska gemenskapernas råds direktiv 94/9/EG, som har trätt i kraft genom förordningen om utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för explosionsfarliga luftblandningar, som har utfärdats med stöd av lagen om explosionsfarliga ämnen, och handels- och industriministeriets beslut om utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för explosionsfarliga luftblandningar som utfärdats med stöd av ovan nämnda förordning, elsäkerhetslagen och elsäkerhetsförordningen (498/1996).

47 §. Krav i fråga om gasanordningar. I paragrafen skall ställas allmänna krav för anordningar som använder gasformiga bränslen – i praktiken flyt- eller naturgas. Kraven grundar sig på Europeiska gemenskapernas råds direktiv 90/395/EEG, som i Finland har satts i kraft genom gasanordningsförordningen.

48 §. Krav i fråga om aerosoler. I paragrafen skall ställas allmänna krav för aerosoler som innehåller farliga kemikalier. Kraven grundar sig på Europeiska gemenskapernas råds direktiv 75/324/EEG, som i Finland har satts i kraft genom aerosolförordningen.

49 §. Krav i fråga om cisterner för en farlig kemikalie. I paragrafen skall ställas grundläggande krav för cisterner som är avsedda för upplagring av farliga kemikalier. Av cisternerna skall förutsättas täthet och stark konstruktion samt att de tål de påfrestningar som innehållet och bruksförhållandena medför. Vid bedömning av den påfrestning som bruksförhållandena medför bör de förhållanden och störningssituationer som skäligen kan förutsägas beaktas. I cisterner som är avsedda för upplagring av farliga kemikalier i sådana förhållanden att explosiva blandningar kan uppkomma i cisternen, skall det genom konstruktionsmässiga lösningar säkerställas att den stegring av explosionsstrycket som antändning inne i cisternen medför planenligt skadar cisternen med så lindriga verkningar som möjligt.

För cisterner för brännbara vätskor har i

handels- och industriministeriets beslut om brännbara vätskor meddelats detaljerade konstruktionskrav, som grundar sig delvis på nationella och delvis på europeiska standardiseringsorganisationers standarder. För att det skall finnas en grund för dessa krav, är det nödvändigt att också skriva in de grundläggande kraven på lagnivå.

50 §. Visande av överensstämmelse med kraven. För utrustningar och säkerhetssystem som skall användas i explosionsfarliga utrymmen samt för gasanordningar har i ifrågavarande direktiv av Europeiska gemenskaperna fastställts förfaranden för visande av att de stämmer överens med kraven. Dessa förfaranden grundar sig på val mellan olika visningsförfaranden uppbyggda som moduler och beroende på besiktningsorganens modul deltagande i visningsförfarandet på olika nivåer. Det direktiv som gäller aerosoler förutsätter att den som tillverkar och den som fyller aerosolbehållare med vissa tester söjer för aerosolernas säkerhet innan de släpps ut på marknaden. Förfarandena enligt direktiven har i Finland inbegripits i den lagstiftning på förordnings- eller ministeriebeslutsnivå genom vilken direktiven har satts i kraft.

Med upplagringen av brännbara vätskor sammanhänger sådana potentiella risker att det också i Finland redan under decennier har funnits bestämmelser i författningar på förordnings- och ministeriebeslutsnivå om hur tillverkare av cisterner för brännbara vätskor skall visa att cisternerna till sin konstruktion stämmer överens med kraven. Motsvarande bestämmelser kommer sannolikt inom de närmaste åren att tas in i direktiven.

Som grund för ovan nämnda bestämmelser på lagnivå föreslås att en paragraf om visande av att kraven uppfylls skall inbegripas i lagen.

I 2 mom. skall det föreskrivas om ömsesidigt erkännande av cisterner som har tillverkats i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som är avsedda för upplagring av en farlig kemikalie. Enligt detta skall en cistern som är avsedd för upplagring av en farlig kemikalie och som har tillverkats eller släppts ut på marknaden i en annan stat som är medlem i Europeiska unionen eller tillverkats i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska

samarbetsområdet på ansökan anses uppfylla kraven i 49 §, om överensstämmelsen med kraven har bedömts i enlighet med de krav som avses i 49 § och de metoder som avses i 50 § 1 mom. eller krav och metoder som säkerställer en motsvarande kvalitets- och säkerhetsnivå och resultaten visar att cisternen uppfyller de krav som ställts på den. Dessutom skall bedömningen av överensstämmelsen med kraven ha utförts av ett sådant besiktningsorgan som ifrågavarande stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har godkänt med iakttagande av motsvarande krav som de om vilka föreskrivs i 101 §. Den ovan avsedda ansökan om att en cistern skall godkännas skall riktas till säkerhetsteknikcentralen.

51 §. Anvisningar och märkningar. I de direktiv och nationella författningar som nämns i föregående paragrafer finns utöver bestämmelserna om krav och förfaranden för visande av överensstämmelse med kraven också bestämmelser om överlåtelse av de uppgifter och anvisningar som en säker installation och drift förutsätter till dem som skaffar ifrågavarande produkter samt om märkning av produkterna så att det genom produktmärkningarna kan kontrolleras att produkterna stämmer överens med kraven. För möjliggörande av bestämmelser på lägre nivå föreslås det att en paragraf som behandlar anvisningar och märkningar skall tas in i lagen.

52 §. Bemyndigande att utfärda förordning om produkter som är förknippade med farliga kemikalier. I paragrafen skall ges ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om säkerhetskraven för de produkter som nämns i kapitlet, om visande av överensstämmelse med kraven inklusive besiktningsorganens andel vid bedömning av överensstämmelse med kraven, om ansökan om godkännande av cisterner samt om märkningar och anvisningar, för vilka grundprinciper har fastställts i de föregående paragraferna i kapitlet.

Europeiska gemenskapens direktiv gäller i fråga om de produkter som avses i paragrafen och dessa direktiv har satts i kraft nationellt genom förordningar som meddelats med stöd av lagen om explosionsfarliga ämnen. I förordningarna bestäms i enlighet med direk-

tiven närmare om de säkerhetskrav som har ställts på dessa produkter, om visandet av överensstämmelse med kraven, om besiktningens organens uppgifter vid bedömningen av överensstämmelsen med kraven samt om märkningar. Nationella bestämmelser om cisterner för farliga kemikalier har meddelats bl.a. med stöd av lagen om explosionsfarliga ämnen för sådana cisterners del som är avsedda för brännbara vätskor. Syftet är att dessa förordningar skall förbli i kraft med stöd av 138 § denna lag.

6 kap. **Installation och underhåll av aggregat som är förknippade med farliga kemikalier**

53 §. Installation och underhåll av aggregat. I paragrafen skall det bestämmas om en allmän skyldighet i fråga om installation och underhåll av aggregat som är förknippade med farliga kemikalier. Tillverknings-, överförings-, upplagrings- och förbrukningsaggregat för farliga kemikalier skall installeras och underhållas med sakkunskap och omsorg så att drivandet av dem inte medför risk för skada på person, miljö och egendom.

54 §. Periodisk besiktning av underjordiska oljecisterner. I paragrafen skall bestämmas om en skyldighet att periodiskt besikta underjordiska oljecisterner på viktiga grundvattenområden eller på andra grundvattenområden som lämpar sig för vattenförsörjning. Det ankommer på ägaren till eller innehavaren av en oljecistern att sörja för denna skyldighet. Motsvarande bestämmelse finns redan i förordningen om oljeeldningsaggregat.

En cistern som vid en periodisk besiktning upptäcks orsaka risk för oljeskada skall repareras eller tas ur bruk. En cistern som orsakar omedelbar fara skall genast tas ur bruk.

55 §. Installations-, service- och besiktningens rörelsernas behörighet. Förbrukningsanordningar för naturgas, flytgas, oljeeldningsaggregat och gasrörssystem av plast får installeras och underhållas samt i 54 § avsedda underjordiska oljecisterner besiktas endast av en sådan installations-, service- och besiktningens rörelse som har godkänts av säkerhetsteknikcentralen. Motsvarande bestämmelser finns redan nu i förordningar som meddelats

med stöd av lagen om explosionsfarliga ämnen.

En förutsättning för att installations-, service- och besiktningens rörelser skall godkännas är att de har tillräckligt med yrkeskunnig personal samt de anordningar, redskap och system som verksamheten förutsätter. En godkänd rörelse skall dessutom i sin tjänst ha en kompetent ansvarig person.

56 §. Ansvarig person för installations-, service- och besiktningens rörelser. En installations-, service- och besiktningens rörelse skall i sin tjänst ha en ansvarig person till vars uppgift skall höra att sörja för att rörelsen verkar i enlighet med de bestämmelser som gäller den och de villkor som tillsynsmyndigheterna har ställt.

Den ansvariga personen skall ha tillräcklig arbetserfarenhet och utbildning med tanke på den verksamhet som bedrivs samt kännedom om de bestämmelser som anknyter till verksamheten.

Den ansvariga personen skall visa sin kompetens vid ett prov som ordnas av säkerhetsteknikcentralen eller av ett sakkunnigt bedömningsorgan som godkänts av den. Personen i fråga ges ett intyg över godkänt prov. På de bedömningsorgan som nämns ovan skall tillämpas de krav som föreskrivs för besiktningens organ i 100 § 2—4 mom., 101 § 1 och 4 mom., 103, 121 och 127 § samt med stöd av 104 §. I fråga om ett bedömningsorgan skall en sådan utomstående bedömning som avses i 101 § 3 mom. dock inte förutsättas.

57 §. Bemyndigande att utfärda förordning om installation, service och besiktning av aggregat. Genom förordning av statsrådet skall det bestämmas närmare om tiderna för periodisk besiktning av underjordiska oljecisterner, klassificeringen av cisternerna och de åtgärder som skall vidtas på basis av de periodiska besiktningarna samt om godkännandet av installations-, service- och besiktningens rörelserna, hur man ansöker om godkännande och om de uppgifter och utredningar som skall presenteras i ansökan samt om de krav som skall ställas på rörelserna. Genom förordning av statsrådet skall också föreskrivas närmare om den ansvariga personens uppgifter, kompetenskrav och visande av kompetens.

7 kap. **Tillverkning och upplagring av explosiva varor**

Tillståndspliktig tillverkning och upplagring

58 §. *Tillståndsplikt för tillverkning och upplagring av explosiva varor.* I paragrafen skall bestämmas att för tillverkning och upplagring av explosiva varor i regel förutsätts att tillstånd förväras av säkerhetsteknikcentralen. Ett undantag till detta utgör en begränsad upplagring av fyrverkeripjäser och motsvarande pyrotekniska produkter i samband med handel, vilken nämns i 63 §. Om undantag i fråga om förvaring av små mängder explosiva varor bestäms också i 87 §.

Verksamhetsutövaren skall ansöka om ett sådant tillstånd som avses i 1 mom. hos säkerhetsteknikcentralen. I ansökan skall uppgifter och utredningar om den planerade verksamheten och säkerhetsarrangemangen presenteras. Också för väsentliga ändringar av verksamheten skall tillstånd sökas på samma grunder som för den egentliga verksamheten.

Genom förordning av statsrådet skall beskrivas närmare om tillståndsförfarandet för tillverkning och upplagring av explosiva varor när verksamhet inleds och i ändringssituationer, om hur man ansöker om tillstånd samt om de uppgifter och utredningar som skall presenteras i ansökan. I förordningen om explosiva varor meddelas detaljerade bestämmelser om de uppgifter och utredningar som krävs av verksamhetsutövaren i samband med tillståndsansökan. Syftet är att dessa bestämmelser skall förbli i kraft med stöd av 138 § denna lag.

59 §. *Förutsättningarna för tillstånd som gäller explosiva varor.* I paragrafen skall det bestämmas att en förutsättning för tillverknings- och upplagringstillstånd är att verksamhetsutövaren har visat att verksamheten uppfyller de säkerhetskrav som har fastställts i lagen, om vilka har getts mera detaljerade säkerhetsbestämmelser i författningar på lägre nivå. Till tillståndsbesluten skall säkerhetsteknikcentralen kunna foga villkor som är befogade med tanke på att säkerhetskraven skall uppfyllas.

Bestämmelserna motsvarar nuvarande

normering enligt förordningen om explosiva varor.

60 §. *Inspektion av tillverkning och upplagring av explosiva varor.* Enligt paragrafen skall säkerhetsteknikcentralen övervaka det tekniska genomförandet av de produktionsanläggningar som bedriver tillverkning och upplagring av explosiva varor som avses i 58 § samt att deras verksamhetsprinciper, verksamhetssätt och ledningssystem stämmer överens med kraven och fungerar. I praktiken skall detta ombesörjas genom periodiska systematiska inspektioner i produktionsanläggningarna i den omfattning som deras verksamhet förutsätter. Säkerhetsteknikcentralen kan också godkänna andra sådana metoder som lämpar sig för övervakning av produktionsanläggningen och med hjälp av vilka centralen kan försäkra sig om att ovan nämnda objekt stämmer överens med kraven och fungerar. Denna skyldighet motsvarar gällande bestämmelse i förordningen om explosiva varor. Motsvarande skyldighet finns också i Seveso II-direktivet i fråga om de produktionsanläggningar som hör till tillämpningsområdet för direktivet.

Genom förordning av statsrådet skall det bestämmas närmare om inspektionernas innehåll, tidsfrister eller tidpunkter samt om det praktiska genomförandet av dem. I förordningen om explosiva varor finns det synnerligen detaljerade bestämmelser om inspektionernas tidsfrister och tidpunkter, innehåll samt om de inspektionsberättelser som skall upprättas över dem. Bestämmelserna grundar sig delvis på kraven i Seveso II-direktivet. Syftet är att också dessa bestämmelser skall förbli i kraft med stöd av 138 § denna lag.

61 §. *Ansvarig person för tillverkning och upplagring av explosiva varor.* Enligt paragrafen skall verksamhetsutövaren utnämna en ansvarig person som skall ha till uppgift att sörja för att verksamheten i produktionsanläggningen stämmer överens med bestämmelser och tillståndsvillkor som gäller explosiva varor samt uppgjorda verksamhetsprinciper och planer. Redan de bestämmelser som gäller idag förutsätter att motsvarande ansvariga personer utnämns.

Den ansvariga personen skall känna till verksamheten vid produktionsanläggningen,

bestämmelserna om den och förutsättningarna för en säker verksamhet. Genom förordning av statsrådet skall det kunna bestämmas närmare om utnämmandet av en ansvarig person, om dennes uppgifter, kompetenskrav och visande av kompetens.

62 §. Åtgärder för att förebygga storolyckor orsakade av explosiva varor. Enligt paragrafen skall verksamhetsutövaren utarbeta motsvarande handlingar som enligt 30 § förutsätts för produktionsanläggningar som hanterar och upplagrar farliga kemikalier också i fråga om sådana produktionsanläggningar som hanterar explosiva varor och där det förekommer risk för storolycka. På motsvarande sätt skall verksamhetsutövaren göra upp en intern räddningsplan enligt 28 §.

Verksamhetsutövare som har objekt som kräver en säkerhetsrapport skall också sörja för att säkerhetsrapporten hålls framlagd i enlighet med 31 § och för informeringsskyldigheten enligt 32 §.

Upplagring i samband med handel

63 §. Upplagring av pyrotekniska medel i samband med handel. Enligt 58 § skall också för upplagring av explosiva varor i samband med handel förutsättas tillstånd av säkerhetsteknikcentralen. Som ett undantag till tillståndsplikten skall i denna paragraf bestämmas att i fråga om upplagring i samband med handel av fyrverkeripjäser som har godkänts för enskild konsumtion och till sin farlighet med dem jämförbara pyrotekniska medel skall en anmälan göras till räddningsmyndigheten. Räddningsmyndigheten skall på basis av anmälan om saken fatta ett beslut, i vilket villkor som är nödvändiga för verksamheten skall kunna ställas. Bestämmelserna motsvarar gällande krav i förordningen om explosiva varor. Genom förordning av statsrådet skall det kunna bestämmas närmare om ovan avsedda anmälningsförfarande och om de tidsfrister som skall iaktas i fråga om det.

64 §. Inspektion av upplagring av pyrotekniska medel. I paragrafen skall det förutsättas att räddningsmyndigheten granskar verksamhetssätten och hur väl det tekniska genomförandet stämmer överens med kraven vid de upplag som avses i 63 §. Genom förordning av statsrådet skall föreskrivas närmare om

innehållet, perioderna eller tidpunkterna för inspektionerna samt om övrigt praktiskt genomförande av inspektionerna. Syftet är att räddningsmyndigheterna skall inspektera dessa upplag en gång per år. Handeln med fyrverkeripjäser är i praktiken koncentrerad till tiden mellan jul och nyår, vilket gör att också räddningsmyndigheternas inspektioner till största delen skall försiggå under denna tid. Skyldigheterna motsvarar de krav som utgående från förordningen om explosiva varor redan nu har ställts på upplagring i samband med handel med explosiva varor.

65 §. Ansvarig person för handel med explosiva varor. För upplagringen skall i enlighet med de nuvarande bestämmelserna också förutsättas en sakkunnig ansvarig person. Den ansvariga personen skall sörja för att verksamheten sker i enlighet med bestämmelserna och de villkor som räddningsmyndigheten har ställt. Genom förordning av statsrådet skall föreskrivas närmare om den ansvariga personens uppgifter, kompetenskrav och visande av kompetens.

66 §. Maximimängder av de explosiva varor som upplagras. Med hanteringen av alla explosiva varor sammanhänger en risk för olycka. I butiksutrymmen där handel med explosiva varor bedrivs kan det finnas ett stort antal människor. För att riskerna för olyckor skall kunna hållas så låga som möjligt i samband med handeln med explosiva varor har mängden explosiva varor som skall tillåtas i butiksutrymmen begränsats kraftigt redan i de nuvarande bestämmelserna som grundar sig på förordningen om explosiva varor. Som grund för bestämmelserna föreslås det att ett krav gällande denna sak skall ställas på lagnivå. Genom förordning av statsrådet skall det föreskrivas närmare om de maximimängder av explosiva varor som får upplagras i samband med en butik och om de begränsningar som gäller dem.

8 kap. **Godkännande, import och överföring av explosiva varor**

Godkännande av explosiva varor

67 §. Allmänna krav som gäller explosiva varor. I paragrafen ställs allmänna krav för de explosiva varor som skall släppas ut på

marknaden. Kraven grundar sig på Europeiska gemenskapernas råds direktiv 93/15/EEG, som har satts i kraft genom förordningen om verifiering av explosiva varors överensstämmelse med kraven. Till följd av den särskilda karaktären hos de explosiva varor som är avsedda för försvarsmaktens militära verksamhet och försvarsmaktens lagstadgade uppgifter bör kraven i fråga om dessa explosiva varor bedömas avvikande från övriga explosiva varor. Genom detta säkerställs att också dessa explosiva varor hanteras säkert i alla användningsförhållanden. Genom förordning av statsrådet skall bestämmas närmare om de tekniska krav som skall ställas på explosiva varor och om klassificeringen av explosiva varor.

I förordningen om verifiering av explosiva varors överensstämmelse med kraven föreskrivs om de tekniska krav som skall ställas på explosiva varor i enlighet med ovan nämnda direktiv. Avsikten är att denna förordning skall förbli i kraft med stöd av 138 § i den föreslagna lagen.

68 §. Visande av explosiva varors överensstämmelse med kraven samt märkningar. I paragrafen skall bestämmas om hur det skall visas att explosiva varor som skall släppas ut på marknaden stämmer överens med kraven och om märkning av explosiva varor. Kraven grundar sig på Europeiska gemenskapernas råds direktiv 93/15/EEG.

Bestämmelserna om besiktningsorgan i Europeiska gemenskapens direktiv gäller inte försvarsmaktens verksamhet. Överensstämmelsen med kraven i fråga om de explosiva varor som är avsedda för försvarsmaktens militära verksamhet verifieras internt inom försvarsförvaltningen och om detta förfarande föreskrivs närmare genom förordning av försvarsministeriet.

Kraven i paragrafen skall inte gälla pyrotekniska medel om vilka bestäms i 69 §. Pyrotekniska medel, som i praktiken till största delen är fyrverkeripjäser, hör inte heller till tillämpningsområdet för ovan nämnda direktiv.

Genom förordning av statsrådet skall föreskrivas närmare om visandet av överensstämmelse med kraven, om de bedömningar av överensstämmelse med kraven och märkningar som besiktningsorganet skall göra.

I förordningen om verifiering av explosiva varors överensstämmelse med kraven föreskrivs närmare om visande av att explosiva varor stämmer överens med kraven, besiktningsorganets uppgifter vid bedömningen av överensstämmelse med kraven och om märkningar i enlighet med ovan nämnda direktiv. Avsikten är att denna förordning skall förbli i kraft med stöd av 138 § i den föreslagna lagen.

69 §. Krav i fråga om pyrotekniska medel. I paragrafen skall det bestämmas att också pyrotekniska medel skall uppfylla de allmänna kraven för explosiva varor i 67 §. Med tanke på en säker upplagring och hantering är det viktigt att produkterna är korrekt förpackade och att de som hanterar dem får nödvändiga anvisningar med produkterna. Genom förordning av statsrådet skall det kunna bestämmas om villkor och begränsningar för pyrotekniska medel och deras förpackningar för att säkerheten skall kunna garanteras. Genom förordning av statsrådet skall dessutom laddningarnas och explosionseffektens storlek i de pyrotekniska medlen kunna begränsas. Till största delen är de pyrotekniska medlen fyrverkeripjäser, som är avsedda för enskild konsumtion, och de används av människor vilkas sakkunskap när det gäller att hantera explosiva varor är synnerligen begränsad. Bestämmelser som motsvarar kraven i paragrafen ingår för närvarande i förordningen om explosiva varor och i ett beslut av handels- och industriministeriet som har utfärdats med stöd av den.

70 §. Godkännande av pyrotekniska medel. 68 §, som gäller visande av explosiva varors överensstämmelse med kraven, skall i likhet med motsvarande direktiv av Europeiska gemenskapen inte gälla pyrotekniska medel. Av detta skäl skall i denna paragraf bestämmas om skyldighet att låta säkerhetsteknikcentralen godkänna pyrotekniska medel innan de överläts till handeln eller på annat sätt. I paragrafen skall fastställas vilka uppgifter som skall presenteras i ansökan om godkännande.

Vid bedömningen av om ett pyrotekniskt medel kan godkännas skall resultaten av provningar som utförts av ett sakkunnigt och tillförlitligt provningsorgan ha en central ställning. Provningsorganet skall vara ackre-

diterat för ifrågavarande kompetensområde av mätteknikcentralen eller ett ackrediteringsorgan som hör till en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

I paragrafen skall förutsättas att godkända pyrotekniska medel märks med en märkning som anger godkännande.

Genom förordning av statsrådet skall det kunna bestämmas närmare om detaljer i fråga om ansökan och förfarandet för godkännande samt om den märkning som anger godkännande.

Bestämmelserna motsvarar kraven i gällande förordning om explosiva varor.

71 §. Övervakning av pyrotekniska medels kvalitet. Största delen av fyrverkeripjäserna på den finska marknaden importeras från Fjärran Östern. Praxis har visat att det är ytterst viktigt att också i fråga om de produktpartier som importeras säkerställa att de uppfyller kraven i det beslut om godkännande som grundar sig på produktprover innan produkterna kommer till försäljning. I paragrafen skall det bestämmas om skyldighet för den som släpper ut produkterna på marknaden att sörja för övervakningen av produkternas kvalitet till denna del. Genom förordning av statsrådet skall det bestämmas närmare om genomförandet av kvalitetsövervakningen.

72 §. Avgränsning som gäller bestämmelserna om explosiva varor. Det som i 67—71 § bestäms om visande av explosiva varors överensstämmelse med kraven och om förfarandet för godkännande gäller dock inte patroner som används i startpistoler och verktyg, patroners tändhattar och inte heller belysnings- och signalutrustningar och motsvarande pyrotekniska medel. Sådana utrustningar används bl.a. i fartyg och räddningsanordningar. Med undantag av patroner i startpistoler har om förfaranden för visande av dessas överensstämmelse med kraven bestämts i annan lagstiftning.

De föreslagna bestämmelserna om pyrotekniska medel (69—71 §) lämpar sig inte för pyrotekniska medel som är avsedda för försvarsmaktens militära verksamhet eller gränsbevakningsväsendets bruk. Dessa hör under definitionen på explosiva varor i lagen.

Import och överföring av explosiva varor

73 §. Importtillstånd för explosiva varor. I paragrafen skall bestämmas om tillståndsplikt för import av explosiva varor när de explosiva varorna importeras från länder utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i enlighet med gällande bestämmelser om explosiva varor på förordningsnivå.

Tillstånd att importera explosiva varor skall sökas hos säkerhetsteknikcentralen. I ansökan skall ingå uppgifter om de explosiva varor som skall importeras och om deras bruksändamål samt en utredning av hur de explosiva varorna kommer att upplagras.

För att få importtillstånd skall importören visa att den explosiva varans överensstämmelse med kraven har säkerställts på det sätt som avses i 67—71 § och att importören till sitt förfogande har en sådan mängd upplagsutrymmen som uppfyller kraven vilken förutsätts för en säker verksamhet. Genom förordning av statsrådet skall det föreskrivas närmare om tillståndsförfarandet för import av explosiva varor, om ansökan om tillstånd samt om de uppgifter och utredningar som skall ingå i ansökan.

Bestämmelserna motsvarar kraven i gällande förordning om explosiva varor.

74 §. Överföring av explosiva varor. Europeiska gemenskapernas råds direktiv 93/15/EEG förutsätter att överföring av explosiva varor mellan stater som är medlemmar i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och inom medlemsstaterna övervakas med ett särskilt övervakningssystem. Systemet grundar sig på att explosiva varor inte får sändas eller överlåtas till en mottagare som inte genom ett s.k. överföringsintyg har visat att denne är registrerad hos mottagarlandets myndigheter och har rätt att lagligen förvärva explosiva varor. Kraven enligt direktivet har satts i kraft i Finland genom förordningen om explosiva varor. Statsrådet skall bemyndigas att genom förordning utfärda de närmare bestämmelser om överföring och överföringsintyg som direktivet förutsätter.

75 §. Transitering av explosiva varor. I paragrafen skall föreskrivas om transitering av explosiva varor. Innan explosiva varor överförs skall godkännande för överföringen av de explosiva varorna erhållas också från be-

höriga myndigheter i de stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet genom vilkas område de explosiva varorna transporteras.

76 §. Pyrotekniska medel. I paragrafen skall föreskrivas att 74 och 75 § inte gäller explosiva varor.

Plastiska explosiva varor

77 §. Märkning av plastiska explosiva varor. Finland har tillträtt konventionen om märkning av plastiska sprängämnen i detekteringssyfte, som har beretts på åtgärd av den internationella organisationen för civil luftfart. För verkställande av konventionens skyldigheter kompletterades lagen om explosionsfarliga ämnen i november 2001 genom att en ny paragraf (1 a §) togs in i den och genom att utgående från den meddelades en förordning av handels- och industriministeriet om närmare bestämmelser om detaljer i verkställandet. Motsvarande bestämmelser föreslås nu bli intagna i denna lag. I paragrafen skall bestämmas om märknings-skyldigheten och undantag från den. Avsikten är att närmare bestämmelser i fortsättningen skall meddelas genom förordning av statsrådet.

9 kap. **Användning, överlåtelse och förvaring av explosiva varor**

Skyldigheter som gäller användning av explosiva varor

78 §. Användning av explosiva varor. I paragrafen skall bestämmas om de allmänna principerna för användningen av explosiva varor. Motsvarande bestämmelser ingår i den nuvarande förordningen om explosiva varor.

Till följd av den speciella karaktären hos försvarsmaktens lagstadgade uppgifter kan de explosiva varor som är avsedda för militär verksamhet inte i alla situationer, såsom vid realiserandet av en uppgift som gäller tryggheten av den territoriella integriteten enligt territorialövervakningslagen (755/2000), användas på det sätt som förutsätts i 1 mom. Till exempel försvarsmaktens fartyg har för skötseln av sin territorialövervakningsuppgift explosiva varor som är avsedda för militär

användning och som omedelbart kan tas i användning. Genom förordning av försvarsministeriet och interna föreskrifter inom försvarsförvaltningen säkerställs att användningen av explosiva varor i alla situationer är så säkra som möjligt.

79 §. Anmälan om sprängningsarbete. I paragrafen skall bestämmas om skyldigheten att anmäla om ett sprängningsarbete till polisen. Polisen kan utgående från anmälan vid behov ge föreskrifter om de försiktighetsåtgärder som användningen förutsätter, bestämma om begränsningar för användningen och vid behov förbjuda användningen, om den medför uppenbar risk för skador på person, miljö eller egendom. Motsvarande bestämmelser ingår i dagens läge i förordningen om explosiva varor.

80 §. Laddares kompetens samt ordningsregler. I paragrafen skall hänvisas till lagen om laddare och arbetarskyddslagen, på vilken statsrådets beslut om ordningsregler för sprängnings- och brytningsarbete (410/1986) grundar sig.

81 §. Anmälan om användning av explosiva varor eller farliga kemikalier som specialeffekter. Enligt paragrafen skall explosiva varor samt brand- och explosionsfarliga kemikalier få användas som specialeffekter vid allmänna sammankomster och offentliga tillställningar som avses i lagen om sammankomster (530/1999) endast om en anmälan om detta har gjorts till räddningsmyndigheten i god tid innan evenemanget ordnas.

I anmälan skall en ansvarig person namnges, som skall ha laddares kompetens som avses i lagen om laddare.

Den ansvariga personens uppgift skall vara att se till att explosiva varor eller brand- och explosionsfarliga kemikalier vid sådana tillställningar som avses i 1 mom. används i enlighet med bestämmelserna och de begränsningar och villkor som räddningsmyndigheten har ställt.

Räddningsmyndigheten skall på basis av en anmälan kunna ställa nödvändiga begränsningar och villkor för användningen. Räddningsmyndigheten skall också kunna förbjuda användningen helt, om den kan anses medföra uppenbar risk för skador på person, miljö eller egendom.

Genom förordning av statsrådet skall vid

behov föreskrivas närmare om anmälningsförfarandet, de uppgifter som skall krävas i anmälan, de tidsfrister som skall iakttas när anmälan görs och om den ansvariga personens uppgifter.

Överlåtelse, innehav och förvaring av explosiva varor

82 §. Begränsningar av överlåtelse av explosiva varor. I fråga om explosiva varor är huvudregeln att de skall få överlåtas endast till sådana verksamhetsutövare och personer som tas upp i paragrafen. Också i dessa fall får explosiva varor överlåtas endast till myndiga personer och de får inte överlåtas till berusade. På detta sätt skall det säkerställas att endast sådana personer får explosiva varor i sin besittning som genom yrkesskicklighet och även annars har förutsättningar att hantera dem på ett tryggt sätt. Bestämmelserna motsvarar gällande bestämmelser i förordningen om explosiva varor.

I paragrafen skall också föreskrivas om begränsningar i överlåtelsen av ammoniumnitrat. Syftet är att också begränsningarna av överlåtelsen av ammoniumnitrat skall vara de samma som i de nuvarande begränsningarna i förordningen om ammoniumnitrat. Genom förordning av statsrådet skall föreskrivas närmare om begränsningarna av överlåtelse av explosiva varor och ammoniumnitrat.

83 §. Överlåtelse av explosiva varor för enskild konsumtion. Som ett undantag till huvudregeln i 82 § skall vissa produkter som skall klassificeras som mindre farliga explosiva varor dock få överlåtas till enskilda medborgare. Dyliga är pyrotekniska medel som har godkänts för enskild konsumtion (huvudsakligen fyrverkeripjäser), patroner som används i startpistoler och verktyg, belysnings- och signalutrustningar och med dem jämförbara utrustningar (räddningsutrustningar som används i fartyg och småbåtar), vilka har godkänts på behörigt sätt samt andra mindre farliga explosiva varor. Enligt de nuvarande bestämmelserna är dyliga explosiva varor, som skall anses mindre farliga, patroner till startpistoler samt tändhattar till patroner och krut som används för laddning av patroner, när de överläts till en person som har tillstånd att inneha ett skjutvapen.

Inte heller explosiva varor som skall överlåtas för enskild konsumtion får överlåtas till personer under 18 år eller berusade personer. Sådana pyrotekniska medel med vilka sammanhänger en mycket liten risk skall dock kunna överlåtas till personer under 18 år.

Enligt 3 mom. får krut och tändhattar som används i skjutvapen och i patroner till dem dock överlåtas till den som har rätt att inneha skjutvapen.

Genom förordning av statsrådet skall kunna bestämmas närmare om de explosiva varor som avses i 1 mom. 4 punkten och som är mindre farliga samt om maximimängderna av det krut och de tändhattar som får överlåtas på grundval av 3 mom. Genom förordning av statsrådet skall också kunna föreskrivas närmare om de pyrotekniska medel som avses i 2 mom., med vilka sammanhänger en mycket liten risk och vilka skall kunna överlåtas också till personer under 18 år. Enligt nuvarande bestämmelser är dyliga knallhattar som är avsedda för knallbössor och med dem jämförbara pyrotekniska produkter.

Genom förordning av statsrådet skall försäljning av fyrverkeripjäser kunna förbjudas under en viss tid. Enligt de nuvarande bestämmelserna är försäljning av fyrverkeripjäser i december tillåten endast mellan jul och nyår. Genom denna bestämmelse har man velat freda jultiden från sådan störning som användningen av fyrverkeripjäser medför. Syftet är att denna bestämmelse skall förbli i kraft med stöd av 138 § i den föreslagna lagen. Andra motsvarande behov att förbjuda försäljning av fyrverkeripjäser under någon annan tid känner man inte till i detta nu.

84 §. Innehav av explosiva varor. Enligt paragrafen får explosiva varor innehas av dem som det enligt 82 och 83 § är tillåtet att överlåta sådana varor till. Paragrafen gör det möjligt för polisen att beslagta olagligt förvärvade explosiva varor som påträffas. Motsvarande bestämmelse ingår i den nuvarande förordningen om explosiva varor. På motsvarande sätt skall också föreskrivas om innehav av ammoniumnitrat.

85 §. Överlåtelse av explosiva varor till polisen och gränsbevakningsväsendet. Paragraferna 82—84, som gäller överlåtelse och besittning av explosiva varor, skall inte tillämpas på polisens eller gränsbevakningsväsen-

dets verksamhet, eftersom de förfaranden om vilka föreskrivs i dessa paragrafer inte lämpar sig för dessas verksamhet i praktiken.

86 §. Bokföringsskyldighet i fråga om explosiva varor. I paragrafen skall bestämmas om skyldighet för en rörelse som bedriver handel med explosiva varor att föra bok över överlåtelser av explosiva varor som sker i de syften som nämns i 82 § 1 mom. och 83 § 3 mom. Genom förordning av statsrådet skall det vara möjligt att utfärda närmare bestämmelser om bokföring. Om bokföringsskyldigheten bestäms för närvarande i förordningen om explosiva varor, i vilken också ingår närmare bestämmelser om de uppgifter som skall tas med i bokföringen.

87 §. Begränsningar i förvaringen av explosiva varor. I paragrafen skall bestämmas om undantag från tillstånds- och anmälningskyldigheten i 58 och 63 § gällande förvaring av små mängder explosiva varor. Dylig förvaring skall vara möjlig med iakttagande av tillräcklig omsorg och försiktighet med tanke på de explosiva varorna och förhållandena. Genom förordning av statsrådet skall det vara möjligt att bestämma om begränsningar av de förvarade mängderna och om krav som skall ställas på förvaringsutrymmena. Enligt den nuvarande förordningen om explosiva varor är förvaring utan upplagringstillstånd möjlig med vissa begränsningar och när vissa krav uppfylls, när det är fråga om patroner till skjutvapen, tändhattar och krut som behövs för laddning av dem, fyrverkeripjäser och belysnings- och signalutrustningar. Upplagring av patroner till skjutvapen och vissa mindre farliga pyrotekniska medel är också tillåten i små mängder i samband med en butik utan att anmälan görs till räddningsmyndigheten. Likaså får mycket små mängder lagligt förvärvade explosiva varor för brytningsarbete med vissa krav förvaras utan myndighetstillstånd. En person som innehar laddares kompetens får förvara explosiva varor för brytning i en mängd som motsvarar en s.k. laddares förråd (ca 60 kg) på sprängningsarbetsplatsen utan tillstånd dock med iakttagande av kraven i ordningsreglerna för sprängnings- och brytningsarbeten. I anslutning till transport av explosiva varor är det möjligt att med vissa begränsningar och krav förvara explosiva varor under en kort tid på en över-

föringslastplats utan myndighetstillstånd när de explosiva varorna flyttas över från ett transportmedel till ett annat.

Bestämmelser om förstöring av explosiva varor

88 §. Förstöring av explosiva varor. I paragrafen skall bestämmas om hur säkerheten skall beaktas när explosiva varor förstörs. Vidare skall användning av eller överlåtelse till någon annan för användning av explosiva varor, som har blivit defekta eller misstänks ha blivit det, förbjudas. Bestämmelserna motsvarar bestämmelserna i den nuvarande förordningen om explosiva varor.

89 §. Ansvar för förstöringen av explosiva varor. I paragrafen skall bestämmas om omsorgsplikt för innehavaren av explosiva varor vad gäller förstöring av explosiva varor som har blivit defekta och som denne har i sin besittning. För transport, förvaring och förstöring av explosiva varor som kommit till polisen eller gränsbevakningsväsendet som hittegods eller t.ex. genom beslagtagning skall dessa själv sörja. Försvarsmakten skall dock ha skyldighet att sörja för transport, förvaring och förstöring av militära explosiva varor. Bestämmelserna är till sitt innehåll enhetliga med motsvarande bestämmelser som för närvarande ingår i förordningen om explosiva varor.

90 §. Kompetens för personer som förstör explosiva varor. I paragrafen skall bestämmas om kompetenskrav för de personer som förstör explosiva varor och om bemyndigande för statsrådet att utfärda närmare bestämmelser. I den nuvarande förordningen om explosiva varor förutsätts att förstöring av explosiva varor någon annanstans än på området till en fabrik för explosiva varor får utföras endast av en person som har laddares kompetens eller av en behörig person som har säkerhetsteknikcentralens godkännande för uppgiften. Syftet är att försvarsmakten, gränsbevakningsväsendet och polisen för sin egen del skall sörja för kompetensen hos dem som förstör explosiva varor. Den som förstör explosiva varor utanför området till en fabrik för explosiva varor förutsätts ha laddares kompetens.

10 kap. **Särskilda bestämmelser som gäller fyrverkeripjäser**

91 §. Användning av fyrverkeripjäser. I paragrafen bestäms om de allmänna förutsättningarna för användning av fyrverkeripjäser. Enligt dem skall fyrverkeripjäser användas så att användningen av dem inte medför risk för skador på person och egendom.

I regel skall användning av fyrverkeripjäser anmälas till räddningsmyndigheten på förhand. Utgående från anmälan skall räddningsmyndigheten kunna fatta beslut där villkor kan ställas för användningen av fyrverkeripjäser eller användningen av fyrverkeripjäser kan förbjudas. Villkor skall kunna ställas bl.a. till följd av en uppenbar risk för egendomsskador, t.ex. för att förhindra brand.

Genom förordning av statsrådet skall det dock kunna föreskrivas att fyrverkeripjäser under en viss tidpunkt kan användas utan att anmälan görs till räddningsmyndigheten. På basis av detta skall det kunna bestämmas att ovan nämnda anmälan inte behöver göras när fyrverkeripjäser används vid en viss tidpunkt under nyår. De föreslagna bestämmelserna motsvarar de nuvarande bestämmelserna i förordningen om explosiva varor.

92 §. Beaktandet av lokala förhållanden när fyrverkeripjäser används. Denna paragraf hänger nära samman med 91 §, där det föreskrivs om de allmänna förutsättningarna för användningen av fyrverkeripjäser. I denna paragraf föreskrivs hur lokala förhållanden kan beaktas när det bestäms om användningen av fyrverkeripjäser.

I enlighet med detta kan räddningsmyndigheten meddela allmänna föreskrifter om användningen av fyrverkeripjäser, vilka beror på lokala förhållanden och gäller räddningsområdet eller en del av det. I dessa föreskrifter kan räddningsmyndigheten tillåta användningen av fyrverkeripjäser vid vissa tider eller på vissa platser utan att anmälan behöver göras till räddningsmyndigheten. Utgående från detta kan räddningsmyndigheten bestämma att ovan nämnda anmälan inte behöver göras för en viss tidpunkt, t.ex. på hösten vid tiden för villasäsongsavslutningen. På motsvarande sätt kan räddningsmyndigheten förbjuda att fyrverkeripjäser används på så-

dana platser där användningen av fyrverkeripjäser kan anses orsaka särskild fara. På basis av detta kan räddningsmyndigheten förbjuda användningen av fyrverkeripjäser t.ex. på ett gammalt trähusområde. De föreslagna bestämmelserna motsvarar de nuvarande bestämmelserna i förordningen om explosiva varor, dock med det undantaget att kommunfullmäktige enligt de nuvarande bestämmelserna beslutar om motsvarande lindringar och begränsningar som beror på lokala förhållanden.

93 §. Skyldigheter för den som tillverkar eller importerar fyrverkeripjäser. I paragrafen skall de minimikrav fastställas som en verksamhetsutövare, som släpper ut fyrverkeripjäser på marknaden, skall uppfylla. För att verksamhetsutövaren skall ha förutsättningar att försäkra sig om att de fyrverkeripjäser som skall säljas till konsumenter uppfyller kraven och att verksamhetsutövarens egen verksamhet inte medför någon fara, skall verksamhetsutövaren i sin tjänst ha en kompetent ansvarig person.

Verksamhetsutövaren skall dessutom till sitt förfogande ha den mängd säkra upplagsutrymmen som verksamhetens omfattning förutsätter samt en säker plats som lämpar sig för provning av fyrverkeripjäser och de anordningar och utrustningar som behövs. Verksamhetsutövaren skall dessutom bereda sig på att ersätta de skador som dennes verksamhet och marknadsförda produkter orsakar genom att ta en ansvarsförsäkring med vilken det är möjligt att ersätta de orsakade skadorna till deras fulla belopp. Enligt erhållna erfarenheter skall den som släpper ut fyrverkeripjäser på marknaden förbereda sig på att i värsta fall ersätta skador i storleksklassen två miljoner euro.

På grund av fyrverkeripjäsernas egenskaper och verksamhetens säsongskaraktär skall verksamhetsutövaren dessutom ha ett effektivt system och de utrustningar som behövs för att mycket snabbt kunna informera om produktfel och eventuella försäljningsförbud till den försäljningskedja som förmedlar verksamhetsutövarens produkter och till de kunder som har köpt dessa produkter. Verksamhetsutövaren skall dessutom ha beredskap att sörja för att felaktiga fyrverkeripjäser förstörs. När situationen kräver det skall

verksamhetsutövaren också utan dröjsmål agera i enlighet med sina förutsättningar för att förhindra skador som dennes marknadsförda produkter orsakar.

För att det skall gå att försäkra sig om att verksamhetsutövaren uppfyller de verksamhetsförutsättningar om vilka bestäms i denna paragraf, skall verksamhetsutövaren anmäla sin verksamhet till säkerhetsteknikcentralen och visa detta i utredningar som lämnas in tillsammans med anmälan. Vid behov skall säkerhetsteknikcentralen kunna ställa villkor för verksamheten, om detta är nödvändigt för att kraven skall uppfyllas.

Genom förordning av statsrådet skall närmare bestämmelser kunna meddelas om de krav som skall ställas på en verksamhetsutövare, om informeringsskyldighet och anmälningsförfarande.

94 §. Arrangör av fyrverkerier. I paragrafen skall de minimikrav fastställas som en arrangör av fyrverkerier skall uppfylla för att säkerheten i verksamheten skall kunna garanteras. Den som arrangerar fyrverkerier skall i sin tjänst ha en kompetent ansvarig person. Dessutom skall den som arrangerar föreställningar till sitt förfogande ha adekvata uppslagsutrymmen för fyrverkeripjäser och de anordningar och utrustningar som behövs för avfyrandet av fyrverkeripjäser. Den som arrangerar fyrverkerier skall dessutom bereda sig på att ersätta de skador som dennes verksamhet orsakar genom att ta en ansvarsförsäkring med vilken det är möjligt att ersätta de skador som orsakas till deras fulla belopp. I värsta fall kan skadorna uppskattas stiga till storleksklassen två miljoner euro.

Den som arrangerar fyrverkerier skall innan verksamheten inleds till säkerhetsteknikcentralen sända in en anmälan i vilken en utredning skall göras om att kraven uppfylls. Genom förordning av statsrådet skall det bestämmas närmare om de krav som skall ställas på en arrangör av fyrverkerier samt om anmälningsförfarandet, hur anmälan skall göras och om de uppgifter och utredningar som skall ingå i anmälan.

95 §. Ansvarig person för verksamhet som avser fyrverkeripjäser. I 93 och 94 § förutsattes att den verksamhetsutövare som svarar för tillverkningen eller importen av fyrverkeripjäser och arrangören av fyrverkerier i sin

tjänst har en kompetent ansvarig person. Den ansvariga personen skall ha till uppgift att sörja för att vid tillverkningen och importen av och handeln med fyrverkeripjäser och vid arrangerandet av fyrverkerier förfars i enlighet med bestämmelserna om fyrverkeripjäser samt beslut om godkännande och tillstånd.

En ansvarig person skall känna till de fyrverkeripjäser som tillverkas, importeras eller används och deras egenskaper, de bestämmelser som gäller fyrverkeripjäser samt förutsättningarna för en säker verksamhet. Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om den ansvariga personens uppgifter, kompetenskrav och visande av kompetens.

96 §. Fyrverkeripjäser som skall användas vid fyrverkerier. Fyrverkeripjäser som skall säljas till konsumenterna skall ha godkänts av säkerhetsteknikcentralen i enlighet med 70 §. När produkterna godkänns är utgångspunkten för godkännandet att vanliga konsumenter, som inte kan förutsättas ha särskilt stor sakkunskap om hanteringen av fyrverkeripjäser, skall använda produkterna. I paragrafen skall bestämmas om möjligheten att använda också sådana fyrverkeripjäser, som inte har godkänts för marknadsföring till konsumenterna, vid särskilda fyrverkerier, om förutsättningarna i 94 § uppfylls.

97 §. Anmälan om fyrverkerier. Om enskilda fyrverkerier skall en anmälan göras till polisen innan föreställningen arrangeras. I samband med behandlingen av anmälan kan polisen ställa villkor och begränsningar för arrangerandet av föreställningen, vilka är nödvändiga med tanke på säkerheten, och vid behov förbjuda att föreställningen arrangeras på det sätt som anförts. Genom förordning av statsrådet skall bestämmas närmare om anmälningsförfarandet och om polisens uppgifter vid övervakningen av föreställningarna. Bestämmelserna motsvarar nuvarande bestämmelser i förordningen om explosiva varor.

11 kap. **Olyckor som omfattar kemikalier eller explosiva varor**

98 §. Skyldighet att anmäla en olycka som omfattar kemikalier eller explosiva varor. I paragrafen skall bestämmas om verksamhetsutövarens skyldighet att anmäla olyckor

som skett i produktionsanläggningen till ifrågavarande tillsynsmyndighet, säkerhetsteknikcentralen eller räddningsmyndigheten. Motsvarande skyldighet gäller också ägare eller innehavare av rörsystem som avses i 37 §. Räddningsmyndigheten skall också meddela säkerhetsteknikcentralen om de olycksanmälningar den fått in. Säkerhetsteknikcentralen för statistik över de olyckor som skett i hela landet och offentliggör sammandrag av dem. Genom förordning av statsrådet skall bestämmas närmare om innehållet i anmälan. Bestämmelserna i paragrafen motsvarar gällande bestämmelser på förordningsnivå.

99 §. Undersökning av en olycka som omfattar kemikalier eller explosiva varor. I paragrafen skall förutsättas att säkerhetsteknikcentralen skall undersöka allvarliga olyckor i de produktionsanläggningar och vid de kemikalieöverföringar, som omfattas av dess tillsyn, när detta är nödvändigt för att orsaken skall bli utredd och nya olyckor kunna förebyggas. Dessutom skall säkerhetsteknikcentralen kunna undersöka också andra olyckor som sker inom dess verksamhetsområde, om det är nödvändigt.

Tillsynsmyndigheten behöver så snabbt som möjligt information om en olycka som skett i dess övervakningsobjekt för att kunna överväga vilka tillsynsåtgärder som behövs i objektet och under vilka förutsättningar det kan tillåtas att verksamheten inleds på nytt. Information behövs också när det övervägs om det är nödvändigt att vidta åtgärder för att garantera säkerheten i andra motsvarande produktionsanläggningar. Tillsynsmyndigheten behöver information också som grund för inriktningen av sina kommunikationsåtgärder och för att överväga behoven att utveckla sin egen verksamhet.

Räddningsmyndigheten skall på motsvarande sätt kunna undersöka olyckor som skett i de produktionsanläggningar som övervakas av den. Säkerhetsteknikcentralen skall vid behov kunna undersöka en olycka som skett också i ett sådant objekt. Detta kunde komma i fråga om fallet till följd av olyckans allvarlighet eller något annat skäl har mera generell betydelse med tanke på möjligheterna att förebygga olyckor.

Hur korrekt tillsynsmyndighetens egen verksamhet har varit reds vid behov ut utgå-

ende från annan lagstiftning på åtgärd av andra än tillsynsmyndigheterna. Om undersökning av storolyckor och sådana riskfyllda situationer som sammanhänger med dem bestäms i lagen om undersökning av olyckor (373/1985).

Bestämmelserna i paragrafen motsvarar gällande bestämmelser som meddelats huvudsakligen på förordningsnivå.

12 kap. Besiktningsorgan

100 §. Godkännande av ett besiktningsorgan. Handels- och industriministeriet skall godkänna ett sådant besiktningsorgan som hör till lagens tillämpningsområde och avses i Europeiska gemenskapens direktiv, ett s.k. anmält organ, och sörja för det anmälningsförfarande som gäller det. Detta skall gälla besiktningsorgan som deltar i bedömning av överensstämmelse med kraven i fråga om de produkter som avses i 46—48 och 68 §.

Övriga besiktningsorgan, vilka avses i 2 mom., t.ex. de organ som gör besiktningar under drifttiden, skall godkännas av säkerhetsteknikcentralen. Om förutsättningarna för godkännande skall bestämmas i 101 §. Om godkännande av besiktningsorgan bestäms för närvarande i förordningen om utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för explosionsfarliga luftblandningar, flytgasförordningen, naturgasförordningen, gasanordningsförordningen och förordningen om verifiering av explosiva varors överensstämmelse med kraven.

Med stöd av 3 mom. skall behörighetsområdet för varje besiktningsorgan fastställas i beslutet om godkännande av organet. I det skall t.ex. ingå hurdana produkter eller objekt organet har fullmakt att besikta och hurdana förfaranden för bedömning av överensstämmelse med kraven det får tillämpa. Alla produkter som ingår i tillämpningsområdet för ifrågavarande direktiv behöver inte höra till ett besiktningsorgans verksamhetsområde, men organet skall vara kompetent och behörigt att sörja för bedömningen av vissa produkters överensstämmelse med kraven i deras helhet. I beslutet skall också de arrangemang fastställas som anknuter till den övervakning som besiktningsorganet skall vara medel för, som tidpunkterna för omprövning

av kompetensen, för att det skall kunna säkerställas att ett besiktningsorgan hela tiden uppfyller de krav som har ställts på det. I beslutet skall också andra krav, begränsningar och villkor som gäller besiktningsorganets verksamhet kunna ställas. Dessa skall främst kunna vara hänvisningar till de bestämmelser som skall tillämpas på besiktningsorganen och till de principer som har fastställts i Europeiska gemenskapernas officiella dokument eller anvisningar, t.ex. till skyldigheten att samarbeta med andra besiktningsorgan som bedriver motsvarande verksamhet. Rätten att utföra uppgifterna skall kunna ges för en viss tid, men i praktiken skall det vara nödvändigt att förfara på detta sätt endast i exceptionella fall.

Enligt 4 mom. skall ett besiktningsorgan som har godkänts av en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet motsvara det besiktningsorgan som avses i 1 mom., om motsvarande krav som de om vilka bestäms i 101 § har följts vid godkännandet.

101 §. Förutsättningarna för godkännande av ett besiktningsorgan. I 1 mom. skall bestämmelser tas in om de krav som ett besiktningsorgan skall uppfylla för att det skall kunna godkännas som ett sådant besiktningsorgan som avses i 100 §. Kraven skall motsvara de krav som har ställts på anmälda organ i Europeiska gemenskapernas direktiv enligt det nya förfarandet och de skall också tillämpas i den lagstiftning som hör till den nationella behörigheten. Om förutsättningarna för godkännande bestäms för närvarande i förordningen om utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för explosionsfarliga luftblandningar, flytgasförordningen, naturgasförordningen, gasanordningsförordningen och förordningen om verifiering av explosiva varors överensstämmelse med kraven.

För att besiktningsorganens verksamhet skall vara tillförlitlig förutsätts att de är oberoende i den verksamhet som gäller besiktningsorgansuppgifter samt kompetenta för sina uppgifter. Till följd av detta skall det krävas av besiktningsorganen att de till sitt förfogande har tillräckligt med yrkesskicklig personal vars oberoende i fråga om besiktningsorgansuppgifterna har säkerställts, samt de anordningar, redskap och system som

verksamheten förutsätter. Dessutom skall av besiktningsorganen krävas en ansvarsförsäkring, om inte saken har ordnats på något annat motsvarande sätt så som bestäms närmare genom förordning av statsrådet. Dessutom skall de besiktningsorgan som avses i 100 § 1 mom. också vara i Finland registrerade juridiska personer eller en del av en sådan.

I 3 mom. skall bestämmas om hur ett besiktningsorgans kompetens skall konstateras. I lagen skall bestämmas att besiktningsorganet har en allmän skyldighet att genom en extern utvärdering visa att det uppfyller de förutsättningar om vilka bestäms i 1 mom.

Ett besiktningsorgan skall med stöd av 4 mom. anmäla ändringar som påverkar förutsättningarna för godkännande till handels- och industriministeriet eller säkerhetsteknikcentralen beroende på vilken myndighet som har till uppgift att erkänna organet. Besiktningsorganet skall under hela sin verksamhetstid uppfylla de förutsättningar som har bestämts för det, vilket gör att det är nödvändigt att få de avsedda uppgifterna.

102 §. Besiktningsorganets uppgifter. Ett besiktningsorgan skall ha till uppgift att utföra de besiktningar av rörsystem som avses i 38 § samt de uppgifter med anknytning till påvisandet av överensstämmelsen med kraven för de produkter som avses i 46—49 och 68 § genom vilka det säkerställs att dessa uppfyller de krav som enligt denna lag ställs på dem.

Besiktningsorganets uppgifter skall anknyta till bedömning av överensstämmelse med kraven i fråga om utrustningar och säkerhetssystem som förekommer i explosionsfarliga luftblandningar, gasanordningar, aerosoler och cisterner för farliga kemikalier. Huvudsakligen tillämpas vid bedömningen av överensstämmelsen med kraven de krav som ingår i Europeiska gemenskapernas motsvarande direktiv. Bedömningen av överensstämmelsen med kraven för de cisterner som anknyter till farliga kemikalier står dock delvis utanför tillämpningsområdet för Europeiska gemenskapernas direktiv.

103 §. Utförande av besiktningsorgansuppgifter. För att ett besiktningsorgans verksamhet skall vara tillförlitlig förutsätts att organet utför uppgifterna med iakttagande av god besiktningspraxis samt med beaktande

av de bestämmelser och rekommendationer som gäller objektet, t.ex. myndigheternas rekommendationer och tillämpliga standarder. Till följd av detta är det också nödvändigt att besiktningsorganet åläggs att följa med hur bestämmelserna och standarderna på dess verksamhetsområde utvecklas. Dessutom skall besiktningsorganen agera i samarbete med övriga besiktningsorgan på dess verksamhetsområde, något som är särskilt viktigt när man utför uppgifter för bedömning av överensstämmelse i enlighet med Europeiska gemenskapernas direktiv. Annars är det svårt att säkerställa att verksamheten i de besiktningsorgan som de olika medlemsländerna i Europeiska unionen har utnämnt är enhetlig.

Ett besiktningsorgans uppgifter som gäller bedömning av överensstämmelse med kraven och besiktningar under driftstiden måste anses som sådana offentliga förvaltningsuppgifter som avses i 124 § grundlagen. Härvid skall lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003), förvaltningslagen (434/2003) och språklagen (423/2003) tillämpas. För klarhets skull skall det bestämmas att lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) skall tillämpas. Med stöd av 40 kap. strafflagen (604/2002) skall de som sköter besiktningsorganets uppgifter omfattas av straffrättsligt tjänsteansvar, eftersom dessa personer skall anses som sådana personer som använder offentlig makt och avses i 40:11 strafflagen.

104 §. Bemyndigande att utfärda förordning om godkännande av besiktningsorgan. Om godkännande, främst om det förfarande som skall följas vid godkännandet, samt om preciseringar av arbetsfördelningen mellan handels- och industriministeriet och säkerhetsteknikcentralen skall bestämmas närmare genom förordning av statsrådet.

Om förutsättningarna för godkännande och om bedömning av dem skall också bestämmas närmare genom förordning av statsrådet. Genom detta sätts de krav som i direktiven enligt det nya förfarandet har ställts på anmälda organ i kraft i detalj. Motsvarande krav skall i regel också tillämpas på organ som sköter besiktningsorgansuppgifter vilka hör till den nationella behörigheten. Syftet skall vara att ett utlåtande av mätteknikcentralen eller ett annat motsvarande organ skall

förutsättas som bevis på att kraven uppfylls. Därmed bedöms de krav som har ställts på besiktningsorganen i praktiken med stöd av den nationella standarden SFS-EN 45000, som baserar sig på en europeisk standardserie, eller standarden SFS-EN ISO 17000, som baserar sig på en internationell standardserie.

Genom förordning av statsrådet skall dessutom bestämmas närmare om besiktningsorganens uppgifter och om utförandet av dem. I främsta hand skall det vara fråga om preciserande bestämmelser om det innehållsmässiga utförandet av organens uppgifter bl.a. med anknytning till kravet i 103 § 1 mom. om att god besiktningspraxis skall iakttas samt de närmare beskrivningar av besiktningsorganens uppgifter som ingår i Europeiska gemenskapens direktiv.

13 kap. Förbud och begränsningar

105 §. Verksamhetsutövarens skyldighet att vidta åtgärder. Paragrafen motsvarar 22 § lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet. Det är inte motiverat att begränsa bestämmelsen så att den gäller bara konsumenter.

Enligt paragrafen skall säkerhetsteknikcentralen kunna ålägga en verksamhetsutövare att vidta sådana korrigerings-, rättelse- och informeringsåtgärder med hjälp av vilka en fara som är förenad med en produkt som avses i 5 kapitlet eller explosiv vara effektivt kan avväjas eller förebyggas eller dess omfattning avsevärt minskas. Säkerhetsteknikcentralen kan samtidigt ställa en tidsfrist inom vilken verksamhetsutövaren skall vidta dylika åtgärder.

De korrigerings-, rättelse- och informationsåtgärder som nämns i paragrafen kan ofta vara tillräckliga för att avväja faran så att det inte blir nödvändigt för säkerhetsteknikcentralen att besluta om strängare påföljder, t.ex. förbud.

106 §. Förbudande av en produkt eller en explosiv vara. Om förbud gällande anordningar och explosiva varor som avses i 5 kap. bestäms för närvarande i 4 a § lagen om explosionsfarliga ämnen (1074/1995). Paragrafen är central med tanke på marknadstillsynen över produkter. Paragrafen skall huvudsakligen motsvara 23 §, och dess 3 mom. 26

§ i lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet. Det är inte motiverat att avgränsa paragrafen så att den gäller endast konsumenter.

Det kan inte längre anses ändamålsenligt att dela upp säkerhetsteknikcentralens åtgärder i temporära och andra åtgärder, utan myndigheten skall åläggas att vidta åtgärder när en produkt som avses i 5 kap. eller en explosiv vara strider mot lagen eller i sedvanliga och förutsägbara användningsförhållanden kan äventyra människors säkerhet eller orsaka fara för miljö eller egendom.

De förbud och det återkallande av godkännandet av ett pyrotekniskt medel, vilka nämns i 1 mom., kompletterar den rätt som i 2 mom. getts säkerhetsteknikcentralen att i samband med ett förbudsbeslut samtidigt ålägga verksamhetsutövaren att effektivt och omedelbart dra bort farliga produkter och explosiva varor från marknaden.

Paragrafens 1 och 2 mom. kompletteras av 3 mom. enligt vilket säkerhetsteknikcentralen, sedan de åtgärder som avses i 1 och 2 mom. har visat sig otillräckliga, kan förordna att en produkt eller explosiv vara som verksamhetsutövaren har i sin besittning skall förstöras, eller ifall detta inte anses ändamålsenligt, bestämma om ett annat förfarande.

Med tanke på tillsynens effektivitet är det nödvändigt att säkerhetsteknikcentralen med stöd av 4 mom. kan vidta de åtgärder som avses i 1 och 2 mom., om den som släpper ut en produkt på marknaden inte uppvisar dokument som visar att produkten stämmer överens med kraven. I sin verksamhet är myndigheten skyldig att följa de krav som gäller god förvaltning och rättsskydd.

Enligt 5 mom. skall verksamhetsutövaren inom en tid som säkerhetsteknikcentralen fastställer ge centralen en utredning av på vilka sätt ett förordnande om bortdragande från marknaden har verkställts. Bestämmelsen betonar verksamhetsutövarens skyldighet att agera i samarbete med tillsynsmyndigheterna. Säkerhetsteknikcentralens rätt att få en sådan utredning underlättar dessutom ett effektivt genomförande av marknadstillsynen.

107 §. Kompletterande bestämmelser om avvärjande av skaderisk. Paragrafen skall motsvara 27 § lagen om konsumtionsvarors

och konsumenttjänsters säkerhet. Det är inte motiverat att avgränsa bestämmelsen så att den gäller endast konsumenter.

Med stöd av paragrafen skall säkerhetsteknikcentralen kunna ålägga en verksamhetsutövare att reparera eller byta ut en produkt eller explosiv vara, beträffande vilken ett förbudsbeslut enligt 106 § har meddelats, eller förutsätta att köpet hävs. Syftet med bestämmelsen är att avvärja en risk för skada samt att trygga den rättsliga ställningen för den som innehar en produkt eller explosiv vara.

Med stöd av 3 mom. skall säkerhetsteknikcentralen av vägande skäl kunna meddela ett sådant åläggande som avses i 1 mom. fastän det inte har varit möjligt att meddela ett förbud.

Det returneringsförfarande som avses i paragrafen hindrar inte köparen att utnyttja de rättigheter som han eller hon har med stöd av köplagen (355/1987) och konsumentskyddslagen (38/1978).

108 §. Verksamhetsutövarens skyldighet att informera om säkerhetsteknikcentralens förbud och ålägganden. Paragrafen skall motsvara 30 § lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet. Det är inte motiverat att avgränsa bestämmelsen till att gälla endast konsumenter.

Med stöd av paragrafen skall säkerhetsteknikcentralen ha rätt att i samband med ett förbudsbeslut som avses i 106 § eller ett åläggande som avses i 107 § förelägga verksamhetsutövaren att på ett lämpligt sätt informera om detta förbud eller åläggande, den fara som upptäckts och rättigheterna enligt 107 §. Informerandet skall genomföras på det sätt som säkerhetsteknikcentralen bestämmer och i den omfattning som centralen godkänner samt inom den tid som centralen ställt.

Enligt 2 mom. kan säkerhetsteknikcentralen ålägga verksamhetsutövaren att lämna information också när ett sådant förbud som avses i 106 § inte kan meddelas. I vissa situationer kan åläggandet om informering vara tillräckligt, om det t.ex. inte finns några praktiska förutsättningar att organisera ett returneringsförfarande.

109 §. Begränsning av en produktionsanläggnings verksamhet. Paragrafen motsvarar bestämmelsen i 4 b § lagen om explosions-

farliga ämnen (58/1999).

110 §. *Åtgärder efter en olycka som omfattar kemikalier eller explosiva varor.* I paragrafen föreskrivs om tillsynsmyndighetens rätt att helt eller delvis avbryta verksamheten vid en produktionsanläggning sedan en allvarlig olycka har inträffat till dess olyckans skäl och de säkerhetsåtgärder som förutsätts för fortsatt verksamhet har retts ut. Utgående från utredningar kan tillsynsmyndigheten förutsätta att produktionsanläggningens verksamhetsbetingelser säkerställs vid en besiktning eller genom att verksamhetens fortgång tas upp till prövning för ett nytt tillstånd. Utgående från de uppgifter som erhållits om olyckan skall tillsynsmyndigheten ha en möjlighet att ställa sådana begränsningar och villkor för att verksamheten skall få inledas på nytt, vilka garanterandet av säkerheten förutsätter.

111 §. *Förbud mot försäljning av fyrverkeripjäser.* Fyrverkeripjäser säljs i praktiken endast under en kort tid före årsskiftet. Om räddningsmyndigheten då i samband med en granskning upptäcker försummelser eller brister vad gäller iakttagandet av centrala bestämmelser, är det nödvändigt att ingripa i saken snabbt.

112 §. *Utmämning av en ny ansvarig person.* Enligt paragrafen skall säkerhetsteknikcentralen kunna bestämma att den ansvariga person som avses i 29, 39, 56, 61, 65, 81 och 95 § skall bytas ut, om denne visar sig olämplig för sin uppgift. Bestämmelsen är nödvändig för att det skall kunna säkerställas att den ansvariga personen kan utföra sina uppgifter på korrekt sätt.

113 §. *Återkallande av godkännandet av ett besiktningsorgan.* Vid behov skall handels- och industriministeriet återkalla ett beslut om godkännande av ett besiktningsorgan som det har fattat med stöd av 100 §. Säkerhetsteknikcentralen skall agera på motsvarande sätt i fråga om de besiktningsorgan den har godkänt. En förutsättning för återkallande skall vara att organet i fråga om de uppgifter det har ålagts inte längre uppfyller de förutsättningar som nämns i 101 § eller låter bli att iaktta villkoren i beslutet om godkännande eller annars väsentligt agerar i strid med bestämmelserna. I ett första skede skall besiktningsorganet ges en tillräcklig tidsfrist för att

korrigera missförhållandet.

14 kap. Tillsyn

114 §. *Den högsta ledningen och styrningen av tillsynen.* Den högsta ledningen och styrningen av tillsynen över att den föreslagna lagen följs skall ankomma på handels- och industriministeriet. Handels- och industriministeriet skall dessutom övervaka de besiktningsorgan det har godkänt. I ett sådant beslut om godkännande om vilket bestäms i 100 § 2 mom. skall de arrangemang enligt Europeiska gemenskapernas principer, vilka anknyter till den övervakning som skall inriktas på ett besiktningsorgan, fastställas.

115 §. *Tillsynsmyndigheter.* I paragrafen skall det bestämmas om de tillsynsuppgifter som ankommer på olika tillsynsmyndigheter. På säkerhetsteknikcentralen skall tillsynen över lagen ankomma till den del som tillsynsuppgiften inte har föreskrivits ankomma på någon annan myndighet. Bestämmelser om de ärenden som det ankommer på räddningsmyndigheten och polisen att övervaka finns i 2 och 3 mom. Tillsynsmyndigheternas uppgifter vid tillsynen över denna lag skall grunda sig på den nuvarande arbetsfördelningen mellan tillsynsmyndigheterna vid övervakningen av motsvarande bestämmelser, dock så att tillsynsuppgifterna gällande liten industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier, som i dagens läge ankommer på kommunens kemikalietillsynsmyndighet, övergår på räddningsmyndigheten.

Efterlevnaden av de bestämmelser som gäller import och överföring av explosiva varor skall utöver av säkerhetsteknikcentralen också övervakas av tullmyndigheten. I fråga om övervakningen av explosiva varor i samband med gränsbevakningen och gränskontrollen skall dessutom gälla det som bestäms i lagen om gränsbevakningsväsendet (320/1999).

Genom förordning av statsrådet skall föreskrivas närmare om arbetsfördelningen och samverkan mellan tillsynsmyndigheterna.

116 §. *Styrning och förenhetligande av tillsynen.* I paragrafen skall ingå ett bemyndigande av säkerhetsteknikcentralen att utfärda de anvisningar som behövs för att tillsyns-

myndigheternas verksamhet skall kunna styras och förenhetligas. Dessutom skall säkerhetsteknikcentralen enligt 135 § 1 mom. i den föreslagna lagen vid behov kunna meddela tekniska och administrativa anvisningar som förenhetligar tillämpningen av lagen.

117 §. Tillsynsmyndighetens rätt att få information. För säkerställande av att information erhålls skall tillsynsmyndigheten ges rätt att av de verksamhetsutövare och personer som skyldigheterna enligt lagen gäller få de uppgifter som är nödvändiga för tillsynen över att bestämmelserna i denna lag följs. I synnerhet i samband med marknadsövervakningen kan det komma fram ett behov att få sådana uppgifter som det i allmänhet inte föreligger någon skyldighet att uppges.

118 §. Tillsynsmyndighetens granskningsrätt. För genomförandet av tillsynen skall tillsynsmyndigheten garanteras rätt att få tillträde till de platser som är centrala med tanke på tillsynen. När förslaget utarbetades beaktades emellertid 10 § i Finlands grundlag. Enligt den kan myndighetens granskningsåtgärder med stöd av lag utsträckas till lokalteter som omfattas av hemfrid för utredning av ett brott. Därför skall tillsynsåtgärderna kunna utsträckas till lokalteter som är avsedda för boende endast, om det finns skäl att misstänka ett sådant brott som avses i 34 kap. 1, 3, 7—9 eller 10 § eller 44 kap. 11 eller 12 § i strafflagen.

Om den part som är ansvarig för verksamheten eller produkten förhindrar tillträde till objekten, kan tillsynsmyndigheten vid behov få handräckning av polisen i enlighet med 122 § i den föreslagna lagen.

119 §. Rätt att få prover. För säkerställande av effektiviteten i övervakningen är det nödvändigt att garantera tillsynsmyndigheten möjligheter att av verksamhetsutövarna och de personer som skyldigheterna i den föreslagna lagen gäller få prover för undersökning. Motsvarande bestämmelse finns i lagen om tryckbärande anordningar, elsäkerhetslagen, lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet och lagen om ädelmetallarbeten (1029/2000).

Enligt 2 mom. skall proverna ersättas enligt gängse pris när näringsidkaren kräver detta. Med produktens gängse pris avses det pris som en kontantkund betalar för produkten.

Det gängse priset varierar beroende på om den produkt som skall provas skaffas av tillverkaren, partiförsäljaren eller minutförsäljaren.

Om tillsynsmyndigheten blir tvungen att tillämpa något förbud eller krav som avses i 105—107 § i lagen, skall verksamhetsutövaren kunna åläggas att i enlighet med 3 mom. ersätta utöver det gängse pris som betalts för produkten eller den explosiva varan också kostnaderna för provningen och undersökningarna. De kostnader som myndigheten orsakats av verksamheten kan på detta sätt kanaliseras till dem som har orsakat dem.

120 §. Uppgifter från en annan myndighet till tillsynsmyndigheten. För säkerställande av att information kan erhållas skall tillsynsmyndigheterna ges rätt att av varandra få de uppgifter som är nödvändiga för övervakningen. Myndigheterna skall också ges rätt att använda prover som en annan myndighet har skaffat.

I 2 mom. skall det bestämmas om tillsynsmyndigheternas rätt att överlåta uppgifter som skall hållas hemliga. Här skall det bestämmas vem besiktningsorganen får överlåta uppgifterna till samt på vilka grunder de kan överlåtas. I 30 § lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet föreskrivs om rätten att lämna ut sekretessbelagda uppgifter till utländska myndigheter och internationella organ.

121 §. Besiktningsorganens skyldighet att ge uppgifter. I paragrafen skall det bestämmas om besiktningsorganens skyldighet att ge uppgifter som skall hållas hemliga. I paragrafen skall det bestämmas vem besiktningsorganen får ge uppgifterna till samt på vilka grunder de kan ges.

I paragrafen skall också bestämmas indirekt om ett besiktningsorgans personals sekretessplikt. Om arten och omfattningen av besiktningsorganets personals sekretessplikt bestäms i 22—24 § lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

122 §. Handräckning. I paragrafen skall polisen, tullmyndigheten samt gränsbevakningsväsendet ges befogenheter att ge handräckning vid tillsynen över att bestämmelserna i lagen följs. Också i polislagen (493/1995) bestäms om den handräckning som polisen ger. Enligt polislagen skall poli-

sen på begäran ge en annan myndighet handräckning, om det bestäms särskilt om detta. Vidare skall polisen ge handräckning också åt en annan myndighet för genomförande av en tillsynsskyldighet om vilken bestäms i lag. Tillsynsmyndigheten skall kunna få handräckning av polisen vid användningen av de tvångsmedel som inriktas på tillsynen. Tullen skall ha till uppgift att ge handräckning vid import från ett område utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

15 kap. Tvångsmedel och påföljder

123 §. Administrativa tvångsmedel. Paragrafen motsvarar 14 § lagen om explosionsfarliga ämnen (1074/1995), men till den har fogats en möjlighet för tillsynsmyndigheten att vid behov ta till hot om tvångsutförande. Motsvarande bestämmelse finns också i 51 § kemikalielagen.

124 §. Hänvisningsbestämmelser som gäller straff. Paragrafen skall innehålla hänvisningsbestämmelser på samma sätt som 11 § lagen om explosionsfarliga ämnen (417/2002). Straff för ett brott skall utdömas med stöd av strafflagen. Centrala skall vara 44 kap. 11 §, som gäller brott mot bestämmelserna om explosiva varor och 44 kap. 12 § som gäller ovarsam hantering. I regeringspropositionen ingår ett förslag till ändring av 44 kap. 11 och 12 § strafflagen.

Dessutom skall i paragrafen hänvisas till 16 kap. 8 § samt 34 och 48 kap. strafflagen. Övervakningen av hanteringen och upplagringen av farliga kemikalier och explosiva varor grundar sig centralt på ett anmälningsförfarande, varför det med tanke på tillsynen är av väsentlig betydelse att de uppgifter som ges myndigheterna är korrekta. Av detta skäl är det nödvändigt att i paragrafen hänvisa till 16 kap. 8 § strafflagen som gäller ingivande av osant intyg till myndighet.

I 34 kap. strafflagen bestäms om allmänfarliga brott. Med stöd av 1 § döms den till sabotage som spränger någonting så att gärningen är ägnad att förorsaka allmän fara för liv eller hälsa eller så att därav uppstår allmän fara för en synnerligen betydande ekonomisk skada. Maximistraffet för sabotage är fängelse i fyra år. Också i bestämmelserna om grovt sabotage i 34 kap. 3 § strafflagen

och om grovt vållande av allmän fara i 8 § är straffskalan strängare än i bestämmelsen om brott mot bestämmelserna om explosiva varor. Enligt 34 kap. 9 § strafflagen, som gäller förberedelse till allmänfarligt brott, straffas den som i avsikt att begå ett brott innehar en bomb, en annan sprängladdning, en farlig anordning eller ett farligt ämne. De maximistraff som kan utdömas för gärningen är de samma som i skalan för brott mot bestämmelserna om explosiva varor, men för att bestämmelsen om förberedelse till allmänfarligt brott skall tillämpas förutsätts dock också en klar avsikt att begå ett allmänfarligt brott.

Farliga kemikalier kan, om de kommer ut i miljön, orsaka att den förstörs eller fara för hälsa, vilket gör att bestämmelserna om miljöbrott i 48 kap. strafflagen dessutom kan bli tillämpliga. I en regeringsproposition med förslag till revidering av strafflagens bestämmelser om brott som äventyrar hälsa och säkerhet och av vissa lagar som har samband med dem (17/2001 rd) har förhållandet mellan miljöbrottsbestämmelserna i 48 kap. strafflagen och bl.a. kapitlen 34 och 44 i strafflagen retts ut.

I 11 § lagen om explosionsfarliga ämnen finns ingen hänvisning till kapitel 34 eller 48 i strafflagen, men för klarhets skull bör dessa hänvisningsbestämmelser anses nödvändiga.

125 §. Brott mot bestämmelserna om explosiva varor. Om straff för förseelser bestäms för närvarande i 12 § lagen om explosionsfarliga ämnen (417/2002) samt i 52 § kemikalielagen i fråga om industriell hantering och upplagring av hälso- och miljöfarliga kemikalier. På motsvarande sätt skall i paragrafen bestämmas om mindre förseelser mot lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor. Eftersom bestämmelserna i den föreslagna lagen är avsevärt mera detaljerade än bestämmelserna i lagen om explosionsfarliga ämnen, skall mera i detalj än tidigare i paragrafen hänvisas till de bestämmelser där följden kan vara bötesstraff vid brott mot dem. Detta gör också bestämmelsen mera informativ. Straffet för brott mot bestämmelserna om explosiva varor skall fortfarande vara böter.

För brott mot bestämmelserna om explosiva varor skall den dömas till böter som i strid med lagen om säkerhet vid hantering av far-

liga kemikalier och explosiva varor bryter mot skyldigheter som specificerats i denna paragraf. I paragrafen har alla de centrala skyldigheter om vilka bestäms i lagen samlats. Straffet för förseelsen skall vara sekundärt, och det skall tillämpas endast om strängare straff inte föreskrivs för gärningen i någon annan lag. Härvid kommer främst de lagrum i strafflagen i fråga som det hänvisas till i 124 §.

Med stöd av paragrafens 1 punkt skall brott mot de skyldigheter som föreskrivs för verksamhetsutövaren och som främst nämns i 2 kapitlet och 133 § vara straffbart. Med stöd av 2 punkten skall brott mot tillståndsskyldigheter, t.ex. försummelse av ansökan om tillstånd, vara straffbart. På motsvarande sätt skall försummelse av anmälningsskyldighet, t.ex. att man låter bli att göra anmälan, vara straffbar med stöd av 3 punkten.

I 4 punkten skall föreskrivas om straffbarhet vid brott mot begränsning och förhindrande av olyckor samt andra skyldigheter som anknyter till olyckor, t.ex. straffbarhet i fråga om brott mot skyldigheter som gäller upprättandet av en räddningsplan eller en säkerhetsrapport.

Med stöd av 5 punkten skall föreskrivas om straffbarhet i fråga om skyldigheter som gäller i 5 kap. avsedda produkters samt explosiva varors överensstämmelse med kraven, t.ex. skall utsläppandet på marknaden av explosiva varor som strider mot kraven vara straffbart.

I 6 punkten skall föreskrivas om straffbarhet i fråga om brott mot skyldigheter som anknyter till pyrotekniska medel samt fyrverkeripjäser och användningen av sådana. Straffbart skall t.ex. vara att utan de åtgärder som behövs för att garantera säkerheten saluhålla pyrotekniska medel eller arrangera fyrverkerier med sådana, vilka strider mot kraven eller inte har myndighetens godkännande.

I 7 punkten skall föreskrivas om straffbarhet vid brott mot skyldigheter som anknyter till import, överföring, transitering, märkning, användning, överlåtelse, innehav, bokföringsskyldighet och förstöring av explosiva varor. Straffbara skall t.ex. vara försummelse av anmälningsskyldighet i fråga om ett sprängningsarbete eller att inte iaktta de be-

gränsningar av överlåtelse som gäller explosiva varor. I denna punkt skall också föreskrivas om straffbarhet för försummelse att följa de bestämmelser som gäller överlåtelse och innehav av ammoniumnitrat.

I 8 punkten skall föreskrivas om straffbarhet vid brott mot skyldigheter som anknyter till besiktnings-, installations- och serviceverksamhet. Straffbar skall t.ex. vara försummelse av periodisk besiktning av en underjordisk oljecistern på ett viktigt grundvattenområde.

I 9 punkten skall föreskrivas om straffbarhet vid brott mot skyldigheten att utnämna en ansvarig person och brott mot de skyldigheter som har föreskrivits för den ansvariga personen. Straffbart skall det t.ex. vara att inte utnämna en ansvarig person för en produktionsanläggning där omfattande industriell hantering och upplagring bedrivs.

I 10 punkten skall föreskrivas om straffbarhet vid brott mot skyldigheter som anknyter till förvaring av kemikalier och explosiva varor. Straffbart skall t.ex. vara att inte följa de krav som gäller kvantitet eller läge vid förvaringen av farliga kemikalier.

I 11 punkten skall föreskrivas om straffbarhet vid brott mot ett villkor, en begränsning eller ett förbud som en myndighet har meddelat. Straffbart skall t.ex. vara att inte följa de villkor som fastslagits i upplagringstillståndet för explosiva varor.

I 12 punkten skall föreskrivas om straffbarhet för brott mot förbud som statsrådet har ställt med stöd av 83 § samt för brott mot de bestämmelser och förbud som räddningsmyndigheten har meddelat med stöd av 92 §, vilka gäller användningen av fyrverkeripjäser och föranleds av lokala förhållanden.

I 13 punkten skall föreskrivas om straffbarhet vid brott mot ett förbud eller föreläggande som en myndighet har ställt. Straffbart skall t.ex. vara att inte följa ett förbud som tillsynsmyndigheten har meddelat i samband med tillsynen över produkter eller explosiva varor.

I 14 punkten skall föreskrivas om straffbarhet vid brott mot den skyldighet som gäller överlåtelse av uppgifter. Straffbart skall t.ex. vara att vägra att till tillsynsmyndigheten överlåta de uppgifter som är nödvändiga för övervakningen av att lagen följs.

16 kap. Ändringssökande

126 §. *Sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut av ett ministerium och en tillsynsmyndighet.* I paragrafen hänvisas det till förvaltningsprocesslagen (586/1996) i fråga om sökande av ändring i förvaltningsbeslut. Avvikande från förvaltningsprocesslagen skall ett beslut dock följas trots att ändring har sökts, om inte besvärmyndigheten bestämmer något annat. Syftet med besluten är i allmänhet i sista hand att minska skadorna på person, miljö och egendom samt att främja den allmänna säkerheten. Av detta skäl skall besluten i regel följas också om de inte har vunnit laga kraft.

127 §. *Sökande av ändring i ett beslut av ett besiktningsorgan.* För att det rättskydd som nämns i 124 § grundlagen skall förverkligas förutsätts att rättelse kan sökas i ett besiktningsorgans beslut. Ansökan om ändring av ett besiktningsorgans beslut skall ske i två etapper. Först skall vederbörande be besiktningsorganet korrigera ett beslut om överensstämmelseintyg eller besiktningsintyg inom 30 dagar efter delfäendet av beslutet. Den som är missnöjd med ett beslut som denne har fått vid ett rättelseförfarande kan gå vidare och söka ändring på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen. I paragrafen åläggs besiktningsorganen att till sina beslut foga anvisningar om rättelseyrkande, men till övriga delar skall rättelseförfarandet fastställas i samband med att besiktningsorganet godkänns.

17 kap. Särskilda bestämmelser

128 §. *Bemyndigande att utfärda förordning om undantag.* Enligt paragrafen skall genom en förordning av statsrådet kunna bestämmas om undantag från de tillstånds-, anmälnings-, installations-, underhålls- eller besiktningskyldigheter om vilka bestäms i denna lag. En förutsättning för att dessa undantag skall beviljas är att den avsedda tillstånds-, anmälnings-, installations-, underhålls- eller besiktningskyldigheten inte lämpar sig för ifrågavarande objekt med beaktande av lagens syfte och att den risk för skada på person, miljö och egendom som objektet förorsakar är liten.

Bland annat följande småskaliga verksamheter har inte krävt myndighetstillstånd enligt gällande förordningar. Småskalig upplagring (förvaring) av vissa explosiva varor, såsom patroner till skjutvapen, de explosiva varor som behövs för laddning av dem, patroner som används i verktyg av spiktyp, fyrverkeripjäser och motsvarande pyrotekniska medel, är enligt nuvarande bestämmelser tillåten utan särskilt tillstånd av myndigheterna när vissa krav uppfylls. Likaså får små mängder lagligen anskaffade explosiva varor för brytningsarbeten när vissa krav uppfylls förvaras utan tillstånd och på motsvarande sätt får en person som har laddares kompetens ha en s.k. laddares förråd (ca 60 kg) av explosiva varor för brytningsarbeten på sprängningsarbetsplatsen utan tillstånd. I transportkedjan för explosiva varor får explosiva varor med vissa begränsningar och krav förvaras på en överföringslastplats utan tillstånd av myndigheterna när de förflyttas från ett transportfordon till ett annat. Likaså har för anmälningskyldigheten i fråga om liten industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier i ifrågavarande förordning bestämts om en nedre gräns. Kemikaliemängder som underskrider den behöver inte anmälas. Trots detta gäller ifrågavarande säkerhetsbestämmelser dessa objekt och i förordningen har krav och begränsningar ställts för förvaringen av farliga kemikalier.

129 §. *Verkningar av olyckor utanför landets gränser.* I paragrafen skall bestämmas om skyldigheterna enligt konventionen av Förenta nationernas ekonomiska kommission för Europa (FördrS 26/2000) om gränsöverskridande effekter av industriolyckor. Enligt 2 mom. skall genom en förordning av statsrådet kunna bestämmas om de åtgärder som verkställandet av konventionen förutsätter och som hör till tillämpningsområdet för den föreslagna lagen. I 34 § förordningen om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier bestäms om de uppgifter som ovan nämnda konvention ger säkerhetsteknikcentralen. Dessa gäller bl.a. säkerhetsteknikcentralens skyldighet att sköta de förfaranden för hörande som avses i konventionen tillsammans med grannländerna.

130 §. *Register.* Enligt paragrafen skall säkerhetsteknikcentralen föra register över de

tillsynsobjekt som omfattas av denna lags tillämpningsområde för tillsynen över farliga kemikalier och explosiva varor och utvecklande av denna tillsyn. Säkerhetsteknikcentralen har redan hittills fört ett s.k. tillståndregister, som har bildat ett delregister till det kemikalierregister som avses i 58 § kemikalielagen.

I 2 mom. skall bestämmas om vilka uppgifter som kan föras in i registret. Uppgifterna skall gälla tillsynsobjektens namn, verksamhetens art samt mängderna kemikalier och explosiva varor som används i dessa objekt samt de beslut, tillstånd och besiktningar som gäller tillsynsobjekten samt de ansvariga personerna i dem.

Det skall vara räddningsmyndighetens skyldighet att tillstålla säkerhetsteknikcentralen uppgifter om de objekt för industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier som kräver anmälan.

En del av de uppgifter som skall föras in i registret skall hållas hemliga på basis av affärs- och yrkeshemligheten. Dyliga uppgifter är t.ex. mängder av enskilda kemikalier. I fråga om överlåtelse av de uppgifter som införts i registret iakttas vad om detta föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och personuppgiftslagen (523/1999).

Närmare bestämmelser om registret, om ingivandet av uppgifter till registret och användningen av registret skall ges genom förordning av statsrådet.

131 §. Avgifter. Om huruvida de myndighetsprestationer om vilka bestäms med stöd av denna lag skall vara avgiftsbelagda eller inte och om storleken på de avgifter som skall tas ut, skall gälla det som bestäms i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Om huruvida räddningsmyndigheternas prestationer skall vara avgiftsbelagda och om storleken på de avgifter som skall tas ut, skall dock det lokala räddningsväsendet besluta och härvid skall de principer om vilka bestäms i lagen om grunderna för avgifter till staten följas.

Avgifter och kostnader enligt denna lag får tas ut utan dom eller utslag i den ordning som föreskrivs i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsköningsväg (367/1961).

132 §. Delegation. Enligt paragrafen skall det finnas en av statsrådet tillsatt delegation för utvecklande och uppföljning av bestämmelserna i lagen. För närvarande sköter delegationen för säkerhetsteknik och delvis också kemikaliedelegationen motsvarande uppgifter. Delegationen för säkerhetsteknik bistår handels- och industriministeriet vid handläggningen av ärenden som gäller teknisk säkerhet i enlighet med lagen om explosionsfarliga ämnen och lagen om tryckbärande anordningar. Delegationens verksamhet baserar sig på förordningen om den (549/1993). Kemikaliedelegationen bistår social- och hälsovårdsministeriet, miljöministeriet och handels- och industriministeriet vid handläggningen av ärenden som hör till kemikalielagens tillämpningsområde. Kemikaliedelegationens verksamhet baserar sig på förordningen om den (622/1990).

133 §. Nedläggning av verksamheten vid en produktionsanläggning. Enligt paragrafen skall verksamhetsutövaren sörja för att konstruktionerna till och området runt produktionsanläggningen och den del som skall tas ur bruk, sedan verksamheten lagts ned, vid behov rengöras och att det sörjs för farliga kemikalier och explosiva varor på så sätt att de inte medför skador på person, miljö eller egendom.

I 2 mom. skall det bestämmas om verksamhetsutövarens skyldighet att anmäla till tillsynsmyndigheten, om verksamheten vid en produktionsanläggning läggs ned eller avbryts för en längre tid än ett år.

134 §. Ändring som gäller verksamhetsutövaren. I paragrafen skall föreskrivas om verksamhetsutövarens skyldighet att meddela tillsynsmyndigheten, om produktionsanläggningen eller en del av den övergår på en ny verksamhetsutövare.

135 §. Anvisningar och förteckning över standarder som anknyter till denna lag. Säkerhetsteknikcentralen kan utgående från denna paragraf ge anvisningar som förenhetligar tillämpningen och övervakningen av denna lag och de bestämmelser som meddelats med stöd av den. Dyliga anvisningar behöver både verksamhetsutövarna och tillsynsmyndigheterna för att tillämpningen av bestämmelserna skall bli enhetlig.

Säkerhetsteknikcentralen skall också of-

fentliggöra en förteckning över de standarder vilka, om de följs, kan anses medföra att kraven i de bestämmelser som meddelats med stöd av denna lag uppfylls.

18 kap. **Ikraftträdande och övergångsbestämmelser**

136 §. Ikraftträdande. I 1 mom. finns en sedvanlig ikraftträdelsebestämmelse. Lagen är avsedd att träda i kraft den 1 juli 2005.

I 2 mom. finns en sedvanlig bestämmelse om verkställandet av lagen.

137 §. Bestämmelser om upphävande. I paragrafen föreslås att lagen om explosionsfarliga ämnen jämte ändringar skall upphävas.

I 2 mom. föreslås en bestämmelse enligt vilken hänvisningar till lagen om explosionsfarliga ämnen, som förekommer i andra lagar och bestämmelser som utfärdats med stöd av dem, sedan den föreslagna lagen har trätt i kraft skall gälla denna lag. Enligt en utredning hänvisas det till lagen om explosionsfarliga ämnen i ordningslagen (612/2003), skjutvapenlagen (1/1998), polislagen (493/1995), lagen om transport av farliga ämnen och avfallslagen (172/1993). Avsikten är att hänvisningarna skall korrigeras när dessa lagar ändras nästa gång. Denna bestämmelse föreslås för att oklara tolkningssituationer skall kunna undvikas. Syftet är dock att de ändringar som är nödvändiga i de författningar som meddelats med stöd av lagen om explosionsfarliga ämnen skall göras samtidigt med att den föreslagna lagen träder i kraft, vilket för sin del minskar de oklara tolkningssituationerna.

138 §. Författningar som förblir i kraft. I paragrafen föreslås det att de förordningar som har getts med stöd av lagen om explosionsfarliga ämnen och de beslut av handels- och industriministeriet och försvarsministeriet vilka har utfärdats med stöd av dessa förordningar jämte ändringar i dem skall förbli i kraft. Syftet är att ingen av de förordningar som har getts med stöd av den lag som nu upphävs i detta skede skall upphävas.

139 §. Övergångsbestämmelser. I paragrafen föreslås att alla tillstånd och godkännanden som getts med stöd av de författningar vilka avses i 138 § skall förbli i kraft, om inget annat bestäms i ifrågavarande författ-

ning. Likaså skall de upplagringstillstånd för explosiva varor, vilka getts med stöd av handels- och industriministeriets beslut om säkerhetsföreskrifter för gruvor (921/1975), förbli i kraft.

I 2 mom. skall föreskrivas att verksamhetsutövaren skall göra de anmälningar, vilka avses i 93 och 94 §, inom ett år från den tidpunkt då lagen träder i kraft.

I 3 mom. skall det föreskrivas att ett rörsystem som används för överföring av en farlig kemikalie skall anmälas till säkerhetsteknikcentralen inom två år från det denna lag träder i kraft, om rörsystemet inte har ett sådant tillstånd som avses i de förordningar som nämns i 138 §.

Ett ärende som är anhängigt när den föreslagna nya lagen träder i kraft och som har anhängiggjorts med stöd av lagen om explosionsfarliga ämnen skall behandlas och avgöras i enlighet med bestämmelserna i lagen om explosionsfarliga ämnen.

1.2. **Lag om ändring av kemikalielagen**

I den föreslagna lagen om ändring av kemikalielagen föreslås det att följande bestämmelser i kemikalielagen skall upphävas: 4 § 2 mom., 7 § 2 mom., 8 § 4 mom., 13, 13 a, 31—33, 33 a, 35 och 36 §, 45 § 4 mom., 52 a § 2 mom. samt 54 §. Dessa bestämmelser gäller industriell hantering och upplagring av hälso- och miljöfarliga kemikalier. Det föreslås att de oförändrade eller något förändrade skall flyttas till den föreslagna lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor.

1 §. Lagens syfte. Det föreslås att till 1 mom. skall fogas brand- och explosionsrisk. Lagens syfte skall efter detta vara att förebygga och avvärja av kemikalier orsakade skador på hälsan och miljön samt risker för bränder och explosioner.

2 §. Lagens tillämpningsområde. Det föreslås att 1 mom. skall ändras så att begreppet ”teknisk eller annan användning” ersätts med det allmännare begreppet ”användning”.

3 §. Förhållande till vissa författningar. Det föreslås att till paragrafen skall fogas ett nytt 4 mom., där en hänvisning till den föreslagna nya lagen om säkerhet vid hantering

av farliga kemikalier och explosiva varor skall ingå.

5 §. Tillsynsmyndigheter i centralförvaltningen. Genom en ändring av paragrafen skall social- och hälsovårdens produkttillsynscentral och Finlands miljöcentral roll vid styrningen av verkställandet av kemikalielagen göras klarare. Syftet med ändringen är att effektivera tillsynen över lagstiftningen i kommunerna. En effektivisering av tillsynen har upplevts nödvändig bl.a. till följd av att kommunerna har så små resurser för kemikalietillsyn. Motsvarande lösning har man också kommit till vid en ändring av hälsoskyddslagen (763/1994, ändr. 1223/2002). En överföring av tillsynsuppgifter till en tillsynsenhet inom centralförvaltningen stämmer överens med de nuvarande principerna för utveckling av förvaltningen. Syftet är att den styrning som gäller verkställandet av kemikalielagstiftningen skall inriktas i synnerhet på att i samarbete med länsstyrelserna och de regionala miljöcentralerna utveckla och ge råd om tillsynspraxis för kommunens kemikalietillsynsmyndigheter för att tillsynspraxis i hela landet skall bli enhetligare. I och med att ministeriernas verksamhet allt mera inriktas på att bereda gemenskapslagstiftning, utfärda normer och utarbeta internationella fördrag och program, har styrningen och utvecklandet av tillsynsåtgärderna fått alltför liten uppmärksamhet vid ministerierna. Dessutom har den nuvarande ordalydelsen i 5 § kemikalielagen, där endast den högsta tillsynen över iakttagandet av de bestämmelser och föreskrifter som utfärdas med stöd av lagen behandlas, ansetts otillräcklig till sina fullmakter vid styrningen av kommunerna.

8 §. Särskilda tillsynsmyndigheter. Det föreslås att till paragrafen fogas en bestämmelse om att social- och hälsovårdens produkttillsynscentral skall övervaka att bestämmelserna om skyddsinformationsblad följs. Tillsynen skall i huvudsak ske i samband med granskning av kemikalieanmälningar. Arbetskyddsmyndigheterna skall fortfarande utöva tillsyn av skyddsinformationsblad för kemikalier som används i arbete.

52 §. Kemikalieförseelse. Det föreslås att hänvisningarna till de paragrafer i kemikalielagen som i denna proposition föreslås bli upphävda skall slopas i 1 mom. Motsvarande

bestämmelser skall tas in i 125 § i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor.

56 §. Verkställighet. Det föreslås att hänvisningarna till de paragrafer i kemikalielagen som i denna proposition föreslås bli upphävda skall slopas i denna paragraf.

I ikraftträdelse- och övergångsbestämmelsen föreslås att de förordningar om industriell hantering och upplagring som getts med stöd av kemikalielagen och de handels- och industriministeriebeslut som utfärdats med stöd av dessa förordningar skall förbli i kraft.

Likaså föreslås det att de tillstånd och godkännanden som getts med stöd av kemikalielagen och de som getts med stöd av de bestämmelser som avses i 68, 68 a och 68 b § kemikalielagen och gällde tidigare skall förbli i kraft, om inget annat bestäms i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor.

Dessutom föreslås det att ett ärende som är anhängigt när ändringen av kemikalielagen träder i kraft och som anhängiggjorts med stöd av kemikalielagen skall handläggas och avgöras i enlighet med bestämmelserna i kemikalielagen.

1.3. Lag om ändring av 44 kap. 11 och 12 § strafflagen

11 §. Brott mot bestämmelserna om explosiva varor. I den svenska versionen av den föreslagna paragrafen har termen sprängämne ersatts med explosiv vara, eftersom detta står i linje med terminologin i den nya lagen och eftersom termen sprängämne inte täcker farliga kemikalier. Hänvisningen till lagen om explosionsfarliga ämnen skall ersättas med en hänvisning till den lag om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor som skall stiftas. I verkligheten breddas tillämpningsområdet för paragrafen något från det nuvarande och på motsvarande sätt blir tillämpningsområdet för 44 kap. 1 § strafflagen något snävare, eftersom syftet är att de bestämmelser som gäller industriell hantering och upplagring av hälso- och miljöfarliga kemikalier skall upphävas i kemikalielagen. De skall i stället höra till tillämpningsområdet för den nya lagen.

Med stöd av 1 mom. skall det vara straffbart om någon uppsåtligt eller av grov oaktsamhet agerar i strid med lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor eller i strid med en bestämmelse, ett förbud eller en föreskrift som meddelats med stöd av den. Tillsynsmyndigheten kan ställa förbud med stöd av bl.a. 106, 109 och 111 § i nämnda lag samt meddela bestämmelser som gäller enskilda fall med stöd av 105—108 och 110 §. Räddningsmyndigheten kan med stöd av 36 § nämnda lag i ett enskilt fall meddela bestämmelser som gäller förvaring av farliga kemikalier och med stöd av 92 § bestämmelser som gäller användningen av fyrverkeripjäser och som beror på lokala förhållanden.

Med stöd av 1 mom. skall det också vara straffbart om någon uppsåtligt eller av grov oaktsamhet bryter mot en tillstånds- eller anmälningsskyldighet om vilken föreskrivs i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor eller mot de villkor, begränsningar eller förbud som har ställts i ett beslut som gäller ett tillstånd eller en anmälan.

Om tillståndsskyldigheter föreskrivs i 23, 37, 58 och 73 § lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor samt om anmälningsskyldighet bl.a. i 24, 63, 79, 81, 93 och 97 § i nämnda lag. Om de villkor, begränsningar och förbud som har ställts i beslut som gäller ett tillstånd och en anmälan föreskrivs bl.a. i 25, 34, 59, 63, 79, 81, 91, 93, 94, 97 och 100 § i nämnda lag.

Sätten att utföra brott skall skrivas in med beaktande av de begrepp som används i den nya lagen. För klarhets skull skall de åtgärder som gäller farliga kemikalier och explosiva varor tas upp i olika punkter i 1 mom. I lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor skall föreskrivas om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier. I lagen skall också föreskrivas om de krav som skall ställas på explosiva varor och om tillverkningen av explosiva varor. Däremot skall de krav som gäller farliga kemikalier omfattas av tillämpningsområdet för kemikalielagen. Av detta skäl skiljer sig gärningssätten i 1 mom. 1 och 2 punkten från varandra.

Brottsrekvisitet för brott mot bestämmel-

serna om explosiva varor skall inte heller i fortsättningen förutsätta att gärningen är ägnad att orsaka fara, eftersom det är så pass uppenbart att verksamhet i strid med bestämmelserna är farlig att inget särskilt kriterium för fara behövs i bestämmelserna. Imputabilitetskravet skall fortsättningsvis vara avskiltighet eller grov oaktsamhet, och straffskalan böter eller fängelse i högst två år, om inte strängare straff bestäms för gärningen i någon annan lag.

Enligt 2 mom. skall brott mot bestämmelserna om explosiva varor komma i fråga också när produkter som avses i 5 kap. lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor importeras, används, säljs eller annars överläts, installeras eller underhålls i strid med nämnda lag eller en bestämmelse som getts med stöd av den. Ifrågavarande produkter skall vara utrustningar och säkerhetssystem som används i explosionsfarliga utrymmen, gasanordningar, aerosoler och cisterner för brännbar vätska. De hör redan till tillämpningsområdet för den nuvarande sprängämnesbestämmelsen. Den nuvarande bestämmelsen skall emellertid preciseras så att endast sådana gärningar skall vara straffbara som är ägnade att äventyra någon annans liv eller hälsa eller orsaka fara för någon annans egendom.

Paragrafens 3 mom. skall motsvara nuvarande 11 § 2 mom. (805/2003). Som brott mot bestämmelserna om explosiva varor skall fortsättningsvis inte anses innehav av explosiva varor, om den som innehar sådana på eget initiativ gör en anmälan till polisen om de explosiva varorna och överlämnar dem i polisens besittning.

Brott mot bestämmelserna om explosiva varor skall vara sekundärt, om ett strängare straff föreskrivs någon annanstans i lag. Bestämmelsens sekundära karaktär kan vara av betydelse när gärningens förhållande främst till de allmänfarliga brott som avses i 34 kap. eller de miljöbrott som avses i 48 kap. strafflagen granskas.

12 §. Ovarsam hantering. I paragrafen föreslås inga innehållsmässiga ändringar, endast en precisering av de begrepp som används.

I paragrafens ingress skall hänvisningen till en allmän eller särskild föreskrift slopas, ef-

tersom den är problematisk med tanke på laglighetsprincipen i 8 § grundlagen.

Enligt 1 punkten skall straffpåföljd för ovarsam hantering på samma sätt som i dagens läge vara möjlig vid användning, behandling eller förvaring av skjutvapen eller eld, men i stället för explosionsfarliga ämnen eller produkter skall i förteckningen nämnas explosiva varor.

Om explosiva varor skall föreskrivas närmare i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor. Med stöd av den skall med explosiva varor avses sprängämne och artiklar eller instrument som innehåller sprängämne samt ett annat ämne eller instrument eller en annan artikel som tillverkats för att alstra en detonation eller ett pyrotekniskt fenomen.

I 2 punkten skall på samma sätt som för närvarande hänvisas till hälso- och miljöfarliga samt brand- och explosionsfarliga kemikalier eller andra motsvarande ämnen. Dessutom skall 2 punkten kompletteras genom en hänvisning till de produkter som avses i 5 kap. lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor, vilka har räknats upp i motiveringarna till 11 §.

Därmed kvarstår en del av de nuvarande explosionsfarliga ämnena och produkterna inom tillämpningsområdet för 1 punkten och en del övergår till tillämpningsområdet för 2 punkten. Samtidigt slopas överlappningen mellan 1 och 2 punkten, eftersom brand- och explosionsfarliga kemikalier ju är explosionsfarliga ämnen. I övrigt – t.ex. i paragrafens brottsrekvisit, straffbestämmelsens sekundära natur eller den straffskala som skall tillämpas – föreslås inga ändringar. Som ovarsam hantering som är straffbar kvarstår därmed endast annan ovarsamhet än den som nämns i 11 §, t.ex. ovarsamhet på grundläggande nivå vid hanteringen av farliga kemikalier eller explosiva varor så att gärningen

dock är ägnad att äventyra någon annans liv eller hälsa eller orsaka fara för någon annans egendom.

2. Närmare bestämmelser

I 138 § i den nya lagen föreslås det att de förordningar som getts med stöd av de tidigare lagarna och de beslut av handels- och industriministeriet och försvarsministeriet vilka utfärdats med stöd av dessa förordningar skall förbli i kraft tills vidare. I samband med att de lagar som ingår i denna proposition träder i kraft är syftet att göra endast sådana ändringar i de ovan nämnda statsrådsförordningarna genom vilka bestämmelser som står i strid med denna nya lag avlägsnas ur förordningarna.

Sedan denna lag har trätt i kraft är avsikten att inleda ett revideringsarbete som gäller bestämmelserna på förordningsnivå. Härvid är avsikten att de beslut av handels- och industriministeriet som med stöd av lagen förblir i kraft skall upphävas och om de frågor som ingår i dem skall vid behov föreskrivas genom förordningar av statsrådet med stöd av de bemyndiganden som föreskrivs i denna lag. Revideringsarbetet försiggår åren 2005—2007.

3. Ikraftträdande

Det föreslås att lagarna skall träda i kraft den 1 juli 2005.

4. Lagstiftningsordning

Det kan inte anses att de föreslagna lagarna ingriper i omständigheter som har skyddats genom grundlagen. Enligt regeringens uppfattning kan de lagar som ingår i propositionen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan förelägs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att förebygga och avvärja skador på person, miljö och egendom vilka förorsakas vid tillverkning, användning, överföring, upplagring, förvaring och annan hantering av farliga kemikalier samt explosiva varor. Syftet med lagen är dessutom att främja den allmänna säkerheten.

2 §

Lagens tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs om

- 1) industriell hantering och upplagring, överföring och förvaring av farliga kemikalier,
- 2) de krav som ställs på explosiva varor samt om tillverkning, import, användning, överföring, handel med, överlåtelse, innehav, upplagring, förvaring och förstöring av explosiva varor,
- 3) de krav som ställs på anordningar och apparater som används vid de verksamheter som avses i 1 och 2 punkten och om de åtgärder som sammanhänger med att dessa krav säkerställs,
- 4) de krav som ställs på installering och underhåll av anordningar och apparater som avses i 3 punkten samt om andra åtgärder för förhindrande av skador,
- 5) åtgärder för avvärjande av den explosionsrisk som damm medför i samband med industriell hantering och upplagring av farli-

ga kemikalier samt om tillverkning och upplagring av explosiva varor.

3 §

Tillämpning av lagen inom försvarsmakten

Denna lag tillämpas på verksamheten inom försvarsmakten, om inte något annat föreskrivs särskilt i denna lag.

De förordningar av statsrådet som meddelats med stöd av denna lag gäller inte explosiva varor som är avsedda för försvarsmaktens militära verksamhet eller upplagring och industriell hantering av farliga kemikalier i objekt som skall hållas hemliga med tanke på rikets säkerhet samt vid militära övningar, på övningsområden och vid fredsbevarande operationer.

Genom förordning av försvarsministeriet föreskrivs närmare om de explosiva varor som är avsedda för försvarsmaktens militära verksamhet. Försvarsministeriets förordning gäller också försvarsmaktens explosiva varor som är i gränsbevakningsväsendets besittning och som är avsedda för militär verksamhet. Dessutom föreskrivs genom förordning av försvarsministeriet närmare om upplagring och industriell hantering av farliga kemikalier i objekt som skall hållas hemliga med tanke på rikets säkerhet samt vid militära övningar, på övningsområden och vid fredsbevarande operationer.

De uppgifter som gäller explosiva varor och som i denna lag har ålagts myndigheterna sköts inom försvarsmakten internt inom försvarsförvaltningen. Detsamma gäller också de explosiva varor som avses i 3 mom. och som har överlåtits till gränsbevakningsväsendet. På samma sätt sköts också de uppgifter som i denna lag ålagts en myndighet

och som sammanhänger med upplagring och industriell hantering av farliga kemikalier i objekt som skall hållas hemliga med tanke på rikets säkerhet samt vid militära övningar, på övningsområden och vid fredsbevarande operationer. De som sköter dessa uppgifter skall samarbeta med övriga myndigheter som avses i denna lag för att genomföra syftet med lagen. I fråga om skötseln av uppgifterna föreskrivs närmare genom förordning av försvarsministeriet.

4 §

Avgränsning av tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas inte på

1) sådan transport som sker utanför en produktionsanläggnings område och avses i lagen om transport av farliga ämnen (719/1994) eller på tillfällig upplagring som nära anknyter till denna transport,

2) tillverkning, användning och upplagring av explosiva varor i gruva till den del om detta bestäms i gruvlagen (503/1965),

3) användning och upplagring av farliga kemikalier i fartyg,

4) radioaktiva ämnen eller produkter som innehåller radioaktiva ämnen.

Patroner för skjutvapen upplagras, förvaras och förstörs på det sätt som föreskrivs i denna lag. Utöver vad som bestäms i denna lag om deras tillverkning skall skjutvapenlagen (1/1998) tillämpas. I övrigt tillämpas skjutvapenlagen på patroner för skjutvapen.

5 §

Förhållandet till annan lagstiftning

Bestämmelser om klassificering av, emballage för och märkning av farliga kemikalier finns i kemikalielagen (744/1989).

Bestämmelser om arrangerandet av räddningsverksamheten finns i räddningslagen (468/2003).

För förhindrande av fara som hänger samman med tryck iakttas lagen om tryckbärande anordningar (869/1999).

Bestämmelser om elsäkerhet finns i elsäkerhetslagen (410/1996).

I fråga om skydd av arbetstagare och miljö-

skydd gäller dessutom vad som föreskrivs särskilt.

6 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *kemikalie* grundämnen och kemiska föreningar av dessa, sådana de förekommer i naturen eller industriellt producerade (*ämnen*), samt blandningar av två eller flera ämnen (*preparat*),

2) *farlig kemikalie* kemikalie som i kemikalielagen och i de bestämmelser som utfärdats med stöd av den har definierats som brand- och explosionsfarlig kemikalie eller hälso- eller miljöfarlig kemikalie samt annan brännbar vätska,

3) *brand- och explosionsfarlig kemikalie* kemikalie som på grund av sina fysikalisk-kemiska egenskaper kan förorsaka brand eller explosion,

4) *hälsofarlig kemikalie* kemikalie som på grund av sina kemiska egenskaper redan i små mängder kan orsaka men för hälsan, om den hamnar i en mänsklig organism,

5) *miljöfarlig kemikalie* kemikalie som i miljön redan i små mängder kan skada den levande naturen,

6) *brännbar vätska* en flytande kemikalie vars flampunkt är högst 100 °C,

7) *explosiv vara* sprängämne och artiklar eller instrument som innehåller sprängämne samt andra ämnen eller instrument eller artiklar som tillverkats för att alstra en detonation eller ett pyrotekniskt fenomen,

8) *pyrotekniskt medel* ett föremål eller medel som till följd av kemiska reaktioner innehåller ämnen eller beståndsdelar som producerar värme, ljus, ljud, gas, rök eller kombinationer av dessa och som dessutom kan innehålla en tidsinsats som får medlet eller en del av det att röra sig,

9) *fyrverkeripjäs* ett pyrotekniskt medel som producerats för nöjesbruk,

10) *industriell hantering* tillverkning och användning samt annan motsvarande hantering av farliga kemikalier,

11) *upplagring* innehav av farliga kemikalier och explosiva varor inom en produktionsanläggning i en fast lagerbehållare eller

lagersilo, en löscistern, ett emballage eller en transportanordning eller förvarade på något annat sätt,

12) *förvaring* innehav av små mängder farliga kemikalier och explosiva varor,

13) *produktionsanläggning* ett område som innehas av en verksamhetsutövare och där farliga kemikalier eller explosiva varor tillverkas, hanteras eller upplagras i en eller flera anläggningar,

14) *anläggning* en sådan teknisk enhet inne i en produktionsanläggning där farliga kemikalier eller explosiva varor tillverkas, hanteras eller upplagras, inklusive utrustning, rör-system, maskiner, lager, lastnings- och lossningsplatser samt järnvägar, kajer och konstruktioner och anordningar i anknytning till dessa på produktionsanläggningens område,

15) *anordning* cistern, pump, ventil, del av rörsystem eller annan teknisk anordning som behövs vid hanteringen av en farlig kemikalie eller explosiv vara,

16) *aggregat* en teknisk helhet bestående av anordningar och rörsystem samt de tillbehör som hör samman med dem,

17) *produkt* anordning, explosiv vara, säkerhetssystem eller annat medel som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag,

18) *storolycka* betydande utsläpp, brand, explosion eller en annan händelse som orsakas av sådana okontrollerade händelseförlopp i samband med driften i en produktionsanläggning som tillverkar, hanterar eller upplagrar farliga kemikalier eller explosiva varor som kan medföra allvarlig, omedelbar eller fördröjd fara för människors hälsa, miljö eller egendom inne i eller utanför anläggningen, samt där en eller flera farliga kemikalier eller explosiva varor ingår,

19) *verksamhetsutövare* en juridisk eller fysisk person som tillverkar, importerar, saluför, släpper ut på marknaden, överlåter, exporterar, lagrar, förpackar, distribuerar, innehar, förvarar, använder eller på något annat sätt som avses i denna lag hanterar en farlig kemikalie eller en explosiv vara eller en annan produkt,

20) *explosiv atmosfär* en blandning i vilken den ena delen består av luft med normalt tryck och den andra delen av brännbara ämnen i form av gas, ånga, dimma eller damm och i vilken förbränningen efter antändning

sprider sig till hela den oförbrända blandningen,

21) *explosionsfarligt utrymme* ett utrymme där explosiv atmosfär kan förekomma i sådana mängder att särskilda skyddsåtgärder behövs för att förhindra skador på person, miljö och egendom och för att upprätthålla allmän säkerhet,

22) *räddningsmyndighet* räddningsmyndigheten inom det lokala räddningsväsende som avses i räddningslagen.

2 kap.

Säkerhetskrav

Allmänna säkerhetsprinciper

7 §

Skyldighet att inhämta information

Verksamhetsutövaren skall i fråga om de farliga kemikalier eller explosiva varor som utövaren tillverkar, hanterar och upplagrar skaffa sig sådan information om de fysikaliska och kemiska, brand- och explosionsfarliga samt hälso- och miljöfarliga egenskaperna och klassificeringen av dessa som skäligen kan fås och som är tillräckliga för att de förpliktelser som föreskrivs i denna lag skall kunna uppfyllas.

8 §

Skyldighet att välja

I syfte att förhindra och avvärja skador av farliga kemikalier och explosiva varor skall verksamhetsutövaren, när det rimligen är möjligt, bland till buds stående alternativ välja den kemikalie, explosiva vara eller metod som orsakar minst fara.

9 §

Omsorgsplikt

Verksamhetsutövaren skall iaktta tillräcklig omsorg och försiktighet med beaktande av

den farliga kemikaliens och den explosiva varans mängd och farlighet så att skador på person, miljö och egendom kan förhindras.

Om vårdslös eller ovarsam hantering av en farlig kemikalie eller en explosiv vara leder till att konstruktioner eller miljön förorenas, skall verksamhetsutövaren eller någon annan som har orsakat föroreningen se till att konstruktionerna och miljön återställs i sådant skick att de inte längre medför fara för människors hälsa eller miljön.

Organiserandet av verksamheten i en produktionsanläggning

10 §

Förebyggande av olyckor

Verksamhetsutövaren skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att förebygga olyckor och begränsa följderna av dem för människor och miljö samt egendom.

De åtgärder som gäller förebyggande av olyckor skall täcka verksamheten i hela produktionsanläggningen. De skall vara planliga och systematiska och basera sig på identifiering av de risker som verksamheten medför samt på fastställandet av mål och verksamhetssätt som gäller begränsning av riskerna. Verksamhetsutövaren skall följa och bedöma hur åtgärderna har genomförts och vilken verkan de har haft samt vid behov vidta korrigerande åtgärder.

Verksamhetsutövaren skall sörja för att ändringar i produktionsanläggningen görs utan att säkerheten äventyras och i enlighet med de säkerhetsprinciper som har fastställts i produktionsanläggningen.

11 §

Organisation och personal

Verksamhetsutövaren skall sörja för att ledningens och personalens uppgifter och ansvarsområden som sammanhänger med produktionsanläggningens säkerhet är klart definierade på alla nivåer inom organisationen.

Verksamhetsutövaren skall ge personalen

sådan utbildning, vägledning och handledning som en säker drift vid produktionsanläggningen förutsätter.

Verksamhetsutövaren skall sörja för att personalen vid övriga företag som är verksam på produktionsanläggningens område har tillräcklig information om produktionsanläggningens verksamhet, de riskfaktorer som sammanhänger med den och hur man kan förbereda sig inför dem samt att dessa företags personal har fått utbildning och vägledning i en sådan omfattning som en säker verksamhet i deras uppgifter förutsätter. Verksamhetsutövaren skall dessutom övervaka att utomstående personal verkar i enlighet med bestämmelserna och de verksamhetssätt som skall följas i produktionsanläggningen.

12 §

Drift och underhåll av en produktionsanläggning

Verksamhetsutövaren skall sörja för att aggregaten och anordningarna i en produktionsanläggning drivs på ett säkert sätt och i enlighet med de bruksanvisningar som getts om dem så att verksamheten vid sedvanlig drift eller exceptionella situationer som kan förutses inte kan medföra sådana explosioner, bränder eller kemikalieutsläpp av vilka följer omedelbara skador på person, miljö eller egendom i eller utanför produktionsanläggningen.

Verksamhetsutövaren skall sörja för underhållet av aggregat och anordningar samt de anordningar och system som är avsedda för att garantera säkerheten och tillräckligt ofta försäkra sig om att de kan drivas säkert och att de fungerar korrekt.

Aggregat och anordningar som innehåller synnerligen lättantändliga, lättantändliga och explosiva kemikalier samt explosiva varor får placeras i en byggnad endast i en sådan mängd som är nödvändig för att verksamheten skall kunna organiseras.

I produktionsutrymmen får farliga kemikalier eller explosiva varor finnas endast i sådana mängder som är motiverade med tanke på verksamheten och säkerheten.

Planering och byggande av en produktionsanläggning

13 §

Aggregat och anordningar

En produktionsanläggnings tillverknings-, upplagrings- och hanteringsaggregat och -anordningar skall planeras, dimensioneras, byggas och placeras så att sedvanlig användning av dem och exceptionella förhållanden som på förhand kan bedömas som möjliga inte medför sådana explosioner, bränder eller kemikalieutsläpp av vilka följer omedelbara skador på person, miljö eller egendom i och utanför produktionsanläggningen.

Aggregat och anordningar skall placeras så att de kan användas, underhållas och besiktiga på ett ändamålsenligt sätt.

Aggregat och anordningar skall förses med sådana varnings- och säkerhetspåskrifter som är ändamålsenliga med tanke på verksamheten och de risker den medför och som förutsätts för en säker användning och för att beredskap skall finnas vid olyckor.

14 §

Planering av en produktionsanläggnings område

De anläggningar vilka finns på en produktionsanläggnings område samt aggregat, konstruktioner och byggnader som hör till anläggningarna och andra byggnader, objekt och verksamheter på produktionsanläggningens område skall placeras och vid behov skyddas så att det kan förhindras att olyckor sprider sig från en anläggning till en annan eller till andra byggnader eller konstruktioner på produktionsanläggningens område och så att verkningarna av olyckor kan begränsas till ett så litet område som möjligt.

De utrymmen och områden som är avsedda för industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier skall placeras åtskilda från de utrymmen och områden där människor arbetar i andra uppgifter än sådana som direkt sammanhänger med industriell hantering och

upplagring av kemikalier. De enheter eller verksamheter som orsakar särskild fara skall vid behov placeras åtskilda från övriga verksamheter.

Anläggningar och aggregat samt andra funktioner som finns på produktionsanläggningens område skall placeras så att de som befinner sig på ett område där en olycka sker har möjlighet att avlägsna sig från området tryggt, så att de som deltar i bekämpningsåtgärder har tillträde till olycksobjekten och så att det är möjligt att köra ned processen eller stanna övrig verksamhet på ett tryggt sätt.

15 §

Byggnader och konstruktioner

Byggnader och konstruktioner skall planeras, byggas och vid behov utrustas med tillräckliga konstruktioner och system som skyddar dem mot effekter av olyckor eller förhindrar sådana på så sätt att följderna av en explosion, brand eller ett kemikalieutsläpp som eventuellt sker i en byggnad kan begränsas så att de blir så små som möjligt och att en olycka utanför en byggnad inte medför risk för allvarliga skador för personer inne i byggnaden.

Tillverknings-, hanterings- och upplagringsutrymmen eller tillverknings-, hanterings- och upplagringsplatser för farliga kemikalier och explosiva varor skall utrustas med de märkningar som förutsätts för säker användning och beredskap inför olyckssituationer.

Byggnaderna skall planeras så att man tryggt kan avlägsna sig från dem vid farosituationer.

16 §

Förhindrande av obehörigt tillträde

Verksamhetsutövaren skall med konstruktionsåtgärder eller på något annat sätt som är tillräckligt effektivt med hänsyn till verksamhetens art sörja för att obehöriga inte får tillträde till produktionsanläggningens område. Verksamhetsutövaren skall dessutom sör-

ja för att obehöriga inte får tillgång till farliga kemikalier eller explosiva varor.

Placering av en produktionsanläggning

17 §

Placering på bebyggt område

Verksamhetsutövaren skall vid planeringen av platsen för produktionsanläggningar som tillverkar, hanterar eller lagrar farliga kemikalier eller explosiva varor beakta att produktionsanläggningen skall placeras på ett sådant avstånd från bosättningsområden, byggnader och områden som är i allmän användning, skolor, vårdinrättningar, industrianläggningar, upplag, trafikleder samt annan verksamhet utanför anläggningen att explosioner, bränder och kemikalieutsläpp som på förhand kan bedömas som möjliga inte medför fara för skador på person, miljö eller egendom i dessa objekt.

18 §

Placering i närheten av naturobjekt och grundvattenområden

Verksamhetsutövaren skall vid planeringen av platsen för produktionsanläggningar som tillverkar, hanterar eller lagrar farliga kemikalier eller explosiva varor beakta att produktionsanläggningen skall placeras på ett tillräckligt avstånd från områden som är särskilt viktiga och särskilt känsliga med tanke på naturen, från övriga objekt som är viktiga med tanke på miljöskyddet samt från rekreationsområden så att sådana explosioner, bränder och kemikalieutsläpp i produktionsanläggningen som på förhand skall bedömas vara möjliga inte orsakar fara för miljöskador i dessa objekt.

En produktionsanläggning får inte utan särskild, grundad anledning placeras på ett viktigt grundvattenområde eller ett annat grundvattenområde som lämpar sig för vattenförsörjning, om det inte på basis av kemikalier-

nas egenskaper kan påvisas att dessa inte medför någon fara för grundvattnet. Om en produktionsanläggning där farliga kemikalier eller explosiva varor tillverkas, lagras eller hanteras industriellt dock placeras på ett sådant grundvattenområde, måste det genom särskilda åtgärder i fråga om konstruktion och driftteknik ses till att verksamheten vid anläggningen inte medför fara för att grundvattnet förorenas.

19 §

Beaktandet av utomstående verksamhet

Platsen för en produktionsanläggning väljs så att verksamhet utanför anläggningen och förhållanden i naturen inte medför risk för olyckor i anläggningen.

20 §

Beaktandet av planläggningen

Vid placeringen av produktionsanläggningar som tillverkar, hanterar eller lagrar farliga kemikalier eller explosiva varor skall beaktas placeringsplatsens och omgivningens nuvarande och kommande användningssyfte som har anvisats i en plan med rättsliga verkningar enligt markanvändnings- och bygglagen (132/1999) liksom också de planbestämmelser som eventuellt gäller området.

Kompletterande bestämmelser

21 §

Bemyndigande att utfärda förordning om säkerhetskrav

Genom förordning av statsrådet kan föreskrivas närmare om de allmänna säkerhetsprinciperna, organiserandet av verksamheten i en produktionsanläggning samt planeringen, byggandet och placeringen av en produktionsanläggning, om vilka föreskrivs i detta kapitel.

3 kap.

Hantering och upplagring av farliga kemikalier*Industriell hantering och upplagring*

22 §

Uppdelning av verksamheten

Industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier delas enligt de farliga kemikalernas mängd och farlighet upp i omfattande och liten industriell hantering och upplagring.

När uppdelningen av industriell hantering och upplagring i omfattande och liten samt andra skyldigheter som gäller industriell hantering och upplagring bestäms beaktas alla farliga kemikalier som hanteras och upplagras i samma verksamhetsutövares produktionsanläggning.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om uppdelningen av industriell hantering och upplagring.

23 §

Tillståndsplikt

Omfattande industriell hantering och upplagring av en farlig kemikalie får utövas endast med tillstånd av säkerhetsteknikcentralen. Verksamhetsutövaren skall ansöka om ovan avsett tillstånd hos säkerhetsteknikcentralen. I ansökan skall ingå uppgifter och utredningar om den planerade verksamheten och säkerhetsarrangemangen.

Om flera verksamhetsutövare är verksam på samma plats och en del av dem bedriver omfattande industriell hantering och upplagring och en del liten industriell hantering och upplagring, och om verksamhetsutövarnas verksamhet bildar en funktionell helhet, beviljar säkerhetsteknikcentralen tillstånd och fattar beslut på basis av anmälan.

Verksamhetsutövaren skall göra en anmälan eller ansöka om tillstånd för betydande ändringar i den verksamhet som avses i 1 mom.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs

närmare om tillståndsförfarandet för industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier när verksamheten inleds, om det tillstånds- och anmälningsförfarande som sammanhänger med ändringssituationer, om hur tillstånd skall sökas och anmälan göras samt om de uppgifter och utredningar som skall ingå i ansökan och anmälan.

24 §

Anmälningsskyldighet

Liten industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier får bedrivas endast om en anmälan om detta görs. Verksamhetsutövaren skall göra anmälan till räddningsmyndigheten, om inte anmälan med stöd av 23 § 2 mom. skall göras till säkerhetsteknikcentralen. I anmälan skall ingå uppgifter och utredningar om den planerade verksamheten och säkerhetsarrangemangen.

Verksamhetsutövaren skall göra en anmälan om betydande ändringar i den verksamhet som avses i 1 mom.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om anmälningsförfarandet vid industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier när verksamheten inleds och i ändringssituationer, om hur anmälan skall göras samt om de uppgifter och utredningar som skall ingå i anmälan.

25 §

Beviljande av tillstånd och behandling av anmälan

En förutsättning för att det tillstånd som avses i 23 § skall beviljas är att verksamhetsutövaren har visat att verksamheten uppfyller säkerhetskraven enligt 2 kap. Till tillståndet kan fogas villkor som är nödvändiga för att dessa krav skall uppfyllas. Efter att ha fått en sådan ändringsanmälan som avses i 23 § 3 mom. kan säkerhetsteknikcentralen ställa sådana villkor för verksamheten som är nödvändiga för att säkerhetskraven enligt 2 kap. skall uppfyllas.

Efter att ha fått en sådan anmälan som avses i 24 § 1 och 2 mom. fattar ifrågavarande tillsynsmyndighet beslut i saken och kan i

beslutet ställa sådana villkor som är nödvändiga för att säkerhetskraven enligt 2 kap. skall uppfyllas.

26 §

Miljökonsekvensbedömning

Vid ansökan om tillstånd enligt 23 § skall verksamhetsutövaren lägga fram en miljökonsekvensbeskrivning, om det är fråga om ett sådant projekt som avses i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994). I den mån som beskrivningen innehåller sådana uppgifter om miljökonsekvenserna som behövs för tillämpningen av bestämmelserna i denna lag, krävs samma uppgifter inte på nytt.

Av tillståndet skall framgå på vilket sätt bedömningen enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning har beaktats.

27 §

Inspektion av produktionsanläggningar

Säkerhetsteknikcentralen skall övervaka det tekniska genomförandet av en produktionsanläggning där omfattande industriell hantering och upplagring bedrivs och av de objekt som avses i 23 § 2 mom. samt att deras verksamhetsprinciper, verksamhetssätt och ledningssystem stämmer överens med kraven och är funktionsdugliga. Säkerhetsteknikcentralen skall systematiskt och periodiskt inspektera de övervakade produktionsanläggningarna i den omfattning som deras verksamhet förutsätter, om centralen inte har godkänt andra metoder som lämpar sig för övervakningen av produktionsanläggningen och med hjälp av vilka centralen kan försäkra sig om att det som avses ovan stämmer överens med kraven och är funktionsdugligt.

Räddningsmyndigheten skall inspektera verksamhetssätten i de produktionsanläggningar som bedriver liten industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier och att det tekniska genomförandet stämmer överens med kraven. Räddningsmyndigheten kan i ett beslut som avses i 25 § 2 mom. godkänna att inspektionen kan ersättas med en inspektion utförd av ett besiktningsorgan

som avses i 100 §.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om inspektionernas innehåll, tidsfrister och tidpunkter samt om anmälningar till andra myndigheter och om övrigt genomförande i praktiken av inspektionerna.

28 §

Intern räddningsplan

Verksamhetsutövaren skall göra upp en intern räddningsplan för produktionsanläggningen, om den industriella hanteringen och upplagringen är omfattande.

I den interna räddningsplanen fastställs de åtgärder med vilka verkningarna av en olycka avvärs i olycksfall som på förhand kan bedömas som möjliga, följderna begränsas så att de blir så små som möjligt samt förberedelser görs för att spåren efter en olycka skall kunna undanröjas och miljön rengöras.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om uppgörandet av interna räddningsplaner, om deras innehåll, förnyandet av dem, övningar enligt dem och om ingivande av räddningsplaner till tillsynsmyndigheterna.

29 §

Person som är ansvarig för industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier

Verksamhetsutövaren skall utse en ansvarig person, om den industriella hanteringen och upplagringen är omfattande. Den ansvariga personen har till uppgift att sörja för att verksamheten i produktionsanläggningen stämmer överens med de bestämmelser och tillståndsvillkor som gäller farliga kemikalier samt med uppgjorda säkerhetsprinciper och planer.

Den ansvariga personen skall känna till verksamheten i produktionsanläggningen, de bestämmelser som gäller den samt förutsättningarna för en säker verksamhet.

Den ansvariga personen skall visa sin kompetens vid ett prov som ordnas av säkerhetsteknikcentralen. Personen i fråga ges ett intyg över godkänt prov.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs vid behov närmare om hur den ansvariga personen skall utses, om hans eller hennes uppgifter, kompetenskrav och visande av kompetens.

30 §

Åtgärder för förebyggande av storolyckor orsakade av farliga kemikalier

I en produktionsanläggning där hanteringen och upplagringen av farliga kemikalier kan orsaka en storolycka skall verksamhetsutövaren upprätta ett dokument, där verksamhetsprinciperna för förebyggande av storolyckor presenteras, eller en säkerhetsrapport, där verksamhetsutövaren visar sina verksamhetsprinciper för förebyggande och begränsning av storolyckor samt ger nödvändiga upplysningar om den organisation och det säkerhetsledningssystem som behövs för att dessa skall kunna iakttas.

Säkerhetsrapporten skall tillställas säkerhetsteknikcentralen för bedömning av om åtgärderna i produktionsanläggningen är tillräckliga.

Verksamhetsutövarna vid två eller flera produktionsanläggningar som är belägna nära varandra skall samarbeta för att förebygga storolyckor och förhindra att olyckor sprider sig.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om fastställandet av de skyldigheter som gäller förebyggande av risk för storolyckor samt om innehållet i nödvändiga verksamhetsprinciper och säkerhetsrapporter, om skyldigheterna att förnya och uppdatera dem och om tidpunkterna för detta, om behandlingen av säkerhetsrapporterna samt om verksamhetsutövarnas skyldigheter att samarbeta för att förebygga storolyckor.

31 §

Framläggande av säkerhetsrapporten

Verksamhetsutövaren skall hålla produktionsanläggningens säkerhetsrapport och den förteckning över farliga kemikalier som anknyter till den framlagd.

Med säkerhetsteknikcentralens samtycke

kan verksamhetsutövaren begränsa de uppgifter som i säkerhetsrapporten ges allmänheten och som verksamhetsutövaren anser vara affärs- eller yrkeshemligheter eller annars med fog konfidentiella.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs vid behov närmare om verksamhetsutövarens skyldighet att hålla säkerhetsrapporten framlagd.

32 §

Informeringsskyldighet avseende objekt för vilka en säkerhetsrapport krävs

En verksamhetsutövare som har sådana objekt för vilka en säkerhetsrapport krävs skall informera de personer och sammanslutningar som kan beröras av en sådan storolycka som har fått sin början i produktionsanläggningen. Information skall ges om de säkerhetsåtgärder som gäller produktionsanläggningen och om de förhållningsregler som skall följas för den händelse att en storolycka inträffar. Informationen skall innehålla uppgifter om verksamheten i produktionsanläggningen, om de kemikalier som orsakar risk för en storolycka, riskernas art samt hur befolkningen skall varnas och hur den skall bete sig i olyckssituationer.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs vid behov närmare om verksamhetsutövarens informeringsskyldighet och fullgörandet av den samt om innehållet i de upplysningar som skall ges.

Upplagsområde

33 §

Ansökan om fastställande av ett område som upplagsområde

Utöver vad som föreskrivs i 23 § skall för ett upplagsområde där två eller flera verksamhetsutövare som bedriver omfattande upplagring av farliga kemikalier är verk samma, verksamhetsutövarna se till att hos säkerhetsteknikcentralen ansöks om att det

fastställs att området skall vara upplagsområde för farliga kemikalier, om

1) upplagen använder gemensamma anordningar, trafikområden, lastnings- och lossningskajer eller med dessa jämförbara arrangemang eller om

2) det har planerats att brandbekämpningen vid upplagen och övrig beredskap för olyckor helt eller delvis skall skötas med gemensamma anordningar och utrustningar.

Kommunen, upplagsområdets ägare eller innehavare eller den som verksamhetsutövarna på upplagsområdet har befullmäktigat till detta i ett inbördes avtal, kan ansöka om att det fastställs att upplagsområdet skall vara upplagsområde för farliga kemikalier.

I en ansökan om fastställande av ett område som upplagsområde skall ingå uppgifter och utredningar om upplagsområdets verksamhet och säkerhetsarrangemang.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om fastställande av ett område som upplagsområde, om ansökan om fastställandet, om de uppgifter och utredningar som skall ingå i ansökan samt om behandlingen av ansökan.

34 §

Beslut om fastställande

En förutsättning för fastställandet av ett område som upplagsområde är att de anordningar och arrangemang som avses i 33 § 1 mom. uppfyller säkerhetskraven enligt 2 kap.

I beslutet om fastställande av ett område som upplagsområde kan uppställas sådana villkor för de i 33 § 1 mom. avsedda anordningarna och arrangemangen som är nödvändiga med tanke på säkerheten på upplagsområdet.

Bestämmelser om förvaring av en farlig kemikalie

35 §

Förvaring av farliga kemikalier

Den som i sin besittning har en farlig kemikalie skall iakttä omsorg och försiktighet

vid förvaringen av kemikalien.

Farliga kemikalier skall på platser som har reserverats för dem förvaras i behållare som stämmer överens med kraven. Dessutom skall den som innehar en kemikalie sörja för att obehöriga inte får tillgång till kemikalien. I ett utrymme där en farlig kemikalie förvaras skall dessutom ombesörjas att ordningen och luftcirkulationen är sakenlig samt att kemikalien kan samlas upp eller göras ofarlig i ett skadefall.

Kemikalier som reagerar sinsemellan skall förvaras åtskilda från varandra, om följderna av att de reagerar med varandra kan vara brand, ansenlig värmeutveckling, utveckling av farliga gaser eller uppkomst av instabila ämnen.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs vid behov närmare om de krav som gäller förvaring av farliga kemikalier.

36 §

Farliga kemikaliers förvaringsmängder och begränsningar i dem

Mängderna farliga kemikalier som förvaras och deras förvaringsplatser skall vara sådana att kemikalierna inte medför fara.

Räddningsmyndigheten kan i ett enskilt fall begränsa de mängder farliga kemikalier som förvaras eller för förvaringen fastställa andra begränsningar eller villkor som har ansetts nödvändiga med tanke på säkerheten.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs vid behov närmare om begränsningar som gäller farliga kemikaliers förvaringsmängder och förvaringsplatser.

Överföring av en farlig kemikalie

37 §

Krav som gäller överföringen av farliga kemikalier

När en farlig kemikalie överförs i ett rörsystem utanför produktionsanläggningen tillämpas de i 2 kap. ställda säkerhetskraven på rörsystemet.

För byggandet av ett sådant rörsystem som

avses i 1 mom. krävs byggnadstillstånd av säkerhetsteknikcentralen. En förutsättning för att tillstånd skall beviljas är att de säkerhetskrav som föreskrivs i 2 kap. uppfylls. I övrigt gäller i fråga om tillståndsförfarandet och beviljandet av tillstånd 23 och 25 §.

38 §

Besiktningar av rörsystem

Verksamhetsutövaren skall se till att rörsystemet besiktigas innan det tas i bruk och därefter periodiskt. Besiktningarna görs av det besiktningsorgan som avses i 100 §.

Säkerhetsteknikcentralen kan godkänna att rörsystemets skick i stället för genom periodiska besiktningar övervakas enligt verksamhetsutövarens eget besiktningssystem. En förutsättning för godkännande är att iakttagandet av besiktningssystemet garanterar motsvarande säkerhetsnivå som de periodiska besiktningarna.

39 §

Ansvarig person för rörsystem

Verksamhetsutövaren skall utnämna en ansvarig person för ett sådant rörsystem som avses i 37 §. På den ansvariga personens uppgifter och kompetenskrav tillämpas 29 §.

40 §

Bemyndigande att utfärda förordning om rörsystem

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om de krav som skall ställas på ett rörsystem som är avsett för överföring av en farlig kemikalie, om förfarandet för byggnadstillstånd för rörsystemet, om ansökan om tillstånd samt om de uppgifter och utredningar som skall ingå i ansökan.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs också närmare om besiktning av rörsystem och om tidsfrister och tidpunkter för dem samt om de objekt för vilka besiktning inte krävs och om ansvariga personer samt om de krav som skall ställas på verksamhetsutöva-

rens eget besiktningssystem och om förfarandena för godkännande av det.

4 kap.

Förebyggande av och skyddande mot explosioner

41 §

Bedömning av explosionsrisk

Verksamhetsutövaren skall bedöma de riskfaktorer som explosiva atmosfärer orsakar och de risker som explosionsfaran medför. Bedömningen skall uppdateras regelbundet och alltid när betydande förändringar uppdragas.

42 §

Principerna för förebyggande av och skyddande mot explosioner

Verksamhetsutövaren skall för förebyggande av och skyddande mot explosioner vidta adekvata tekniska och administrativa åtgärder genom vilka uppkomsten av explosiva atmosfärer förhindras. Om detta med tanke på verksamhetens art inte är möjligt, skall

- 1) antändningen av explosiva atmosfärer förhindras, eller
- 2) de skadliga verkningarna av en explosion minskas så att människors hälsa och säkerhet garanteras.

Vid behov skall de åtgärder som nämns i 1 mom. kombineras och kompletteras med åtgärder som förhindrar att en explosion sprider sig.

43 §

Klassificering av utrymmen

Verksamhetsutövaren skall klassificera de utrymmen där explosiva atmosfärer kan förekomma enligt förekomstfrekvensen för explosiva atmosfärer och deras varaktighet. Dessutom skall verksamhetsutövaren märka

ut ingångarna till dessa utrymmen och vidta de åtgärder som är nödvändiga för förebyggande av de risksituationer som dessa utrymmen medför.

Verksamhetsutövaren skall klassificera de utrymmen där explosiva varor tillverkas, hanteras eller lagras. Klassificeringen görs utgående från förekomstfrekvensen och varaktigheten av den explosionsrisk som de explosiva varornas dammbildning eller avdunstning medför.

44 §

Explosionsskyddsdokument

Verksamhetsutövaren skall sörja för att ett explosionsskyddsdokument utarbetas vid bedömningen av de riskfaktorer som de explosiva atmosfärerna medför och de risker som explosionsfaran medför.

45 §

Bemyndigande att utfärda förordning om explosionsskydd

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om bedömning av explosionsrisken, om åtgärder för förhindrande av och skyddande mot explosioner, om klassificeringen av de utrymmen som innehåller explosiva atmosfärer och explosiva varor och om de krav som gäller dessa utrymmen samt om innehållet i explosionsskyddsdokumentet.

5 kap.

Produkter som är förknippade med farliga kemikalier

46 §

Krav i fråga om utrustning och säkerhetssystem som skall användas i explosionsfarliga utrymmen

De utrustningar och säkerhetssystem som skall användas i explosionsfarliga utrymmen

skall planeras och tillverkas så att de vid drift i enlighet med sitt driftsändamål och i situationer med felaktig drift som kan förutses fungerar säkert och att deras konstruktion är sådan att de explosiva atmosfärer som eventuellt förekommer i utrymmena inte antänds. I synnerhet skall det ombesörjas att

1) utrustningsdelarna tål förutsägbara mekaniska och kemiska verkningar och verkningar av värme och att de konstruktionsmaterial som använts inte medför explosionsrisk,

2) inga antändningskällor förekommer eller de har isolerats tillförlitligt från explosiva atmosfärer,

3) styr- och säkerhetsanordningar som skall användas i anordningar eller säkerhetssystem fungerar tillförlitligt och att fel i dem inte medför risk för explosion.

47 §

Krav i fråga om gasanordningar

De anordningar som använder gasformiga bränslen och deras tillbehör (*gasanordningar*) skall planeras och tillverkas så att de fungerar tryggt när de drivs i enlighet med sitt driftsändamål. I synnerhet skall det ombesörjas att

1) en gasanordnings konstruktionsmaterial tål förutsägbara mekaniska och kemiska verkningar och verkningar av värme,

2) gasanordningens uppbyggnad samt regler- och varningsanordningar säkerställer att anordningen fungerar stabilt och säkert, så att inga gasläckage förekommer och att förbränningsprodukterna eller en stegring av temperaturen inte förorsakar fara.

48 §

Krav i fråga om aerosoler

Aerosoler som innehåller farliga kemikalier skall planeras, dimensioneras, tillverkas och fyllas med kemikalier på ett sådant sätt att de är säkra i normala och förutsägbara lagrings- och användningsförhållanden. I synnerhet skall det ombesörjas att

1) aerosolens behållare tål det tryck som innehållet orsakar och verkan av de kemikalier som aerosolen innehåller,

2) aerosolens tömningsanordning fungerar säkert när den används i enlighet med sitt användningsändamål.

49 §

Krav i fråga om cisterner för en farlig kemikalie

Cisterner som är avsedda för lagring av en farlig kemikalie skall planeras, dimensioneras och tillverkas så att de är täta och hållfasta samt tål verkan av de kemikalier som skall upplagras i dem samt påfrestningar av de bruksförhållanden som är förenliga med bruksändamålet och av förutsägbara bruksförhållanden samt störningssituationer så att de kemikalier som skall upplagras inte okontrollerat kommer ut ur cisternen. När egenskaperna hos de kemikalier som lagras i en cistern förutsätter detta, skall vid konstruktionen av cisternen dessutom beaktas att verkningarna av den tryckstegring som en antändning förorsakar kan förhindras.

50 §

Visande av överensstämmelse med kraven

Den som på marknaden släpper ut en sådan produkt som avses i 46—49 § skall försäkra sig om och visa att produkten uppfyller de krav som gäller den. Vid bedömningen av överensstämmelse med kraven skall ett besiktningsorgan som avses i 100 § anlitas när produktens egenskaper och användningsändamål kräver detta.

En cistern som är avsedd för lagring av en farlig kemikalie och som har tillverkats eller släppts ut på marknaden i en annan stat som är medlem i Europeiska unionen eller tillverkats i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, skall på ansökan anses stämma överens med de krav som avses i 49 §, om

1) överensstämmelsen med kraven har bedömts i enlighet med de krav som avses i 49

§ och de metoder som avses i 50 § 1 mom. eller i enlighet med krav och metoder som säkerställer motsvarande kvalitets- och säkerhetsnivå, och resultaten visar att cisternen uppfyller de krav som har ställts på den samt

2) bedömningen av överensstämmelsen med kraven har utförts av ett besiktningsorgan som har godkänts av vederbörande stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet med iakttagande av krav som motsvarar vad som föreskrivs i 101 §.

Den ansökan som avses i 2 mom. skall riktas till säkerhetsteknikcentralen.

51 §

Anvisningar och märkningar

Den som på marknaden släpper ut en sådan produkt som avses i 46—49 § skall se till att med produkten följer de uppgifter och anvisningar som förutsätts för att produkten skall kunna installeras, tas i bruk, användas och underhållas på ett säkert sätt.

Den som på marknaden släpper ut en sådan produkt som avses i 46—49 § skall se till att produkten har försetts med de märkningar som krävs för säker användning av produkten och för identifiering av den samt utredning av tillverkaren och den som har släppt ut produkten på marknaden samt med märkningar som visar att produkten stämmer överens med kraven.

52 §

Bemyndigande att utfärda förordning om produkter som är förknippade med farliga kemikalier

Genom förordning av statsrådet föreskrivs i fråga om de produkter som avses i 46—49 § närmare om detaljerade säkerhetskrav, visande av överensstämmelse med kraven och anlitage av besiktningsorgan vid bedömningen av överensstämmelsen med kraven, ansökan om godkännande av en cistern, märkningar av produkter samt de anvisningar och uppgifter som skall följa med produkterna.

6 kap.

Installation och underhåll av aggregat som är förknippade med farliga kemikalier

53 §

Installation och underhåll av aggregat

Tillverknings-, överförings-, upplagrings- och förbrukningsaggregat för farliga kemikalier skall installeras och underhållas med sakkunskap och omsorg så att drivandet av dem inte medför risk för skada på person, miljö och egendom.

54 §

Periodisk besiktning av underjordiska oljecisterner

Ägaren skall se till att underjordiska oljecisterner som är belägna på viktiga grundvattenområden eller på andra grundvattenområden som lämpar sig för vattenförsörjning genomgår periodiska besiktningar.

En cistern som vid en sådan besiktning som avses i 1 mom. upptäcks orsaka risk för oljeskada skall repareras eller tas ur bruk. En cistern som orsakar omedelbar fara skall genast tas ur bruk.

55 §

Installations-, service- och besiktningens behörighet

Installation och service av förbrukningsanordningar för naturgas, flytgas, oljeeldningsaggregat och gasrörssystem av plast samt besiktning av underjordiska oljecisterner som avses i 54 § får utföras endast av en installations-, service- och besiktningensrörelse som godkänts av säkerhetsteknikcentralen.

En installations-, service- och besiktningensrörelse skall ha

- 1) tillräckligt med yrkeskunnig personal,
- 2) de anordningar, redskap och system som verksamheten förutsätter,
- 3) en kompetent ansvarig person i sin tjänst.

En installations-, service- och besiktningens-

rörelse skall ansöka om godkännande enligt 1 mom. av säkerhetsteknikcentralen. I ansökan skall ingå en utredning om att de krav som föreskrivs i 2 mom. uppfylls. Säkerhetsteknikcentralen kan ställa villkor som gäller uppfyllandet av de krav som har ställts på rörelserna.

Installations-, service- och besiktningensrörelserna skall utföra sina uppgifter med iakttagande av god installations-, service- och besiktningenspraxis samt med beaktande av de bestämmelser och rekommendationer som gäller objektet. Rörelserna bör följa utvecklingen av bestämmelserna på verksamhetsområdet.

56 §

Ansvarig person för installations-, service- och besiktningensrörelser

En installations-, service- och besiktningensrörelse skall i sin tjänst ha en ansvarig person, som har till uppgift att se till att rörelsen verkar i enlighet med de bestämmelser som gäller den och de villkor som tillsynsmyndigheten har ställt.

Den ansvariga personen skall ha tillräcklig arbetserfarenhet och utbildning med tanke på den verksamhet som bedrivs samt kännedom om de bestämmelser som anknyter till verksamheten.

Den ansvariga personen skall visa sin kompetens vid ett prov som ordnas av säkerhetsteknikcentralen eller av ett bedömningsorgan som godkänts av den. Personen i fråga ges ett intyg över godkänt prov.

På ett sådant bedömningsorgan som avses i 3 mom. tillämpas det som föreskrivs i 100 § 2—4 mom., 101 § 1 och 4 mom., 103, 121 och 127 § samt med stöd av 104 §.

57 §

Bemyndigande att utfärda förordning om installation, service och besiktning av aggregat

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om tidsfristerna för de periodiska besiktningarna av underjordiska oljecisterner, om klassificeringen av cisternerna och om de åtgärder som skall vidtas utgående från de

periodiska besiktningarna.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om godkännandet av installations-, service- och besiktning rörelser, om ansökan om godkännande och om de uppgifter och utredningar som skall ingå i ansökan samt om de krav som skall ställas på rörelserna och om utförandet av uppgifterna. Genom förordning av statsrådet föreskrivs också närmare om den ansvariga personens uppgifter, kompetenskrav och visande av kompetens.

7 kap.

Tillverkning och upplagring av explosiva varor

Tillståndspliktig tillverkning och upplagring

58 §

Tillståndsplikt för tillverkning och upplagring av explosiva varor

Tillverkning och upplagring av explosiva varor får bedrivas endast med tillstånd av säkerhetsteknikcentralen, om inte något annat föreskrivs nedan.

Verksamhetsutövaren skall ansöka om ett sådant tillstånd som avses i 1 mom. hos säkerhetsteknikcentralen. I ansökan skall ingå uppgifter och utredningar om den planerade verksamheten och säkerhetsarrangemangen.

Verksamhetsutövaren skall ansöka om tillstånd hos säkerhetsteknikcentralen för sådana ändringar i verksamheten enligt 1 mom. som är väsentliga med tanke på säkerheten.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om tillståndsförfarandet för tillverkning och upplagring av explosiva varor när verksamhet inleds och i ändringssituationer, om sökande av tillstånd samt om de uppgifter och utredningar som skall ingå i ansökan.

59 §

Förutsättningarna för tillstånd som gäller explosiva varor

En förutsättning för att ett tillstånd enligt 58 § skall beviljas är att verksamhetsutövaren

kan visa att verksamheten uppfyller säkerhetskraven enligt 2 kap.

Till tillståndet kan fogas villkor som är nödvändiga för att de krav som avses i 1 mom. skall uppfyllas.

60 §

Inspektion av tillverkning och upplagring av explosiva varor

Säkerhetsteknikcentralen skall övervaka det tekniska genomförandet av en produktionsanläggning som bedriver tillståndspliktig tillverkning och upplagring av explosiva varor samt att dess verksamhetsprinciper, verksamhetssätt och ledningssystem stämmer överens med kraven och fungerar. Säkerhetsteknikcentralen skall systematiskt och periodiskt inspektera de övervakade produktionsanläggningarna i den omfattning som deras verksamhet förutsätter, om centralen inte har godkänt andra metoder som lämpar sig för övervakningen av produktionsanläggningen med hjälp av vilka centralen kan försäkra sig om att de ovan avsedda objekten stämmer överens med kraven och fungerar.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om inspektionernas innehåll, tidsfrister och tidpunkter samt om anmälningar till andra myndigheter och om övrigt genomförande i praktiken av inspektionerna.

61 §

Ansvarig person för tillverkning och upplagring av explosiva varor

Verksamhetsutövaren skall utse en ansvarig person som skall ha till uppgift att sörja för att verksamheten i produktionsanläggningen stämmer överens med de bestämmelser och tillståndsvillkor som gäller explosiva varor samt med uppgjorda verksamhetsprinciper och planer.

Den ansvariga personen skall känna till verksamheten vid produktionsanläggningen, de bestämmelser som gäller den samt förutsättningarna för en säker verksamhet.

Den ansvariga personen skall visa sin kompetens vid ett prov som ordnas av säkerhetsteknikcentralen. Personen i fråga ges ett

intyg över godkänt prov.

Genom förordning av statsrådet kan det föreskrivas närmare om hur en ansvarig person skall utses, om hans eller hennes uppgifter, kompetenskrav och visande av kompetens.

62 §

Åtgärder för att förebygga storolyckor orsakade av explosiva varor

Verksamhetsutövaren skall utarbeta de verksamhetsprinciper eller den säkerhetsrapport som behövs för förebyggande av risken för en storolycka vilken orsakas av tillverkningen och upplagringen av explosiva varor samt en intern räddningsplan. I fråga om dessa gäller i motsvarande grad vad som föreskrivs i 28 och 30 §.

En verksamhetsutövare som har ett objekt för vilket krävs en säkerhetsrapport skall se till att säkerhetsrapporten hålls framlagd i enlighet med 31 § och att informeringsskyldigheten fullgörs i enlighet med 32 §.

Upplagring i samband med handel

63 §

Upplagring av pyrotekniska medel i samband med handel

Om upplagringen i samband med handel av fyrverkeripjäser och andra pyrotekniska medel av motsvarande farlighetsgrad vilka har godkänts för enskild konsumtion skall i stället för den tillståndsansökan om vilken föreskrivs i 58 § en anmälan göras till räddningsmyndigheten innan upplagringen inleds.

I anmälan skall ingå uppgifter om den planerade verksamheten och säkerhetsarrangemangen.

Efter att ha fått den anmälan som avses i 1 mom. fattar räddningsmyndigheten ett beslut i saken, i vilket nödvändiga villkor kan ställas.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om det anmälningsförfarande som gäller upplagring av pyrotekniska medel i samband med handel, om hur anmälan skall göras och om de tidsfrister som skall iakttas i

detta förfarande, om de uppgifter och utredningar som skall ingå i anmälan samt om det beslut som fattas på basis av en anmälan.

64 §

Inspektion av upplagring av pyrotekniska medel

Räddningsmyndigheten skall inspektera verksamhetssätten och att det tekniska genomförandet stämmer överens med kraven i fråga om de upplag som avses i 63 §.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om inspektionernas innehåll, tidsfrister och tidpunkter samt om annat praktiskt genomförande av inspektionerna.

65 §

Ansvarig person för handel med explosiva varor

En rörelse som bedriver handel med explosiva varor skall i sin tjänst ha en ansvarig person som har till uppgift att sörja för att handeln och upplagringen sköts i enlighet med bestämmelserna om explosiva varor och de villkor som tillsynsmyndigheterna har ställt.

Den ansvariga personen skall känna till de explosiva varor som upplagras samt de bestämmelser som gäller handel med och upplagring av explosiva varor.

En ansvarig person skall visa sin kompetens vid ett prov som ordnas av säkerhetsteknikcentralen. Personen i fråga ges ett intyg över godkänt prov. Intyget gäller i 10 år.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om den ansvariga personens uppgifter, kompetenskrav och visande av kompetens.

66 §

Maximimängder av de explosiva varor som upplagras

I en butik och i utrymmen i anslutning till den får upplagras högst sådana mängder ex-

plosiva varor att den risk för person- och egendomsskador som upplagringen av dem medför är så låg som det är motiverat med beaktande av behovet att distribuera de explosiva varorna.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om de maximimängder av explosiva varor som får upplagras i samband med en butik och om de begränsningar som gäller dem.

8 kap.

Godkännande, import och överföring av explosiva varor

Godkännande av explosiva varor

67 §

Allmänna krav som gäller explosiva varor

De explosiva varor som skall släppas ut på marknaden skall planeras och tillverkas på så sätt att den fara de orsakar människors säkerhet, egendom och miljö är så liten som möjligt under normala och förutsägbara användningsförhållanden.

De explosiva varor som avses i 1 mom. skall lämpa sig för sitt syfte, och oavsiktlig antändning av dem skall med beaktande av de explosiva varornas användningssyfte vara så osannolik som det skäligen är möjligt. De explosiva varorna skall dessutom vara sådana att upplagringen eller användningen av dem enligt deras användningssyfte inte annars heller medför fara för människors hälsa eller för miljön.

Det som i detta kapitel föreskrivs om utsläppande på marknaden av explosiva varor gäller i motsvarande grad explosiva varor som skall tas i bruk inom försvarsmakten. I de krav som gäller explosiva varor som är avsedda för försvarsmaktens militära verksamhet skall deras särskilda karaktär och försvarsmaktens lagstadgade uppgifter beaktas.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om de tekniska krav som skall ställas på explosiva varor och om klassificeringen av explosiva varor.

68 §

Visande av explosiva varors överensstämmelse med kraven samt märkningar

Den som släpper ut en annan explosiv vara än ett pyrotekniskt medel på marknaden skall försäkra sig om att den explosiva varan uppfyller de krav som gäller den och visa detta. Vid bedömningen av överensstämmelsen med kraven skall ett besiktningsorgan som avses i 100 § användas utom när det är fråga om explosiva varor som är avsedda för försvarsmaktens militära verksamhet.

En explosiv vara som avses i 1 mom. förses med en märkning som visar överensstämmelse med kraven samt med de märkningar som en säker användning av den explosiva varan förutsätter.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om bedömning av överensstämmelse med kraven, om besiktningsorganens uppgifter och märkningar.

69 §

Krav i fråga om pyrotekniska medel

Utöver det som föreskrivs i 67 § skall pyrotekniska medel vara korrekt förpackade och med dem skall följa de uppgifter och anvisningar som en säker upplagring och användning förutsätter. De skall dessutom förses med de märkningar som en säker användning förutsätter.

Genom förordning av statsrådet kan det föreskrivas närmare om de krav som skall ställas på pyrotekniska medel och deras förpackningar samt om begränsningar av storleken på de pyrotekniska medlens laddningar och explosionseffekt på ett sätt som är nödvändigt med tanke på säkerheten.

70 §

Godkännande av pyrotekniska medel

Med avvikelse från 68 § får pyrotekniska medel saluhållas eller överlåtas till någon annan endast om de har godkänts av säkerhetsteknikcentralen.

Godkännande skall sökas hos säkerhetsteknikcentralen. Till ansökan skall nödvändiga uppgifter fogas om de pyrotekniska medlens uppbyggnad, sammansättning och egenskaper samt de provningsresultat som anknyter till dem.

Ett provningsorgan som utför sådana provningar som avses i 2 mom. skall vara ackrediterat för ifrågavarande kompetensområde av mätteknikcentralen eller ett ackrediteringsorgan i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

I beslutet om godkännande kan villkor ställas. Ett godkänt pyrotekniskt medel skall förses med märkning om att det är godkänt.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om förfarandet för godkännande, om hur ansökan om godkännande skall göras, om de uppgifter som skall ingå i ansökan, om beslutet om godkännande samt om märkning som visar godkännande.

71 §

Övervakning av pyrotekniska medels kvalitet

Den som på marknaden släpper ut pyrotekniska medel skall se till att medlen innan de säljs eller annars överläts stämmer överens med det beslut om godkännande som avses i 70 §.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om kvalitetsövervakningen av pyrotekniska medel.

72 §

Avgränsning som gäller bestämmelserna om explosiva varor

Bestämmelserna i 67—71 § gäller inte patroner som används i startpistoler och verktyg, tändhattar till patroner eller belysnings- och signalutrustningar och andra motsvarande utrustningar.

Bestämmelserna i 69—71 § gäller inte pyrotekniska medel som är avsedda för försvarsmaktens militära verksamhet och gränsbevakningsväsendets bruk.

Import och överföring av explosiva varor

73 §

Importtillstånd för explosiva varor

Explosiva varor får importeras från ett land utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet endast med tillstånd av säkerhetsteknikcentralen.

Tillstånd till import av explosiva varor söks hos säkerhetsteknikcentralen. I ansökan skall ingå uppgifter om de explosiva varor som skall importeras, de explosiva varornas användningsändamål samt en utredning om hur de explosiva varorna kommer att upplagras.

En förutsättning för att tillstånd skall beviljas är att importören visar att de explosiva varorna uppfyller de krav som gäller dem och att en upplagring i enlighet med bestämmelserna av de explosiva varor som importeras har säkerställts. Till tillståndet kan villkor fogas.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om tillståndsförfarandet i fråga om importen av explosiva varor, hur ansökan om tillstånd skall göras samt om de uppgifter och utredningar som skall ingå i ansökan.

74 §

Överföring av explosiva varor

Explosiva varor får överföras endast till sådana fysiska och juridiska personer som har fått ett dokument som berättigar till överföring av explosiva varor (*överföringsintyg*).

En explosiv vara får inte överlätas för överföring, om inte mottagaren av den explosiva varan har överlämnat ett överföringsintyg för explosiva varor som erhållits av den behöriga myndigheten på destinationsorten.

Överföringsintyg beviljas i Finland en fysisk eller juridisk person som är verksam inom branschen för explosiva varor och som har gjort en anmälan till säkerhetsteknikcentralen för registrering och som har rätt att förvärva explosiva varor. Överföringsintyget eller en kopia av det skall på begäran visas för tillsynsmyndigheterna.

Bestämmelserna i 1—3 mom. tillämpas

inte inom polisen.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om överföring av explosiva varor och om överföringsintyg.

75 §

Transitering av explosiva varor

Innan explosiva varor överförs skall godkännande dessutom fås av de behöriga myndigheterna i de stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet genom vilkas territorier de explosiva varorna transporteras.

Om explosiva varor överförs till en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, krävs ett överföringsintyg när de explosiva varorna överförs inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

76 §

Pyrotekniska medel

Bestämmelserna i 74 och 75 § gäller inte överföring och transitering av pyrotekniska medel.

Plastiska explosiva varor

77 §

Märkning av plastiska explosiva varor

Sådana plastiska explosiva varor som avses i konventionen om märkning av plastiska sprängämnen i detekteringssyfte (FördrS 8/2002) får inte införas i landet, tillverkas, innehas eller överlåtas om inte detekteringsmedel har införts i dem i enlighet med konventionen.

Det förbud som avses i 1 mom. och som gäller införsel, tillverkning, innehav och överlåtelse av plastiska explosiva varor gäller inte plastiska explosiva varor som i små kvantiteter behövs för

1) forskning, utveckling eller provning av nya eller ändrade explosiva varor,

2) träning i detektering av explosiva varor eller utveckling och provning av utrustning för detektering av explosiva varor, eller

3) kriminaltekniska undersökningar, utveckling av brottsutredningsmetoder och för vetenskapliga ändamål med anknytning till dem.

Utän hinder av 1 mom. får plastiska explosiva varor införas i Finland även om de inte har märkts i enlighet med konventionen, om mottagaren av de explosiva varorna är försvarsmakten, polisen eller gränsbevakningsväsendet.

För utförsel ur landet av plastiska explosiva varor som avses i konventionen gäller vad som bestäms i lagen om export och transitering av försvarsmateriel (242/1990).

Närmare bestämmelser om de sprängämnestekniska krav som gäller införande av detekteringsmedel i plastiska explosiva varor utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 kap.

Användning, överlåtelse och förvaring av explosiva varor

Skyldigheter som gäller användning av explosiva varor

78 §

Användning av explosiva varor

Explosiva varor skall användas så att de inte medför skada på person, miljö och egendom.

Vid användningen av explosiva varor skall föreskrivna säkerhetskrav samt de bruksanvisningar som tillverkaren eller importören har gett följas.

Explosiva varor som är avsedda för försvarsmaktens militära verksamhet skall användas på det sätt som avses i 1 mom. med beaktande av den speciella natur som försvarsmaktens lagstadgade uppgifter har.

79 §

Anmälan om sprängningsarbete

Sprängningsarbeten skall anmälas till polisen innan de inleds. Genom förordning av statsrådet föreskrivs om de uppgifter som skall krävas i anmälan.

Polisen kan på basis av anmälan besluta om sådana begränsningar i den avsedda användningen av de explosiva varorna som är nödvändiga för att garantera att dessa behandlas på ett säkert sätt och vid behov bestämma om de försiktighetsåtgärder som användningen förutsätter. Polisen kan förbjuda användningen, om den med hänsyn till avsedd plats och tidpunkt kan anses orsaka uppenbar fara för skador på person, miljö och egendom.

80 §

Laddares kompetens samt ordningsregler

Bestämmelser om kompetenskrav för laddare och ordningsregler för sprängnings- och brytningsarbeten finns i lagen om laddare (219/2000) och i arbetarskyddslagen (738/2002).

81 §

Anmälan om användning av explosiva varor eller farliga kemikalier som specialeffekter

Explosiva varor eller brand- och explosionsfarliga kemikalier får användas som specialeffekter vid sådana allmänna sammankomster och offentliga tillställningar som avses i lagen om sammankomster (530/1999), om en anmälan om detta har gjorts till räddningsmyndigheten i god tid innan tillställningen arrangeras.

I anmälan skall en ansvarig person namnges, som skall ha sådan kompetens som laddare som avses i lagen om laddare.

Den ansvariga personen har till uppgift att se till att explosiva varor eller brand- och explosionsfarliga kemikalier används i enlighet med bestämmelserna och de begränsningar och villkor som räddningsmyndigheten har ställt i samband med de tillställningar som avses i 1 mom.

Räddningsmyndigheten kan på basis av anmälan besluta om sådana begränsningar i och villkor för den avsedda användningen vilka är nödvändiga med tanke på en säker hantering av specialeffekterna. Räddningsmyndigheten kan förbjuda användningen, om den med hänsyn till avsedd plats och tid-

punkt kan anses medföra uppenbar fara för skada på person, miljö eller egendom.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs vid behov närmare om anmälningsförfarandet, om de uppgifter som skall krävas i anmälan, om de tidsfrister som skall följas när anmälan görs och om den ansvariga personens uppgifter.

Överlåtelse, innehav och förvaring av explosiva varor

82 §

Begränsningar av överlåtelse av explosiva varor

Explosiva varor får överlåtas till

- 1) den som har tillstånd att tillverka eller upplagra explosiva varor,
- 2) en rörelse som utför sprängnings- och brytningsarbeten och i vars tjänst finns en i lagen om laddare avsedd laddare,
- 3) en laddare som avses i lagen om laddare,
- 4) en arrangör av ett fyrverkeri.

Ammoniumnitrat får överlåtas till

- 1) den som har tillstånd att tillverka eller upplagra explosiva varor eller den som har tillstånd att upplagra ammoniumnitrat,
- 2) den som behöver ammoniumnitrat i sin näringsverksamhet.

Det är förbjudet att överlåta explosiva varor och ammoniumnitrat till berusade och personer under 18 år.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om begränsningarna i överlåtelsen av explosiva varor och ammoniumnitrat. Genom förordning av statsrådet kan också föreskrivas att överlåtelsebegränsningarna för ammoniumnitrat inte gäller sådana blandningar eller produkter som innehåller ammoniumnitrat där den fara som förorsakas är liten.

83 §

Överlåtelse av explosiva varor för enskild konsumtion

Följande explosiva varor får överlåtas för enskild konsumtion:

1) pyrotekniska medel som avses i 70 §, med undantag av medel som är avsedda att användas vid allmänna sammankomster och tillställningar enligt 81 § 1 mom.,

2) patroner som används i startpistoler och verktyg,

3) godkända belysnings- och signalutrustningar och andra motsvarande utrustningar,

4) andra explosiva varor med låg farlighetsgrad.

Det är förbjudet att till berusade och personer under 18 år överlåta explosiva varor som är avsedda för enskild konsumtion. Till personer under 18 år kan dock överlåtas sådana pyrotekniska medel som medför ytterst liten fara.

Utan hinder av det som bestäms i 1 mom. får krut och tändhattar som används i skjutvapen och i patroner till dem överlåtas till personer som har rätt att inneha skjutvapen.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om i 1 mom. 4 punkten avsedda explosiva varor vilkas farlighetsgrad är låg, om de pyrotekniska medel som avses i 2 mom. och som orsakar ytterst liten fara och om maximimängderna av det krut och de tändhattar som får överlåtas på basis av 3 mom.

Genom förordning av statsrådet kan försäljningen av fyrverkeripjäser som är avsedda för enskild konsumtion förbjudas under en viss tid med tanke på den allmänna säkerheten.

84 §

Innehav av explosiva varor

Explosiva varor får innehas endast av dem till vilka sådana kan överlåtas enligt 82 och 83 §.

Ammoniumnitrat får innehas endast av dem till vilka det kan överlåtas enligt 82 §.

85 §

Överlåtelse av explosiva varor till polisen och gränsbevakningsväsendet

Utan hinder av 82—84 § kan explosiva varor överlåtas i polisens och gränsbevaknings-

väsendets besittning.

86 §

Bokföringsskyldighet i fråga om explosiva varor

En rörelse som idkar handel med explosiva varor skall föra bok över överlåtelse av sådana explosiva varor som avses i 82 § 1 mom. och 83 § 3 mom.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om bokföringen av sådana explosiva varor som avses i 1 mom.

87 §

Begränsningar i förvaringen av explosiva varor

Explosiva varor får förvaras i små mängder utan sådant upplagringstillstånd som avses i 58 § eller sådan anmälan som avses i 63 §, om detta inte medför fara.

Vid förvaringen av explosiva varor skall tillräcklig omsorg och försiktighet iakttas med tanke på de explosiva varornas kvalitet och mängd samt förhållandena.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas inte på polisen och gränsbevakningsväsendet.

Genom förordning av statsrådet kan föreskrivas närmare om de krav som skall ställas på förvaringsutrymmena och om de begränsningar som gäller förvaringsmängderna.

Bestämmelser om förstöring av explosiva varor

88 §

Förstöring av explosiva varor

Explosiva varor skall förstöras på ett så betydande sätt som möjligt på ett tillräckligt avstånd från platser där människor vistas.

En explosiv vara som har blivit defekt eller som misstänks ha blivit defekt får inte användas och inte heller överlåtas för annat ändamål än förstöring.

89 §

Ansvar för förstörelsen av explosiva varor

Ägaren eller innehavaren av en fabrik, ett upplag eller en butik för explosiva varor samt den som importerar explosiva varor skall se till att de explosiva varor denne har i sin besittning förstörs när de har blivit defekta eller det annars finns skäl att betvivla deras användbarhet.

Polisen och gränsbevakningsväsendet skall se till att en explosiv vara, vilken såsom hittegods eller på annat sätt kommit i deras händer, transporteras, förvaras samt förstörs på behörigt och säkert sätt.

Om det är fråga om explosiv vara som tillhört eller som på grund av sin art skall antas ha tillhört antingen Finlands försvarsmakt eller något annat lands försvarsväsen, skall försvarsmakten omhändertaga den explosiva varan. Försvarsmakten skall se till att den transporteras, förvaras och förstörs på behörigt och säkert sätt.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om förstörelse av explosiva varor.

90 §

Kompetens för personer som förstör explosiva varor

Explosiva varor får förstöras endast av personer som känner till de explosiva varornas egenskaper samt förstöringsmetoderna och de säkerhetsåtgärder dessa förutsätter.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om kompetenskraven för personer som förstör explosiva varor.

10 kap.

Särskilda bestämmelser som gäller fyrverkeripjäser

91 §

Användning av fyrverkeripjäser

Fyrverkeripjäser skall användas så att an-

vändningen av dem inte medför risk för skador på person och egendom.

Användningen av fyrverkeripjäser skall på förhand anmälas till räddningsmyndigheten. Räddningsmyndigheten kan fatta beslut i saken på basis av anmälan, och i beslutet kan för användningen ställas nödvändiga villkor eller användningen av fyrverkeripjäser förbjudas, om den medför särskild fara.

Genom förordning av statsrådet kan föreskrivas att fyrverkeripjäser vid en viss tidpunkt kan användas utan att anmälan görs till räddningsmyndigheten.

92 §

Beaktandet av lokala förhållanden när fyrverkeripjäser används

Räddningsmyndigheten kan utfärda sådana allmänna föreskrifter om användningen av fyrverkeripjäser vilka föranleds av lokala förhållanden och gäller det lokala räddningsväsendet eller en del av det. I dessa föreskrifter kan räddningsmyndigheten tillåta användningen av fyrverkeripjäser vid vissa tidpunkter och på vissa platser utan anmälan till räddningsmyndigheten. Likaså kan räddningsmyndigheten förbjuda användningen av fyrverkeripjäser på sådana platser inom det lokala räddningsväsendets område där användningen kan anses förorsaka särskild fara.

93 §

Skyldigheter för den som tillverkar eller importerar fyrverkeripjäser

En verksamhetsutövare som svarar för tillverkning eller import av fyrverkeripjäser skall i sin tjänst ha en kompetent ansvarig person, upplag som lämpar sig för fyrverkeripjäser, en plats, anordningar och utrustningar som lämpar sig för kvalitetsövervakning och provning av fyrverkeripjäser samt en tillräcklig ansvarsförsäkring med tanke på verksamhetens art och omfattning.

En verksamhetsutövare som avses i 1 mom. skall omedelbart informera om fel som uppdagas i produkterna och om försäljningsförbud för dem som kan inneha sådana produkter samt sörja för att defekta fyrverkeri-

pijäser förstörs på ett tryggt sätt.

En verksamhetsutövare som avses i 1 mom. skall göra en anmälan till säkerhetsteknikcentralen innehållande en utredning om huruvida de krav som föreskrivs i 1 mom. uppfylls samt om de förfaranden och medel som står till buds för att skyldigheterna i 2 mom. skall uppfyllas. Säkerhetsteknikcentralen kan ställa villkor som gäller uppfyllandet av de krav som har ställts på en verksamhetsutövare.

Genom förordning av statsrådet kan det föreskrivas närmare om de krav som skall ställas på verksamhetsutövaren, innehållet i den informeringsskyldighet som har ställts i fråga om fel som förekommit i produkter och försäljningsförbud, samt om anmälningsförfarandet, hur anmälan skall göras och om de uppgifter och utredningar som skall ingå i anmälan.

94 §

Arrangör av fyrverkerier

En arrangör av fyrverkerier förutsätts vidta de åtgärder som behövs för garanterande av säkerheten i fråga om de fyrverkeripjäser som används, ha en kompetent ansvarig person i sin tjänst, upplagsutrymmen som lämpar sig för fyrverkeripjäser, anordningar och utrustningar som behövs för avfyran av pjäserna samt en tillräcklig ansvarsförsäkring med beaktande av verksamhetens art och omfattning.

En arrangör av ett fyrverkeri skall till säkerhetsteknikcentralen göra en anmälan i vilken en utredning skall ges om att de krav om vilka föreskrivs i 1 mom. uppfylls. Arrangerandet av föreställningar får inte påbörjas innan säkerhetsteknikcentralen har bedömt att kraven uppfylls. Säkerhetsteknikcentralen kan ställa villkor som gäller uppfyllandet av de krav som har ställts på arrangören av ett fyrverkeri.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om de krav som skall ställas på en arrangör av ett fyrverkeri samt om anmälningsförfarandet, hur anmälan skall göras och om de uppgifter och utredningar som skall ingå i anmälan.

95 §

Ansvarig person för verksamhet som avser fyrverkeripjäser

Den ansvariga person som avses i 93 och 94 § har till uppgift att sörja för att bestämmelserna om fyrverkeripjäser samt de beslut om godkännande och tillstånd som getts följs vid tillverkningen och importen av och handeln med fyrverkeripjäser och vid arrangerandet av fyrverkerier.

Den ansvariga personen skall känna till de fyrverkeripjäser som tillverkas, importeras eller används och deras egenskaper, de bestämmelser som gäller fyrverkeripjäser samt förutsättningarna för en säker verksamhet.

En ansvarig person skall visa sin kompetens vid ett prov som ordnas av säkerhetsteknikcentralen. Personen i fråga ges ett intyg över godkänt prov.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om den ansvariga personens uppgifter, kompetenskrav och visande av kompetens.

96 §

Fyrverkeripjäser som skall användas vid fyrverkerier

Fyrverkeripjäser som inte har godkänts på det sätt som avses i 70 § kan överlåtas till en arrangör av fyrverkerier och användas vid fyrverkerier.

97 §

Anmälan om fyrverkerier

Arrangerandet av sådana fyrverkerier som avses i 94 § skall anmälas till polisen innan föreställningarna arrangeras.

Polisen kan ställa sådana villkor och begränsningar för arrangören av en föreställning vilka är nödvändiga med tanke på en trygg hantering av fyrverkeripjäserna och den allmänna säkerheten.

Polisen kan förbjuda arrangerandet av en föreställning, om tillräckliga krav med tanke på en trygg hantering av fyrverkeripjäserna och den allmänna säkerheten inte uppfylls.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om innehållet i anmälan och om tidsfristerna för den samt om polisens uppgifter vid övervakningen av fyrverkerier.

11 kap.

Olyckor som omfattar kemikalier eller explosiva varor

98 §

Skyldighet att anmäla en olycka som omfattar kemikalier eller explosiva varor

En allvarlig olycka som skett i en produktionsanläggning skall verksamhetsutövaren utan dröjsmål anmäla till den tillsynsmyndighet som saken gäller. På motsvarande sätt skall ägaren eller innehavaren av ett rörsystem anmäla en allvarlig olycka som skett vid överföringen av en farlig kemikalie. I anmälan skall olyckshändelsen beskrivas och tillsynsmyndigheten ges de utredningar som är nödvändiga med tanke på dess tillsynsåtgärder.

Räddningsmyndigheten skall underrätta säkerhetsteknikcentralen om en anmälan om en olycka vid liten industriell hantering eller upplagring av farliga kemikalier.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om innehållet i den anmälan som verksamhetsutövaren skall göra.

99 §

Undersökning av en olycka som omfattar kemikalier eller explosiva varor

Säkerhetsteknikcentralen skall undersöka en allvarlig olycka som har skett i en av centralen övervakad produktionsanläggning eller överföring av en kemikalie, om detta är nödvändigt för att reda ut orsaken till olyckan eller förebygga olyckor.

Säkerhetsteknikcentralen kan också undersöka andra allvarliga olyckor inom sitt verksamhetsområde, om detta är nödvändigt för att reda ut skälet till olyckan eller förebygga olyckor.

Räddningsmyndigheten kan på motsvaran-

de sätt undersöka en olycka som har skett i en av myndigheten övervakad produktionsanläggning. Säkerhetsteknikcentralen kan vid behov också undersöka en olycka som har skett i en sådan produktionsanläggning.

Om undersökning av storolyckor föreskrivs särskilt.

12 kap.

Besiktningensorgan

100 §

Godkännande av ett besiktningensorgan

Handels- och industriministeriet godkänner de besiktningensorgan som deltar i bedömningen av överensstämmelse med kraven i fråga om de produkter som avses i 46—48 och 68 § samt sörjer för att de anmäls till Europeiska gemenskapernas kommission och till övriga medlemsstater.

Säkerhetsteknikcentralen godkänner andra än de besiktningensorgan som avses i 1 mom.

I beslutet om godkännande fastslås besiktningensorganets kompetensområde, fastställs de arrangemang som sammanhänger med organets övervakning samt ställs vid behov också andra krav, begränsningar och villkor som gäller organets verksamhet och med vilka det säkerställs att uppgifterna utförs på korrekt sätt. Beslutet kan ges för viss tid.

Ett besiktningensorgan som har godkänts av en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet motsvarar ett sådant besiktningensorgan som avses i 1 och 2 mom., om motsvarande krav som de om vilka föreskrivs i 101 § har följts vid godkännandet.

101 §

Förutsättningarna för godkännande av ett besiktningensorgan

Förutsättningarna för att ett besiktningensorgan skall godkännas är

1) att besiktningensorganet är oberoende i sin verksamhet som gäller besiktningensorganens uppgifter,

2) att besiktningsorganet till sitt förfogande har tillräckligt med yrkesskicklig personal, vars oberoende verksamhet har säkerställts i fråga om besiktningsorgansuppgifterna,

3) att besiktningsorganet har de anordningar, redskap och system som verksamheten förutsätter,

4) att besiktningsorganet med beaktande av verksamhetens art och omfattning har en tillräcklig ansvarsförsäkring eller ett annat motsvarande arrangemang som skall anses tillräckligt.

Dessutom skall ett besiktningsorgan som avses i 100 § 1 mom. vara en i Finland registrerad juridisk person eller en del av en sådan juridisk person.

Besiktningsorganet skall genom externa utvärderingar visa att det uppfyller de förutsättningar om vilka föreskrivs i 1 mom.

Besiktningsorganet skall till den myndighet som fattat beslutet om godkännande anmäla alla sådana ändringar som kan påverka uppfyllandet av de förutsättningar som nämns i 1 mom.

102 §

Besiktningsorganets uppgifter

Besiktningsorganet har till uppgift att utföra de besiktningar av rörsystem som avses i 38 § samt uppgifter som anknyter till visande av överensstämmelse med kraven i fråga om de produkter som avses i 46—49 och 68 §, genom vilka säkerställs att dessa uppfyller de krav som har föreskrivits för dem i denna lag.

103 §

Utförande av besiktningsorgansuppgifter

Besiktningsorganet skall utföra uppgifterna med iakttagande av god besiktningspraxis med beaktande av de bestämmelser och rekommendationer som gäller objektet.

Besiktningsorganet skall följa hur bestämmelserna och standarderna på verksamhetsområdet utvecklas.

Besiktningsorganen skall samarbeta med övriga besiktningsorgan inom sitt verksamhetsområde på det sätt som är nödvändigt för

att säkerställa att förfarandena är enhetliga.

Besiktningsorganet skall när det sköter offentliga förvaltningsuppgifter som avses i denna lag iakttta lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003), förvaltningslagen (434/2003) och språklagen (423/2003).

104 §

Bemyndigande att utfärda förordning om godkännande av besiktningsorgan

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om förfarandet för godkännande av besiktningsorgan, förutsättningarna för godkännande och bedömningen av förutsättningarna samt om besiktningsorganens uppgifter och utförandet av dem.

13 kap.

Förbud och begränsningar

105 §

Verksamhetsutövarens skyldighet att vidta åtgärder

Om en fara som anknyter till en produkt som avses i 5 kap. eller en explosiv vara vid sedvanliga och förutsägbara användningsförhållanden effektivt kan avvärjas eller förebyggas eller farans omfattning avsevärt minskas med hjälp av korrigerings-, rättelse- eller informationsåtgärder, kan säkerhetsteknikcentralen ålägga verksamhetsutövaren att vidta dylika åtgärder inom en tidsfrist och på ett sätt som säkerhetsteknikcentralen bestämmer.

106 §

Förbjudande av en produkt eller en explosiv vara

Om en produkt som avses i 5 kap. eller en explosiv vara inte uppfyller bestämmelserna i

denna lag eller vid sedvanliga och förutsägbara användningsförhållanden kan äventyra människors säkerhet eller förorsaka fara för miljön eller egendom, skall säkerhetsteknikcentralen förbjuda verksamhetsutövaren att tillverka den, att släppa ut den på marknaden, att saluhålla, sälja eller annars överlåta den i samband med näringsverksamhet. Om det är fråga om ett pyrotekniskt medel, skall säkerhetsteknikcentralen dessutom återta sitt godkännande.

Säkerhetsteknikcentralen kan i samband med ett beslut om förbud ålägga verksamhetsutövaren att effektivt och omedelbart avlägsna de produkter eller explosiva varor som avses i 1 mom. från marknaden.

Om de åtgärder som avses i 1 och 2 mom. inte kan anses tillräckliga, kan säkerhetsteknikcentralen förordna att en produkt som avses i 5 kap. eller en explosiv vara som verksamhetsutövaren har i sin besittning eller en produkt eller explosiv vara som med stöd av 107 § har returnerats till verksamhetsutövaren skall förstöras eller, om detta inte anses ändamålsenligt, förordna hur det annars skall förfaras med produkten eller den explosiva varan.

Säkerhetsteknikcentralen har rätt att vidta de åtgärder som avses i 1 och 2 mom., om den som har släppt ut produkten som avses i 5 kap. eller den explosiva varan på marknaden inte lägger fram dokument som visar att anordningen stämmer överens med kraven.

Verksamhetsutövaren skall inom en tid som säkerhetsteknikcentralen fastställer ge centralen en utredning om på vilket sätt det förbud som avses i 1 mom. eller ett förordnande som har fogats till det med stöd av 2 eller 3 mom. har genomförts.

107 §

Kompletterande bestämmelser om avvärjande av skaderisk

När säkerhetsteknikcentralen med stöd av 106 § har meddelat ett beslut om förbud, kan centralen ålägga verksamhetsutövaren att vidta åtgärder, som gäller sålda eller på annat sätt i samband med näringsverksamhet överlåtna produkter som avses i 5 kap. eller ex-

plosiva varor, med stöd av vilka en skaderisk som anknyter till dessa kan avvärjas samt produktens eller den explosiva varans innehavares rättsliga ställning tryggas.

Med ett sådant åläggande som avses i 1 mom. kan verksamhetsutövaren förpliktas att

1) reparera produkten eller den explosiva varan så att den risk som orsakas av ett fel eller en brist i dess struktur eller sammansättning eller av osanna eller vilseledande eller bristfälliga uppgifter undanröjs (*reparering*),

2) återta en produkt eller explosiv vara, som i sedvanliga och förutsägbara driftsförhållanden kan äventyra människors säkerhet eller orsaka fara för miljön eller egendom, samt att i stället för den ge en likadan produkt eller explosiv vara som inte är farlig på motsvarande sätt (*byte*), eller

3) häva köpet (*hävning av köp*).

Säkerhetsteknikcentralen kan meddela ett sådant åläggande som avses i 1 mom. också när ett sådant beslut om förbud som avses i 106 § inte kan meddelas på grund av att produkterna eller de explosiva varorna inte längre är i verksamhetsutövarens besittning och det finns vägande skäl att meddela ett åläggande.

108 §

Verksamhetsutövarens skyldighet att informera om säkerhetsteknikcentralens förbud och ålägganden

Om säkerhetsteknikcentralen har meddelat ett förbud som avses i 106 § eller ett åläggande som avses i 107 §, kan centralen förelägga verksamhetsutövaren att inom en tidsfrist som centralen ställer och på det sätt som den bestämmer informera om förbudet eller åläggandet, om den risk som är förknippad med produkten eller den explosiva varan eller med användningen av dem och om rättigheterna enligt 107 §.

Det åläggande som gäller informering kan också meddelas när ett beslut om förbud som avses i 106 § inte kan meddelas på grund av att produkterna eller de explosiva varorna inte längre är i verksamhetsutövarens besittning och då det finns vägande skäl för informeringsskyldighet.

109 §

Begränsning av en produktionsanläggnings verksamhet

Tillsynsmyndigheten skall förbjuda användning av en produktionsanläggning eller en del av den eller helt eller delvis återkalla tillståndet att bedriva verksamhet, om det har konstaterats allvarliga brister i de åtgärder som verksamhetsutövaren har vidtagit för att förebygga och begränsa olyckor. Detsamma gäller också vid överföring av farliga kemikalier.

Om verksamhetsutövaren inte inom utsatt tid har lämnat in den anmälan eller de utredningar som krävs eller andra sådana uppgifter om sina åtgärder för att förebygga och begränsa olyckor vilka förutsätts enligt bestämmelser som har utfärdats med stöd av denna lag eller om verksamheten annars har konstaterats förorsaka mindre fara än den som avses i 1 mom., skall tillsynsmyndigheten sätta ut en tillräcklig tidsfrist för verksamhetsutövaren för korrigerings av saken. Tillsynsmyndigheten kan förbjuda användning av en produktionsanläggning eller en del av den eller överföring av en farlig kemikalie, om verksamhetsutövaren inte har korrigerat saken inom utsatt tid.

110 §

Åtgärder efter en olycka som omfattar kemikalier eller explosiva varor

Om en allvarlig olycka sker i en produktionsanläggning, kan tillsynsmyndigheten bestämma att verksamheten i produktionsanläggningen eller i en del av den skall avbrytas till dess orsaken till olyckan och de åtgärder som behövs för garanterande av att den kommande verksamheten är säker har retts ut.

Utgående från utredningarna kan tillsynsmyndigheten förutsätta att produktionsanläggningen skall besiktigas för att verksamhetsbetingelserna i den skall kunna garanteras samt bestämma att nytt tillstånd skall sökas för en tillståndspliktig produktionsanläggning. För att garantera säkerheten kan tillsynsmyndigheten ställa begränsningar och

villkor för att verksamheten skall få inledas efter en olycka.

111 §

Förbud mot försäljning av fyrverkeripjäser

Räddningsmyndigheten skall förbjuda försäljningen av fyrverkeripjäser, om det i samband med granskningen av ett butiksupplag framgår att

- 1) upplagringen inte har anmälts enligt 63 §,
- 2) en ansvarig person enligt 65 § inte är på plats när fyrverkeripjäser överläts till kunder,
- 3) fyrverkeripjäser överläts till berusade eller sådana som är yngre än den tillåtna åldern, eller
- 4) handeln med eller upplagringen av fyrverkeripjäser inte uppfyller bestämmelserna i denna lag och de bestämmelser som har utfärdats med stöd av den.

112 §

Utnämning av en ny ansvarig person

Om säkerhetsteknikcentralen konstaterar att en ansvarig person som avses i denna lag sköter sin uppgift bristfälligt på sådant sätt att detta kan medföra fara, kan centralen ålägga verksamhetsutövaren att utse en ny ansvarig person som uppfyller kompetenskraven.

113 §

Återkallande av godkännandet av ett besiktningsorgan

Om ett besiktningsorgan inte längre uppfyller de förutsättningar som nämns i 101 § eller inte följer de villkor som har ställts i det beslut som avses i 100 § eller annars handlar väsentligt i strid med bestämmelserna, skall handels- och industriministeriet och på motsvarande sätt säkerhetsteknikcentralen ge besiktningsorganet en tillräcklig tidsfrist för korrigerings av saken. Handels- och industriministeriet och på motsvarande sätt säkerhetsteknikcentralen skall återkalla sitt god-

kännande, om besiktningsorganet inte har korrigerat saken inom utsatt tid.

14 kap.

Tillsyn

114 §

Den högsta ledningen och styrningen av tillsynen

Den högsta ledningen och styrningen av tillsynen över att bestämmelserna i denna lag följs ankommer på handels- och industriministeriet. Dessutom övervakar handels- och industriministeriet de besiktningsorgan som ministeriet har godkänt.

115 §

Tillsynsmyndigheter

Säkerhetsteknikcentralen övervakar att denna lag följs till den del som denna uppgift inte har föreskrivits ankomma på någon annan myndighet i 2—4 mom.

Räddningsmyndigheterna övervakar att denna lag följs, när det är fråga om

1) liten industriell hantering och upplagring eller förvaring av farliga kemikalier, om inte övervakningen av den på basis av 23 § 2 mom. ankommer på säkerhetsteknikcentralen,

2) upplagring av pyrotekniska medel i samband med handel och överlåtelse av dem för enskild konsumtion.

Polisen övervakar att denna lag följs, när det är fråga om

1) användning, överföring samt överlåtelse och därmed sammanhängande förvaring av explosiva varor,

2) förstöring av explosiva varor,

3) fyrverkerier.

Utöver säkerhetsteknikcentralen övervakar också tullmyndigheten att bestämmelserna om import och överföring av explosiva varor följs.

I fråga om övervakningen av explosiva varor i samband med gränsbevakningen och gränskontroller gäller dessutom det som fö-

reskrivs i lagen om gränsbevakningsväsendet (320/1999).

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om uppgiftsfördelningen och samverkan mellan tillsynsmyndigheterna.

116 §

Styrning och förenhetligande av tillsynen

Säkerhetsteknikcentralen styr och förenhetligar räddningsmyndigheternas och polisens verksamhet vid tillsynen av bestämmelserna i denna lag.

117 §

Tillsynsmyndighetens rätt att få information

Tillsynsmyndigheten har rätt att av de verksamhetsutövare och personer som skyldigheterna i denna lag gäller få de uppgifter som är nödvändiga för tillsynen över att bestämmelserna i denna lag följs.

118 §

Tillsynsmyndighetens granskningsrätt

Tillsynsmyndigheten har rätt att få tillträde till ett område, en lokal och ett annat sådant utrymme som det med tanke på den tillsyn som avses i denna lag är nödvändigt att få tillträde till och att där utföra granskningar och vidta andra åtgärder som tillsynen förutsätter. Tillsynsåtgärderna kan dock utsträckas till sådana lokaliteter som är avsedda för boende endast, om det finns skäl att misstänka att ett brott som avses i 34 kap. 1, 3, 7—9 eller 10 § eller 44 kap. 11 eller 12 § i strafflagen (39/1889) har begåtts.

119 §

Rätt att få prover

Tillsynsmyndigheten har rätt att av de verksamhetsutövare och övriga personer som skyldigheterna i denna lag gäller få sådana prover på produkter som avses i 5 kap. eller explosiva varor, vilka är nödvändiga för tillsynen över denna lag.

Tillsynsmyndigheten skall ersätta de prover som avses i 1 mom. enligt gängse pris när verksamhetsutövaren eller en annan person som avses i 1 mom. kräver detta, om det inte konstateras att proverna strider mot denna lag.

Om en produkt som avses i 5 kap. eller en explosiv vara inte uppfyller kraven enligt bestämmelserna i denna lag och tillsynsmyndigheten tillämpar något förbud eller krav som avses i 105—107 §, kan tillsynsmyndigheten ålägga verksamhetsutövaren eller en annan person som avses i 1 mom. att ersätta kostnaderna för provningen och undersökningen.

120 §

Uppgifter från en annan myndighet till tillsynsmyndigheten

Utan hinder av sekretesskyldigheten enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har tillsynsmyndigheterna rätt att få de uppgifter av varandra som behövs för tillsynen av att bestämmelserna i denna lag följs och använda prover som de har skaffat.

Utan hinder av sekretesskyldigheten enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får uppgifter som erhållits i samband med skötseln av uppgifter som avses i denna lag och som omfattas av sekretesskyldigheten överlåtas till

1) åklagaren, polisen, gränsbevakningsväsendet och tullmyndigheten för förhindrande och utredning av ett brott,

2) arbetarskydds-, miljöskydds- och konsumentskyddsmyndigheterna när den handling som skall överlåtas innehåller uppgifter som är centrala för denna myndighet när den sköter sina uppgifter.

121 §

Besiktningsorganens skyldighet att ge uppgifter

Utan hinder av sekretesskyldigheten enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet är besiktningsorganen skyldiga att

1) ge andra besiktningsorgan som avses i denna lag de uppgifter som är nödvändiga med tanke på besiktningsorganens samverkan,

2) ge tillsynsmyndigheten de uppgifter som behövs för tillsynen.

122 §

Handräckning

Polisen, tullmyndigheten och gränsbevakningsväsendet är skyldiga att vid behov ge handräckning vid övervakningen av att bestämmelserna i denna lag följs.

15 kap.

Tvångsmedel och påföljder

123 §

Administrativa tvångsmedel

Tillsynsmyndigheten kan förena ett förbud eller åläggande som den har gett med stöd av denna lag med vite eller hot om tvångsutförande eller avbrytande på det sätt som föreskrivs om detta i viteslagen (1113/1990). Ett vite som ifrågavarande räddningsmyndighet har förelagt döms dock till betalning av förvaltningsdomstolen.

124 §

Hänvisningsbestämmelser som gäller straff

Bestämmelser om straff för ingivande av osant intyg till myndighet finns i 16 kap. 8 § strafflagen.

Om straff för allmänfarliga brott bestäms i 34 kap. strafflagen.

Om straff för brott mot bestämmelserna om explosiva varor bestäms i 44 kap. 11 § i strafflagen.

Om straff för ovarsam hantering av en farlig kemikalie eller explosiv vara eller en sådan produkt som avses i 5 kap. i denna lag bestäms i 44 kap. 12 § i strafflagen.

Om straff för miljöbrott bestäms i 48 kap. i strafflagen.

125 §

Brott mot bestämmelserna om explosiva varor

Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet i strid med denna lag eller en bestämmelse som utfärdats med stöd av den bryter mot

1) de allmänna skyldigheterna för en verksamhetsutövare enligt 7—20 § eller 133 §,

2) tillståndsskyldigheten enligt 23, 37 eller 58 § eller skyldigheten att fastställa ett område som upplagsområde enligt 33 §,

3) anmälningsskyldigheten enligt 23, 24, 63, 79, 81, 91, 93, 94, 97, 101, 133 eller 134 §,

4) skyldigheten att begränsa och förhindra olyckor enligt 28, 30—32, 41—44 och 62 § eller den skyldighet att anmäla olyckor som avses i 98 §,

5) den skyldighet om vilken föreskrivs i 5 kap. och vilken gäller tillverkning, import eller utsläppande på marknaden av en produkt som avses i 46—49 § eller motsvarande skyldighet i fråga om explosiva varor enligt 67 eller 68 §,

6) det krav som gäller pyrotekniska medel enligt 69 §, den skyldighet som gäller godkännande enligt 70 §, kvalitetsövervakningsskyldigheten enligt 71 §, de skyldigheter som gäller användning av fyrverkeripjäser enligt 91 §, skyldigheterna enligt 93 § för en verksamhetsutövare som svarar för tillverkningen eller importen av fyrverkeripjäser eller skyldigheterna enligt 94 § för en arrangör av fyrverkerier,

7) tillståndsskyldigheten i fråga om import av explosiva varor enligt 73 §, överföringskyldigheten enligt 74 §, transiteringsskyldigheten enligt 75 §, märkningsskyldigheten enligt 77 §, användningsskyldigheten enligt 78 §, överlåtelseskyldigheten enligt 82 och 83 §, innehavsskyldigheten enligt 84 §, bokföringsskyldigheten enligt 86 § eller förstöringsskyldigheten enligt 88—90 § eller skyldigheten i fråga om överlåtelse enligt 82 § och innehav enligt 84 § av ammoniumnitrat,

8) besiktningsskyldigheten enligt 38, installations- eller serviceskyldigheten enligt 53 §, besiktning-, reparations- eller urbruktagningsskyldigheten enligt 54 §, den skyldighet som ställs på installations-, service- eller besiktningens verksamhet enligt 55 § eller den skyldighet som gäller utförande av besiktningens organens uppgifter enligt 103 §,

9) den skyldighet som gäller utnämning av en ansvarig person enligt 29, 39, 56, 61, 65, 81, 93, 94 eller 112 § eller skyldigheterna enligt 29, 39, 56, 61, 65, 81 eller 95 § för en ansvarig person,

10) de skyldigheter som gäller förvaring av farliga kemikalier enligt 35 eller 36 § eller upplagring enligt 66 § eller förvaring enligt 87 § av explosiva varor,

11) ett villkor eller en begränsning som har fastställts med stöd av 25, 34, 36, 37, 55, 59, 63, 70, 73, 79, 81, 91, 93, 94, 97 eller 100 § eller ett förbud som fastställts med stöd av 79, 81, 91 eller 97 §,

12) ett förbud som meddelats med stöd av 83 § eller en föreskrift eller ett förbud som meddelats med stöd av 92 §,

13) ett förbud som fastställts med stöd av 106, 109 eller 111 § eller en skyldighet som fastställts med stöd av 105—108 eller 110 §,

14) skyldigheten att överlåta uppgifter enligt 117 eller 121 §,

skall, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag för *brott mot bestämmelserna om explosiva varor* dömas till böter.

16 kap.

Ändringssökande

126 §

Sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut av ett ministerium och en tillsynsmyndighet

Ändring i ett förvaltningsbeslut som ett ministerium och en tillsynsmyndighet har fattat utgående från denna lag söks genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Trots att ändring har sökts skall beslutet följas, om inte besvärmyndigheten bestämmer något annat.

127 §

Sökande av ändring i ett beslut av ett besiktningsorgan

I ett besiktningsorgans beslut om ett överensstämmelseintyg eller besiktningsintyg får rättelse sökas hos besiktningsorganet inom 30 dagar från delfäendet av beslutet. Till beslutet skall fogas anvisningar om rättelseyrkande. Om rättelseförfarandet föreskrivs närmare genom förordning av statsrådet.

Ändring i ett beslut som ett besiktningsorgan har fattat i ett rättelseförfarande söks genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

17 kap.

Särskilda bestämmelser

128 §

Bemyndigande att utfärda förordning om undantag

Genom förordning av statsrådet kan föreskrivas om undantag från de tillstånds-, anmälnings-, installations-, service- eller besiktningskyldigheter eller från de överlåtelsebegränsningar om vilka föreskrivs i denna lag, ifall den risk för skada på person, miljö och egendom som dessa objekt förorsakar är liten och det inte är nödvändigt att iakttas ifrågavarande skyldighet för att syftet med lagen skall kunna realiseras.

129 §

Verkningar av olyckor utanför landets gränser

För förhindrande och begränsning av sådana verkningar av olyckor vilka sträcker sig utanför landets gränser gäller det som har överenskommit i konventionen om gränsöverskridande effekter av industriolyckor (FördrS 26/2000).

Genom förordning av statsrådet kan föreskrivas om de åtgärder som verkställandet av

ovan nämnda konvention förutsätter och vilka hör till tillämpningsområdet för denna lag.

130 §

Register

Säkerhetsteknikcentralen för med tanke på tillsynen över och utvecklingen av hanteringen av farliga kemikalier och explosiva varor register över de tillsynsobjekt som hör till denna lags tillämpningsområde.

Registret kan innehålla uppgifter om

- 1) tillsynsobjektens namn,
- 2) arten av tillsynsobjektens verksamhet samt mängderna farliga kemikalier och explosiva varor,
- 3) beslut och tillstånd som gäller tillsynsobjekten samt besiktningar som gjorts i dem,
- 4) de ansvariga personernas namn och ansvarsområden.

Räddningsmyndigheten skall för registrering tillstålla säkerhetsteknikcentralen uppgifter om de anmälningspliktiga objekt där farliga kemikalier upplagras och hanteras industriellt.

Om överlåtelse av uppgifter gäller dock vad som bestäms om detta i annan lagstiftning.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om registret, ingivandet av uppgifter till registret och användningen av registret.

131 §

Avgifter

I fråga om avgifter för de prestationer som myndigheterna utfört med stöd av denna lag och om storleken på de avgifter som skall tas ut gäller vad som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

I fråga om avgifter för de prestationer som räddningsmyndigheterna utfört och om vilka föreskrivs med stöd av denna lag och om storleken på de avgifter som skall tas ut beslutar dock det lokala räddningsväsendet med iakttagande av de grunder om vilka föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Avgifter och kostnader enligt denna lag får

drivas in utan dom eller beslut i den ordning som föreskrivs i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961).

132 §

Delegation

För utvecklande och uppföljning av bestämmelserna i denna lag finns en av statsrådet tillsatt delegation som behandlar säkerhetsärenden med anknytning till hanteringen av farliga kemikalier och explosiva varor.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om den delegation som avses i 1 mom.

133 §

Nedläggning av verksamheten vid en produktionsanläggning

Om verksamheten vid en produktionsanläggning upphör helt eller om någon del av produktionsanläggningen tas ur bruk, skall verksamhetsutövaren se till att produktionsanläggningens konstruktioner och områden eller den del av dem som tagits ur bruk efter nedläggningen av verksamheten vid behov rengörs och farliga kemikalier och explosiva varor tas om hand på så sätt att de inte medför skador på person, miljö eller egendom.

Verksamhetsutövaren skall anmäla till ifrågavarande tillsynsmyndighet om nedläggningen av verksamheten vid en produktionsanläggning eller om avbrott i verksamheten som räcker längre än ett år. Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om denna anmälan.

134 §

Ändring som gäller verksamhetsutövaren

Om en produktionsanläggning eller någon del av den övergår till en ny verksamhetsutövare, skall denne anmäla detta till tillsynsmyndigheten. Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om denna anmälan.

135 §

Anvisningar och förteckning över standarder som anknyter till denna lag

Säkerhetsteknikcentralen kan ge anvisningar som förenhetligar tillämpningen och övervakningen av bestämmelserna i denna lag samt de bestämmelser som har meddelats med stöd av den.

Säkerhetsteknikcentralen skall offentliggöra en förteckning över de standarder vilka, om de följs, medför att kraven i de bestämmelser som meddelats med stöd av denna lag anses uppfyllda samt hålla denna förteckning tillgänglig.

18 kap.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

136 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

137 §

Bestämmelser om upphävande

Genom denna lag upphävs lagen om explosionsfarliga ämnen (263/1953) jämte ändringar.

När det i andra lagar och i bestämmelser som utfärdats med stöd av dem hänvisas till lagen om explosionsfarliga ämnen, gäller hänvisningen denna lag sedan den trätt i kraft.

138 §

Författningar som förblir i kraft

Följande författningar som meddelats med stöd av lagen om explosionsfarliga ämnen och de beslut av handels- och industrimini-

steriet och försvarsministeriet som meddelats med stöd av dem förblir i kraft:

1) förordningen om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier (59/1999),

2) förordningen om tändvätskor för grillkol (947/1973),

3) förordningen om utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för explosionsfarliga luftblandningar (917/1996),

4) statsrådets förordning om förebyggande av fara som explosiv atmosfär orsakar arbetstagare (576/2003),

5) gasanordningsförordningen (1434/1993),

6) flytgasförordningen (711/1993),

7) naturgasförordningen (1058/1993),

8) aerosolförordningen (1433/1993),

9) förordningen om användning av väte eller annan brännbar gas som påfyllningsgas för ballonger (109/1973),

10) förordningen om explosiva varor (473/1993),

11) förordningen om verifiering av explosiva varors överensstämmelse med kraven (1384/1994),

12) förordningen om ammoniumnitrat (171/1984),

13) förordningen om oljeeldningsaggregat (1211/1995),

14) förordningen om delegationen för säkerhetsteknik (540/1993),

15) förordningen om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier inom försvarsmakten (78/1996),

16) förordningen om försvarsmaktens explosiva varor (648/1996),

17) förordningen om explosionsfarliga ämnen inom gränsbevakningsväsendet och polisen (731/1983),

18) handels- och industriministeriets förordning om införande av detekteringsmedel i plastiska sprängämnen (63/2002).

139 §

Övergångsbestämmelser

De tillstånd och godkännanden som har getts med stöd av de författningar som nämns eller till vilka det hänvisas i 138 § förblir i kraft tills vidare med de villkor som nämns i dem, om inget annat föreskrivs i ifrågavarande författning.

En verksamhetsutövare skall göra de anmälningar som avses i 93 och 94 § inom ett år från ikraftträdandet av denna lag.

Ett sådant rörsystem som avses i 37 § och som skall användas för överföring av farliga kemikalier skall anmälas till säkerhetsteknikcentralen inom två år från ikraftträdandet av denna lag, om systemet inte har ett sådant tillstånd som avses i de förordningar som nämns i 138 §.

Ett ärende som har anhängiggjorts med stöd av lagen om explosionsfarliga ämnen och som är anhängigt när denna lag träder i kraft, behandlas och avgörs i enlighet med bestämmelserna i lagen om explosionsfarliga ämnen.

2.

Lag**om ändring av kemikalielagen**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i kemikalielagen av den 14 augusti 1989 (744/1989) 4 § 2 mom., 7 § 2 mom., 8 § 4 mom., 13, 13 a, 31—33, 33 a, 35 och 36 §, 45 § 4 mom., 52 a § 2 mom. och 54 §.

av dessa lagrum 7 § 2 mom. sådant det lyder i lag 696/2001, 8 § 4 mom., 45 § 4 mom. och 54 § sådana de lyder i lag 1412/1992, 13 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 57/1999, 13 a, 32 och 35 § sådana de lyder i sistnämnda lag, 31 § sådan den lyder i sistnämnda lag och i lag 135/1999, 33 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1073/1995 och i nämnda lag 57/1999, 33 a § sådan den lyder i lag 472/1994, 36 § sådan den lyder i nämnda lag 1073/1995 och 52 a § sådan den lyder i lag 404/2002,

ändras 1 §, 2 § 1 mom., 5 §, rubriken för 7 kap., 52 § 1 mom. och 56 §, av dessa lagrum 1 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 1412/1992, 2 § 1 mom. sådant det lyder i sistnämnda lag, 5 § sådan den lyder i nämnda lagar 1073/1995 och 57/1999, 52 § 1 mom. sådant det lyder i nämnda lag 404/2002 och i lag 450/2004 och 56 § sådan den lyder i lag 1198/1999, samt

fogas till 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 1412/1992 samt i lagarna 100 och 743/2000, ett nytt 5 mom. och till 8 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 1412/1992 samt i lagarna 12/1997 och 368/1998, ett nytt 1 mom. som följer:

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att förebygga och avvärja av kemikalier orsakade skador på hälsan och miljön samt risker för bränder och explosioner.

Bestämmelser om vad som i denna lag avses med kemikalier finns i 10 §.

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag gäller kemikalier samt tillverkning, import, utsläppande på marknaden, distribution, förpackning, försäljning eller annan överlåtelse, upplagring, innehav och förvaring, användning, export, provning, annonsering samt annan härmed jämförbar hantering av kemikalier.

3 §

Förhållande till vissa författningar

I fråga om hantering av farliga kemikalier gäller det som föreskrivs om detta i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (/).

5 §

Tillsynsmyndigheter i centralförvaltningen

Den högsta tillsynen över iakttagandet av samt den riksomfattande tillsynen över verkställandet av och tillsynen över denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den ankommer på

1) social- och hälsovårdens produkttillsynscentral i fråga om förebyggande och avvärjning av sådana skador på hälsan samt sådana brand- och explosionsrisker som orsakats av kemikalier, samt

2) Finlands miljöcentral i fråga om förebyggande och avvärjning av kemikalieskador på miljön.

8 §

Särskilda tillsynsmyndigheter

Utöver vad som bestäms om tillsyn i 5 § skall social- och hälsovårdens produkttillsynscentral övervaka att bestämmelserna om skyddsinformationsblad följs.

7 kap.

Överlåtelse av en kemikalie som är farlig för hälsan och miljön

52 §

Kemikalieförseelse

Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet

1) försummar att ansöka om godkännande som avses i 25 §, att ansöka om registrering som avses i 30 c §, att ansöka om tillstånd eller göra en anmälan som avses i 30 e §, att göra en anmälan som avses i 20 §, att utarbeta och distribuera ett skyddsinformationsblad som avses i 17 § 3 mom. eller sin skyldighet att lämna uppgifter enligt 18 a §,

2) försummar den anmälningsskyldighet som bestäms i 42 § 3 mom. eller den i artiklarna 7, 9, 13, 14 och 16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 304/2003 om export och import av farliga kemikalier föreskrivna skyldigheten att lämna information om export av kemikalier, eller försummar att ge information om transitering enligt artikel 15 i nämnda förordning eller bryter mot ett beslut av det i förordningens artikel

13 avsedda destinationslandet eller det i artikel 14 avsedda exportförbudet,

skall, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *kemikalieförseelse* dömas till böter.

56 §

Verkställighet

I ett beslut som fattats med stöd av 29, 42, 45 eller 46 § eller 66 § 1 mom. kan bestämmas att beslutet skall iakttas trots att ändring har sökts, om inte besvärmyndigheten beslutar något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Följande förordningar som meddelats med stöd av kemikalielagen och de beslut av handels- och industriministeriet som har meddelats med stöd av dem förblir i kraft:

1) förordningen om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier (59/1999),

2) förordningen om tillsynsmyndigheter för kemikalielagen inom försvarsmakten (469/1992),

3) förordningen om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier inom försvarsmakten (78/1996).

De tillstånd och godkännanden som getts med stöd av kemikalielagen och som avses i 68, 68 a och 68 b § förblir i kraft, om inget annat föreskrivs i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor.

Ett ärende, som med stöd av kemikalielagen har gjorts anhängigt och fortfarande är anhängigt när denna lag träder i kraft behandlas och avgörs enligt bestämmelserna i kemikalielagen.

3.

Lag**om ändring av 44 kap. 11 och 12 § strafflagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen den 19 december 1889 (39/1889) 44 kap. 11 och 12 §, sådana de lyder
11 § 1 mom. och 12 § i lag 400/2002 samt 11 § 2 mom. i lag 805/2003, som följer:

44 kap.

Om brott som äventyrar andras hälsa och säkerhet

11 §

Brott mot bestämmelserna om explosiva varor

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (/) eller en bestämmelse, ett förbud eller ett föreläggande som meddelats med stöd av den eller utan det tillstånd som förutsätts i nämnda lag eller i strid med de villkor, begränsningar eller förbud som tagits in i ett beslut om tillstånd eller anmälan

1) bedriver industriell hantering eller upplagring av farliga kemikalier eller överför en farlig kemikalie,

2) framställer, för in i landet, använder, överför, släpper ut på marknaden, överlåter, innehar, lagrar, förvarar eller förstör en explosiv vara,

skall, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *brott mot bestämmelserna om explosiva varor* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Också den skall dömas för brott mot bestämmelserna om explosiva varor som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med den lag som nämns i 1 mom. eller en bestämmelse som utfärdats med stöd av den för in i landet, använder, överlåter, släpper ut på marknaden, installerar eller underhåller en

utrustning eller ett säkerhetssystem som skall användas på explosionsfarliga områden eller en annan produkt som avses i 5 kap. i den lag som nämns i 1 mom. så att gärningen är ägnad att äventyra någon annans liv eller hälsa eller så att den medför fara för någon annans egendom.

Som brott mot bestämmelserna om explosiva varor anses inte sådant innehav av en explosiv vara som avses i 1 mom. och som strider mot lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor eller bestämmelser, förbud eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den, om den som innehar en sådan explosiv vara på eget initiativ gör en anmälan till polisen om den explosiva varan och överlämnar den i polisens besittning.

12 §

Ovarsam hantering

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet i strid med lag eller en bestämmelse som utfärdats med stöd av lag, eller annars på ett ovarsamt sätt använder, hanterar eller förvarar

1) skjutvapen, eld eller explosiva varor eller

2) hälso- eller miljöfarliga eller brand- och explosionsfarliga kemikalier eller andra motsvarande ämnen eller utrustningar eller säkerhetssystem som används på explosionsfarliga områden eller andra produkter som avses i 5 kap. i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor eller

3) radioaktiva ämnen eller strålningsalstrande apparater

så att gärningen är ägnad att orsaka fara för någon annans liv eller hälsa eller orsakar fara för någon annans egendom skall, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs nå-

gon annanstans i lag, för *ovarsam hantering* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

_____ Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 21 januari 2005

Republikens President

TARJA HALONEN

Handels- och industriminister *Mauri Pekkarinen*

2.

Lag**om ändring av kemikalielagen**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i kemikalielagen den 14 augusti 1989 (744/1989) 4 § 2 mom., 7 § 2 mom., 8 § 4 mom., 13, 13 a, 31—33, 33 a, 35 och 36 §, 45 § 4 mom., 52 a § 2 mom. och 54 §,

av dessa lagrum 7 § 2 mom. sådant det lyder i lag 696/2001, 8 § 4 mom., 45 § 4 mom. och 54 § sådana de lyder i lag 1412/1992, 13 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 57/1999, 13 a, 32 och 35 § sådana de lyder i sistnämnda lag, 31 § sådan den lyder i sistnämnda lag och i lag 135/1999, 33 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1073/1995 och i nämnda lag 57/1999, 33 a § sådan den lyder i lag 472/1994, 36 § sådan den lyder i nämnda lag 1073/1995 och 52 a § sådan den lyder i lag 404/2002,

ändras 1 §, 2 § 1 mom., 5 §, rubriken för 7 kap., 52 § 1 mom. och 56 §,

av dessa lagrum 1 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 1412/1992, 2 § 1 mom. sådant det lyder i sistnämnda lag, 5 § sådan den lyder i nämnda lag 1073/1995 och 57/1999, 52 § 1 mom. sådant det lyder i nämnda lag 404/2002 och i lag 450/2004 och 56 § sådan den lyder i lag 1198/1999, samt

fogas till 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 1412/1992 samt i lagarna 100 och 743/2000, ett nytt 5 mom. och till 8 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 1412/1992 samt i lagarna 12/1997 och 368/1998, ett nytt 1 mom. som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 §

1 §

*Lagens syfte**Lagens syfte*

Syftet med denna lag är att förebygga och avvärja skador av kemikalier på hälsan och i miljön.

Syftet med denna lag är att förebygga och avvärja *av kemikalier orsakade skador* på hälsan och miljön *samt risker för bränder och explosioner*.

Stadgandena i 16, 17, 20 och 27 § syftar även till att förebygga brand- och explosionsrisker som orsakas av kemikalier samt 31—35 § till att förhindra kemikalieskador på egendom.

Vad denna lag förstår med kemikalier framgår av 10 §.

Bestämmelser om vad som i denna lag avses med kemikalier finns i 10 §.

2 §

2 §

*Lagens tillämpningsområde**Lagens tillämpningsområde*

Denna lag gäller kemikalier samt tillverkning, import, introduktion på marknaden, distribution, förpackning, försäljning eller

Denna lag gäller kemikalier samt tillverkning, import, *utsläppande* på marknaden, distribution, förpackning, försäljning eller

annan överlåtelse, upplagring, innehav och förvaring, *teknisk eller annan* användning, export, testning, annonsering av kemikalier samt annan härmed jämförlig hantering.

annan överlåtelse, upplagring, innehav och förvaring, användning, export, provning, annonsering samt annan härmed jämförbar hantering *av kemikalier*.

3 §

Förhållande till vissa författningar

5 §

Tillsynsmyndigheter i centralförvaltningen

Den högsta tillsynen över iakttagandet av denna lag samt de bestämmelser som utfärdas med stöd av den utövas av

- 1) social- och hälsovårdens produkttillsynscentral i fråga om förebyggande och avvärjning av kemikalieskador på hälsan samt brand- och explosionsrisker, samt av
- 2) Finlands miljöcentral i fråga om förebyggande och avvärjning av kemikalieskador på miljön.

Säkerhetsteknikcentralen skall dock utöva den högsta tillsynen över att stadgandena och bestämmelserna om industriell hantering och upplagring av hälso- och miljöfarliga kemikalier iakttas.

8 §

Särskilda tillsynsmyndigheter

3 §

Förhållande till vissa författningar

5 §

Tillsynsmyndigheter i centralförvaltningen

Den högsta tillsynen över iakttagandet av *samt den riksomfattande tillsynen över verkställandet av och tillsynen över denna lag* och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den ankommer på

- 1) social- och hälsovårdens produkttillsynscentral i fråga om förebyggande och avvärjning av *sådana* skador på hälsan samt *sådana* brand- och explosionsrisker *som orsakats av kemikalier*, samt
- 2) Finlands miljöcentral i fråga om förebyggande och avvärjning av kemikalieskador på miljön.

8 §

Särskilda tillsynsmyndigheter

Utöver vad som bestäms om tillsyn i 5 § skall social- och hälsovårdens produkttillsynscentral övervaka att bestämmelserna om skyddsinformationsblad följs.

7 kap.

Industriell hantering och upplagring samt överlåtelse av hälso- och miljöfarliga kemikalier

52 §

Kemikalieförseelse

Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet
1) försummar att ansöka om godkännande som avses i 25 §, att ansöka om registrering som avses i 30 c §, att ansöka om tillstånd eller göra en anmälan som avses i 30 e §, att ansöka om tillstånd som avses i 32 §, att göra en anmälan som avses i 20 eller 32 §, att utarbeta och distribuera ett skyddsinformationsblad som avses i 17 § 3 mom. eller sin skyldighet att lämna uppgifter enligt 18 a §,

2) bryter mot föreskrifter som tillsynsmyndigheten meddelat med stöd av 33 §,

3) försummar den anmälningsskyldighet som bestäms i 42 § 3 mom. eller skyldigheten enligt artiklarna 7, 9, 13, 14 och 16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 304/2003 om export och import av farliga kemikalier att lämna information om export av kemikalier, eller försummar att ge information om transitering enligt artikel 15 i nämnda förordning eller bryter mot ett beslut av det i förordningens artikel 13 avsedda destinationslandet eller det i artikel 14 avsedda exportförbudet,

skall, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag, för kemikalieförseelse dömas till böter.

56 §

Verkställighet

I ett beslut som fattats med stöd av 29 §, 33 § 2 mom., 42, 45 eller 46 §, 66 § 1 mom. eller 68 § 3 mom. kan bestämmas att beslutet skall iakttas trots att ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.

7 kap.

Överlåtelse av en kemikalie som är farlig för hälsan och miljön

52 §

Kemikalieförseelse

Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet
1) försummar att ansöka om godkännande som avses i 25 §, att ansöka om registrering som avses i 30 c §, att ansöka om tillstånd eller göra en anmälan som avses i 30 e §, att göra en anmälan som avses i 20 §, att utarbeta och distribuera ett skyddsinformationsblad som avses i 17 § 3 mom. eller sin skyldighet att lämna uppgifter enligt 18 a §,

2) försummar den anmälningsskyldighet som bestäms i 42 § 3 mom. eller den i artiklarna 7, 9, 13, 14 och 16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 304/2003 om export och import av farliga kemikalier föreskrivna skyldigheten att lämna information om export av kemikalier, eller försummar att ge information om transitering enligt artikel 15 i nämnda förordning eller bryter mot ett beslut av det i förordningens artikel 13 avsedda destinationslandet eller det i artikel 14 avsedda exportförbudet,

skall, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för kemikalieförseelse dömas till böter.

56 §

Verkställighet

I ett beslut som fattats med stöd av 29, 42, 45 eller 46 § eller 66 § 1 mom. kan bestämmas att beslutet skall iakttas trots att ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Följande förordningar som meddelats med stöd av kemikalielagen och de beslut av handels- och industriministeriet som har meddelats med stöd av dem förblir i kraft:

1) förordningen om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier (59/1999),

2) förordningen om tillsynsmyndigheter för kemikalielagen inom försvarsmakten (469/1992),

3) förordningen om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier inom försvarsmakten (78/1996).

De tillstånd och godkännanden som getts med stöd av kemikalielagen och som avses i 68, 68 a och 68 b § förblir i kraft, om inget annat föreskrivs i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor.

Ett ärende, som med stöd av kemikalielagen har gjorts anhängigt och fortfarande är anhängigt när denna lag träder i kraft behandlas och avgörs enligt bestämmelserna i kemikalielagen.

3.

Lag**om ändring av 44 kap. 11 och 12 § strafflagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen den 19 december 1889 (39/1889) 44 kap. 11 och 12 §, sådana de lyder
11 § 1 mom. och 12 § i lag 400/2002 samt 11 § 2 mom. i lag 805/2003, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

44 kap.

Om brott som äventyrar andras hälsa och säkerhet

11 §

Sprängämnesbrott

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med lagen om explosionsfarliga ämnen (263/1953) eller bestämmelser eller allmänna eller särskilda föreskrifter som utfärdats med stöd av den framställer, för in i landet, använder, innehar, lagrar, förvarar, transporterar, håller till salu eller överlåter farliga ämnen eller produkter skall, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag, för *sprängämnesbrott* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

11 §

Brott mot bestämmelserna om explosiva varor

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (/) eller en bestämmelse, ett förbud eller ett föreläggande som meddelats med stöd av den eller utan det tillstånd som förutsätts i nämnda lag eller i strid med de villkor, begränsningar eller förbud som tagits in i ett beslut om tillstånd eller anmälan

1) bedriver industriell hantering eller upplagring av farliga kemikalier eller överför en farlig kemikalie,

2) framställer, för in i landet, använder, överför, släpper ut på marknaden, överlåter, innehar, lagrar, förvarar eller förstör en explosiv vara,

skall, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för brott mot bestämmelserna om explosiva varor dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Också den skall dömas för brott mot bestämmelserna om explosiva varor som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med den lag som nämns i 1 mom. eller en bestämmelse som utfärdats med stöd av den för in i landet, använder, överlåter, släpper ut på marknaden, installerar eller underhåller en utrustning eller ett säkerhetssystem som skall användas på explosionsfarliga områden eller en annan produkt som avses i

Som sprängämnesbrott anses inte sådant innehav av sprängämnen som avses i 1 mom. och som strider mot lagen om explosionsfarliga ämnen eller bestämmelser eller *allmänna eller särskilda föreskrifter som utfärdats med stöd av den*, om den som innehar sådana sprängämnen på eget initiativ gör en anmälan till polisen om sprängämnena och överlämnar dem i polisens besittning.

12 §

Ovarsam hantering

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet i strid med lag eller bestämmelser *eller allmänna eller särskilda föreskrifter som utfärdats med stöd av lag*, eller annars på ett ovarsamt sätt använder, behandlar eller förvarar

1) skjutvapen, eld eller explosionsfarliga ämnen eller produkter,

2) hälso- eller miljöfarliga eller brand- och explosionsfarliga kemikalier eller andra motsvarande ämnen, eller

3) radioaktiva ämnen eller strålningsalstrande apparater,

så att gärningen är ägnad att orsaka fara för någon annans liv eller hälsa eller orsakar fara för någon annans egendom skall, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag, för *ovarsam hantering* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

5 kap. i den lag som nämns i 1 mom. så att gärningen är ägnad att äventyra någon annans liv eller hälsa eller så att den medför fara för någon annans egendom.

Som *brott mot bestämmelserna om explosiva varor* anses inte sådant innehav av *en explosiv vara* som avses i 1 mom. och som strider mot lagen om *säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor* eller bestämmelser, *förbud* eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den, om den som innehar *en sådan explosiv vara* på eget initiativ gör en anmälan till polisen om *den explosiva varan* och överlämnar den i polisens besittning.

12 §

Ovarsam hantering

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet i strid med lag eller en bestämmelse som utfärdats med stöd av lag, eller annars på ett ovarsamt sätt använder, hanterar eller förvarar

1) skjutvapen, eld eller *explosiva varor* eller

2) hälso- eller miljöfarliga eller brand- och explosionsfarliga kemikalier eller andra motsvarande ämnen *eller utrustningar eller säkerhetssystem som används på explosionsfarliga områden eller andra produkter som avses i 5 kap. i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor* eller

3) radioaktiva ämnen eller strålningsalstrande apparater

så att gärningen är ägnad att orsaka fara för någon annans liv eller hälsa eller orsakar fara för någon annans egendom skall, om inte strängare straff för gärningen *föreskrivs* någon annanstans i lag, för *ovarsam hantering* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.